

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore re
Titulli i lëndës:	Analizimi i të dhënave në ekologjike dhe mjedisore
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obliguese
Viti i studimeve:	Viti i tret/semestri dimëror
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. asoc. dr. Avni Hajdari
Detajet kontaktuese:	avni.hajdari@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Kurs do të ju ofrojë një pasqyrë për metodologjitë statistikore që përdoren hartimin, analizimin, interpretimin dhe paraqitjen e të dhënave eksperimentale dhe hulumtimeve ekologjike dhe mjedisore. Kursi do të mbulojë temat si statistikat përshkruese, elementet e dizajnit eksperimental, probabilitetin, testimin e hipotezave dhe përfundimeve statistikor, analizën e variancës, korrelacionin dhe regresionin, si dhe statistikat me shumë ndryshore. Gjatë implementimit të kursit do të theksohet aplikimi i teknikave statistikore brenda kontekstit ekologjik, duke përdorur të dhëna laboratorike dhe/ose të dhëna nga studimet në terren. Puna laboratorike do të përfshijë analizën e të dhënave duke përdorur programet në Excel, PAST dhe /ose PSPP.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kursit është ti sigurojë studentëve mjetet e nevojshme për të organizuar të dhënat statistikore që rezultojnë nga studimet eksperimentale dhe hulumtimet në terren, si dhe të analizojë këto të dhëna duke përdorur metoda të përshtatshme statistikore.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të kursit, studenti duhet të jetë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> - Llogarit dhe interpretojë të dhënat statistikore për grupet e të dhënave, - Konstruktojnë dhe interpretojë saktë intervalet e besueshmërisë për pikat e vlerësimeve, - Kuptojnë përdorimin dhe interpretimin e drejt të niveleve të signifkancës (vlerat p), - Njohin dhe kuptojnë i rëndësisë se shpërndarjes se probabilitetit si normal & binomial, - Formulojnë dhe testojnë hipoteza statistikore, - Njohin situatat kur është e përshtatshme të përdoren dhe të kryejnë t-teste (të pavarura ose çifte), analizën e variancës,

	korrelacionit dhe regresionit, si dhe analizat multivariate - Dini të përdorin softueriet statistikor si Excel, PAST dhe/ose PSPP për të përshkruar të dhënat ekologjike dhe për të testuar hipoteza biologjike specifike -		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Gjatë realizimit të kursit do të kombinohen metodologji të ndryshme të mësimdhënës si: ligjërata, mësim interaktiv, punë në grupe, debate, konsultime, pune praktike, etj.		
Metodat e vlerësimit:	Do të bëhet vlerësim i vazhdueshëm i te gjitha aktiviteteve të studentit, vlerësimi behët në pjesën praktike dhe teorike, përmes vlershmeve intermediere dhe provimit përfundimtar. Përgatitja e rezultateve 30% Vijimi i rregullt 10% Prezantimi i rezultateve 20% Provimi final 40% Total 100% Nota do të llogarite si më poshtë: 51%- 60% = 6 61% -70% = 7 71% - 80% = 8 81% - 90% = 9 91%-100% =10		
Literatura			

Literatura bazë:	Mynyr Koni, Biostatistika, Tiranë, 2015 Philip C. Wheater, James R. Bell, Penny A. Cook, Practical Field Ecology: A Project Guide. John Wiley & Sons, 2011
Literatura shtesë:	Gerry Quinn, Michael Keough, Experimental Design and Data Analysis for Biologists, Cambridge University Press 2002
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Hyrje, variabilet ekologjike dhe mjedisore, softuerët që përdoren për analizimin e të dhënave.
Java e dytë:	Mbledhja e të dhënave, llojet e mostrave në ekologji, dhe dizajnimet eksperimentale
Java e tretë:	Rregullat e probabilitetit dhe shpërndarja e tij (Normal & Binomial)
Java e katërt:	Statistika deskriptive (matjet e pozicionit dhe të shpërndarjes), paraqitja grafike e tyre
Java e pestë:	Testet themelore për testimin e hipotezave (për testimin e dallimeve mes mostrave)
Java e gjashtë:	Analiza e variancës (ANOVA) Vlerësimi intermedier
Java e shtatë:	Analizimi i lidhshmërisë mes variabileve (analiza e korrelacionit)
Java e tetë:	Analizimi i lidhshmërisë mes variabileve (analiza e regresionit)
Java e nëntë:	Hyrje në statistikën multivariate (MANOVA dhe MANCOVA)
Java e dhjetë:	Hyrje në modelet e përgjithshme lineare (general linear models)
Java e njëmbëdhjetë:	Hyrje në analizën hierarkike dhe llojeve indikatorë (hierarchical cluster analyses and Indicator species analyses (TWINSPAN)),
Java e dymbëdhjetë:	Analiza e diskriminancës
Java e trembëdhjetë:	Analiza e komponentëve parsore dhe analizën korrespondencës (Principal component analyses and correspondence analyses)
Java e katërbëdhjetë:	Indeksat për vlerësimin e diversitetit biologjik
Java e pesëmbëdhjetë:	Përpunimi grafik i të dhënave Vlerësimi intermedier
Java	Ushtrimet/puna praktike
Java e parë:	Metodat dhe softuerët që përdoren për analizimin e të dhënave.
Java e dytë:	Metodat për mbledhjen e të dhënave ekologjike
Java e tretë:	Llogaritja e probabilitetit
Java e katërt:	Analizimi i të dhënave të statistika deskriptive dhe paraqitja grafike e tyre
Java e pestë:	Testimin e hipotezave
Java e gjashtë:	Analiza e variancës (ANOVA)
Java e shtatë:	Analiza e korrelacionit
Java e tetë:	Analiza e regresionit

Java e nëntë:	Analiza e MANOVA dhe MANCOVA
Java e dhjetë:	Analiza e modelit të përgjithshëm linear
Java e njëmbëdhjetë:	Analiza hierarkike dhe e llojeve indikatorë (TWINSPAN),
Java e dymbëdhjetë:	Analiza e diskriminancës
Java e trembëdhjetë:	Analiza e komponentëve parësore dhe analiza e korrespondencës
Java e katërbëdhjetë:	Indekset për vlerësimin e diversitetit biologjik
Java e pesëmbëdhjetë:	Përpunimi grafik i të dhënave

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar të vijojnë me rregull ligjërata dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit dhe mbajtja e qetësisë në mësime po ashtu janë obligative.

Formular për SYLLABUS të Lëndës: Bimët mjekësore

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FSHMN/ Departamenti i Biologjisë
Titulli i lëndës:	Bimët mjekësore
Niveli:	BSC
Statusi lëndës:	zgjedhore
Viti i studimeve:	I
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Sipas orarit të shpallur nga Departamenti
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr. Fadil Millaku
Detajet kontaktuese:	fadil.millaku@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	
	Kursi i lëndës Bimët mjekësore do të përfshijë bimët mjekësore dhe aromatike që kanë zbatim në mjekësin farmaceutike dhe në mjekësin tradicionale. Do të mësohen metoda bashkëkohore të identifikimit, përdorimit, vjeljes dhe procesimit të bimëve mjekësore-aromatike dhe pemëve frutore të imta, ruajtjen e bimëve mjekësore – aromatike dhe pemëve frutore të imta si dhe kultivimin e tyre.
Qëllimet e lëndës:	Njohja e studenteve me bimët mjekësore dhe aromatike dhe përdorimi i tyre në mjekësin tradicionale dhe farmaceutike.
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi (lënde):</p> <p>Studentet do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jenë në gjendje që të bëjnë identifikimin e Bimëve mjekuese-aromatike. - Kuptojnë rendësin që kanë bimët mjekësore për njerëzimin - T'i njohin bimët mjekuese dhe aromatike si dhe frutat e malit që rriten në Kosovë si bimë të egra apo të kultivuara. - Mësojnë teknikat e vjeljes dhe përdorimit të bimëve mjekësore - Të njohin bimët mjekësore dhe aromatike si produkte gjysmë të përpunuara. - Të mësojnë përhapjen dhe përdorimin e bimëve mjekësore - Të mësojnë ruajtjen dhe kultivimin e bimëve mjekësore dhe aromatike.

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata tradicionale, zbatimi i strategjive të mësimdhënies dhe të nxëniet ndërveprues të cilat nxisin të menduarit konstruktiv përmes leximit dhe shkrimit, punës në grupe, diskutimit, të mësuarit përmes projekteve, zgjedhjes së problemeve, punës laboratorike dhe në terren si dhe prezantime me videoprojektor etj.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	Ligjërata të përgatitura nga Prof.dr. Fadil Millaku Millaku, F. (2015): Praktikum i Botanikës, Universiteti “Haxhi Zeka” Pejë Rexhepi, F. (2003): Bimët mjekësore, USAID, Prishtinë		
Literatura shtesë:	Ben-Erik van Wyk (2014): Medical plant of the world Ingrid und Peter Schonfeldre (2008): Der neue Kosmos heilpflanzen fuhrer. Stocker Bucherhaus AG. Millaku, F. (2010): Raport për inventarizimin e BMA dhe PFE të Kosovës. MBPZHR, Prishtinë Rexhepi, F. (2003): Bimët mjekësore, USAID, Prishtinë Kolë Papparisto (2003): Bimët mjaltore të Shqipërisë		

Plani i dizajnuar i mësimet:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet

<i>Java e parë:</i>	Botanika farmaceutike emërtimi, përmbajtja dhe zhvillimi historik
<i>Java e dytë:</i>	Metodat e punës në botanikën farmaceutike
<i>Java e tretë:</i>	Vjelja e qëndrueshme e bimëve mjekësore dhe aromatike
<i>Java e katërt:</i>	Kalendari i vjeljes së bimëve mjekësore dhe aromatike
<i>Java e pestë:</i>	Trajtimi pas vjeljes i BMA dhe pemëve frutore të imta
<i>Java e gjashtë:</i>	Materiet aktive – vepruese që gjenden në lëngun qelizor dhe me gjerë
<i>Java e shtatë:</i>	Kollokviumi i parë
<i>Java e tetë:</i>	Disa Likene dhe fierna që hyjnë në kuadër të bimëve mjekësore
<i>Java e nëntë:</i>	Përshkrimi i bimëve mjekësore dhe aromatike nga grupi i Farëzhveshurave
<i>Java e dhjetë:</i>	BMA dhe Pemë frutore të imta nga grupi i Dikotiledoneve
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Lloje bimore mjekësore nga Familja Lamiaceae dhe Ericaceae
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Kolokfiumi i dytë
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Bimë mjekësore dhe aromatike tjera nga grupi i Dikotileve
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Vazhdim: Bimë mjekësore dhe aromatike nga grupi i Dikotileve
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Bimët mjekësore dhe aromatike nga grupi i Monokotileve
Java	Ushtrimi që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Rregullat e punës laboratorike me BMA
<i>Java e dytë:</i>	Rregullat teknike të përpunimit të BMA për treg
<i>Java e tretë:</i>	Përmbledhje e rregullave ndërkombëtare - diskutim
<i>Java e katërt:</i>	Llojet më të zakonshme të bimëve mjekësore në Kosovë
<i>Java e pestë:</i>	Origanum - llojet, karakteristikat morfologjike të gjinisë
<i>Java e gjashtë:</i>	Mentha - llojet dhe karakteristikat
<i>Java e shtatë:</i>	Salvia – llojet dhe karakteristikat
<i>Java e tetë:</i>	Rosaceae - llojet BMA dhe karakteristikat
<i>Java e nëntë:</i>	Lamiaceae - llojet BMA dhe karakteristikat
<i>Java e dhjetë:</i>	Asteraceae - llojet BMA dhe karakteristikat
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Llojet bimore të konsideruara mjekësore por që janë helmuese
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Helmueshmëria e BMA dhe kujdesi
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Identifikimi dhe krahasimi i mostrave të herbarizuara të llojeve të zgjedhura të BMA
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Identifikimi dhe krahasimi i mostrave të herbarizuara të llojeve të zgjedhura të BMA
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Vizitë në një qndër grumbulluese dhe përpunuese të BMA

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentet duhet të jenë të rregullt në mësim, aktiv gjatë ligjëratave, të përgatiten, të jenë në gjendje të marrin te dhëna nga interneti, të bëjnë pyetje gjatë seancave mësimore. Duhet të mbajnë disiplinë, t'i shkyçin telefonat celular, të vijnë me kohë në ligjërata dhe terrene shkencore të organizuara nga profesori i lëndës në bashkëpunim me Departamentin e Biologjisë.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Programi Biologji
Titulli i lëndës:	Biologji molekulare
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I/2
Numri i orëve në javë:	2 +2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Hazbije Sahiti, prof. asoc.
Detajet kontaktuese:	Tel. 044 41 33 11 hazbije.sahiti@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Biologjia molekulare ben studimin e sistemeve biologjike në nivel molekular. Biologjia molekulare merret me acidet nukleike dhe proteinat dhe si këto molekula bashkëveprojnë brenda qelizës për të nxitur rritjen, ndarjen dhe zhvillimin e duhur. Është një disiplinë e madhe dhe gjithnjë në ndryshim. Lenda perfshin: Metodrat ne biologjine molekulare, Natyren molekuare e gjeneve, Transkriptimin te prokariotet, Transkriptimin te eukariotet, Procesimin postranskripcional, Sintezen e proteinave dhe rregullimin gjenetik te organizmat e ndryshem
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> • Kursi Bazat e Biologjise Molekulare ka te beje me acidet nukleike dhe proteinat si dhe menyren se si keto molekula reagojne ndermjet veti per te ndihmuar ne menyre te sakte rritjen, ndarjen dhe zhvillimin e qelizes. • Gjate ketij kursi do te fokusohemi ne mekanizmat molekular te replikimit te ADN, riparimit, transkriptimit, sintezes se proetinave dhe rregullimin gjenetik te organizmat e ndryshem..
Rezultatet e pritura të nxënies:	Ne perfundim te ketij kursi studenti do te jete ne gjendje te: <ul style="list-style-type: none"> • Ne rastin e ndonje problemi te dhene nga fusha e biologjise molekulare te beje perzgjedhjen e duhur te teknikave eksperimentale, te beje perzgjedhjen e e teknikave adekuate ne rast te

	<p>izolimit dhe ndarjes se proteinave specifike dhe acideve nukleike.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Te pershkruaj mekanizmat e transkriptimit ADN dhe kontrollin e ketij procesi te te dy kategorit e organizmave (prokariot dhe eukariot). • Te shpjegoj modifikimet postranskriptive te qe ndodhin ne molekulat e ARN. • Te pershkuraj fazat e sintezes se proteinave. • Te interperetoj te dhenat nga artikujt e ndryshem shkencor. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiime,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Ligjërata tradicionale, zbatimi i strategjive të mësimdhënies dhe të nxënit ndërveprues të cilat nxisin të menduarit konstruktiv përmes leximit dhe shkrimit, punës në grupe, diskutimit, të mësuarit përmes projekteve, zgjedhjes së problemeve, punës laboratorike dhe në terren si dhe prezantime audiovizuale me , videoprojektor, grafoskop, CD etj.</p>		
Metodat e vlerësimit:	<p>Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 30% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 7%</p>		

	Vijimi i rregullt 3% Provimi final 30% Total 100%
Literatura	
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beadini N., Beadini Sh. dhe Iseni G. – Biologji Molekulare. Tetove, 2007 2. Robert Weaver – Molecular biology. Mc Graw Hill, 2005
Literatura shpeshë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matic G. – Osnovi Molekularne Biologije, 1997 2. Ariola Bacu. Praktika të Bioteknologjisë Molekulare. (Ribotuar) 2015. ISBN 978-99943-46-39-4 3. Panov S, Beadini N, Beadini Sh, Iseni G.: Praktikum i Biologjisë Molekulare. Tetovë, 2007 4. Keith Wilson, John Walker-Principles and Techniques of Biochemistry and Molecular Biology Publisher: Cambridge University Press 2010

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Objektivat e hulumtimit të Biologjisë Molekulare
Java e dytë:	Metodat e biologjisë molekulare
Java e tretë:	Natyra molekulare e gjeneve, ADN, ARN dhe proteinat
Java e katërt:	Gjenet, Gjenomat dhe ADN
Java e pestë:	Vlersimi i parë
Java e gjashtë:	Rregullimi i replikimit të ADN
Java e shtatë:	Transkriptimi i gjeneve
Java e tetë:	Rregullimi i transkriptimit të prokariotet
Java e nëntë:	Rregullimi i transkriptimit të eukariotet
Java e dhjetë:	Vlersimi i dytë
Java e njëmbëdhjetë:	Rregullimi në nivel të ARN
Java e dymbëdhjetë:	Procesimi i ARN

Java e trembëdhjetë:	Struktura dhe funksioni i proteinave, Sinteza e proteinave
Java e katërbëdhjetë:	Mutacionet
Java e pesëmbëdhjetë:	Rekombinimi dhe riparimi
Plani i disajnuar i mesimit – Ushtrime laboratorike:	
Java	Ushtrimet laboratorike qe do të mbahen
1.	Njohja me laboratorin e biologjisë molekulare, paisjet, funksionimi, qëllimet e përdorimit
2.	Ekstraktimi i ADN gjenomike nga indet bimore
3.	Matja e përqëndrimit dhe cilësisë së ADN gjenomike te ekstraktuar nga indet bimore
4.	Ekstraktimi i ADN gjenomike nga indet shtazore
5.	Matja e përqëndrimit dhe cilësisë së ADN gjenomike te ekstraktuar nga indet shtazore
6.	Ekstraktimi i ARN totale nga indet bimore
7.	Matja e përqëndrimit dhe cilësisë së ARN totale e te ekstraktuar nga indet bimore
8.	Ekstraktimi i proteinave totale nga inde bimore
9.	Matja e përqëndrimit dhe cilësisë te proteinave totale te ekstraktuar nga indet bimore
10.	Elektroforeza në xhel agaroze e poliakrilamidit te acideve nukleike
11.	Elektroforeza në xhel agaroze e poliakrilamidit te acideve nukleike
12.	PCR me site të përcaktuara
13.	Izolimi total i ADN së prej baktereve
14	Izolimi i ADN së së plazmideve
15.	Izolimi i ADN së prej gjakut

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimi si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.

SYLLABUS për lëndën: Biologjia e përgjithshme

Të dhëna bazike të lëndës			
Njësia akademike:	Universiteti i Prishtinës „ Hasan Prishtina” Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore Departamenti i Biologjisë Programi: Ekologji dhe mbrojtje mjedisit		
Titulli i lëndës:	Biologjia e përgjithshme		
Niveli:	Bachelor		
Statusi lëndës:	Obligative		
Viti i studimeve:	Viti i parë , semestri i parë		
Numri i orëve në javë:	3+2		
Vlera në kredi – ECTS:	6		
Koha / lokacioni:	Amfiteatri në Depart. e Fizikës		
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. dr. Kasum Letaj Prof.asoc. dr. Hazbije Sahiti		
Detajet kontaktuese:	E-mail: kasum.letaj@uni-pr.edu hazbije.sahiti@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës			
	Në këtë lëndë përshkruhet struktura dhe funksioni i qelizave prokariote dhe eukariote, ndërtimi i organeleve qelizore dhe rolin e tyre në metabolizëm dhe energji. Vëmendje e posaçme do ti kushtohet ndërtimit dhe funksionit të indeve dhe organeve bimore dhe shtazore, zhvillimit embrional si dhe interaksioneve në mes botës së gjallë dhe mjedisit.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi kryesor i kësaj lënde është që studentët të fitojn njohuri mbi strukturën dhe funksionin e qelizave, të kuptojnë ndërtimin dhe rolin e organeleve qelizore në metabolizëm dhe energji. Po ashtu studenti do të kuptojë strukturën dhe funksionin e indeve dhe organeve bimore dhe shtazore si dhe zhvillimin embrional te bimët dhe shtazët.		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studentët duhet të jenë në gjendje që të: <ol style="list-style-type: none"> 1. Njohin ndërtimin dhe funksionin e strukturave qelizore. 2. Analizojnë metabolizmin dhe qarkullimin e energjisë qelizore. 3. Përshkruajnë ndërtimin dhe funksionin e indeve dhe organeve bimore dhe shtazore. 4. Krahasojnë shumimin dhe zhvillimin embrional te bimët dhe shtazët. 5. Kuptojnë interaksionet në mes botës së gjallë dhe mjedisit. 		
Kontributi ne ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej

Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike		-	-
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	6/semestër	-	6
Ushtrime në teren		-	-
Kollokfiime,seminare	4/semestër	-	4
Detyra të shtëpisë	6/semestër	-	6
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15	45
Përgatitja përfundimtare për provim	6/semestër	-	6
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	4/semestër	-	4
Projektet,prezantimet ,etj	4/semestër	-	4
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:			
	Ligjërata, diskutime, ushtrime laboratorike, ekspedita konsultime,projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokuiume,provime.		
Metodat e vlerësimit:			
	Vlerësimi përfundimtar paraqet shumën: E punës së suksesshme praktike: 15% Vlerësimit të parë intermedier; 15% Vlerësimit të dytë intermedier:15% Vlerësimit të tretë intermedier:15% Vijimit të rregullt dhe angazhimit në diskutime dhe seminare 10% Provimit final me test ose me gojë: 30% Totali: 100 %		
Literatura			
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elezaj, R.I., Letaj, Rr. K.(2012): Biologjia qelizore. Universiteti I Prishtinës. Prishtinë. 2. Haqif Q. (2002): Biokimia Universiteti i Prishtinës. Prishtinë. 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dervish Rozhaja. Fiziologjia krahasuese. Akademia e Shkencave dhe Arteve e Kosovës, 2002, Prishtinë. 2. Kennet.M., Jonathan, L., Susan, S.: Biology, nain edition. 3. Carol, F., Wiliam, K.(2004):Byology an exploration of life. First edition. ISBN 0-393-95716-0 		
Plani i dizajnuar i mësimimit:			
Java	Ligjërata që do të zhvillohet		
Java e parë:	Kimia e jetës.		

Java e dytë:	Struktura dhe funksioni i qelizës; Krahasimi ne mes qelizave prokariote dhe eukariote; Struktura e membranës qelizore dhe transporti.
Java e tretë:	Kompartimentet (organelet) brenda qelizore dhe citoskelti
Java e katërt:	Cikli qelizor <ul style="list-style-type: none"> • Mitoza • Mejoza • Kontrolli i ciklit qelizor
Java e pestë:	Metabolizmi i karbohidrateve
Java e gjashtë:	Metabolizmi i lipideve
Java e shtatë:	Metabolizmi i proteinave
Java e tetë:	Fosforilimi oksidues.
	Vlerësimi i parë intermedier
Java e nëntë:	Shumimi te bimët; Indet dhe organet bimore; Morfologjia e organeve vegjetative; Ndërtimi i lules.
Java e dhjetë:	Struktura dhe funksioni i indeve shtazore.
Java e njëmbëdhjetë:	Shumimi dhe zhvillimi embrional te shtazët.
Java e dymbëdhjetë:	Morfologjia dhe fiziologjia e sistemeve të organeve te shtazët <ul style="list-style-type: none"> • Sistemi i organeve te tretjes • Sistemi i qarkullimit te gjakut • Sistemi i organeve te frymëmarrjes
	Vlerësimi i dytë intermedier
Java e trembëdhjetë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemi i organeve për sekretim • Sistemi muskolor skeletor • Sistemi nervor
Java e katërmëdhjetë:	<ul style="list-style-type: none"> • Organet shqisore • Sistemi endokrin • Sistemi imun
Java e pesëmbëdhjetë:	Interaksioni në mes botës së gjallë dhe mjedisit.
	Vlerësimi i tretë intermedier
Plani i dizajnuar i mësimit– Ushtrimet:	
Nr.	Ushtrimet laboratorike që do të zhvillohen
1.	Mikroskopi dhe mikroskopimi
2.	Ndërtimi i qelizës prokariote.
3.	Ndërtimi i qelizës eukariote.
4.	Mitoza dhe Mejoza
5.	Reaksionet e identifikimit te karbohidrateve
6.	Përcaktimi sasior i karbohidrateve ne serum me metodën spektrofometrike
7.	Reaksionet e identifikimit te proteinave dhe aminoacideve
8.	Përcaktimi sasior i proteinave te indet bimore dhe shtazore me metodën spektrofotometrike
9.	Përcaktimi sasior i lipideve ne serum me metodën spektrofometrike
10.	Indet shtazore
11.	Gametogjeneza
12.	Zhvillimi embrional te iriqi i detit; Zhvillimi embrional i amfibeve; formimi i hapësirës amniotike te shpezët.
13	Ventilacioni i mushkërive

14	Sistemi i qarkullimit te gjakut te bretkosa
15	Organet e brendshme te bretkosa

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
Pjesëmarrja e rregullt dhe aktive e studentëve në ligjërata, ushtrime (pjesën praktike) dhe se punë seminarike; Mbajtja e qetësisë në mësim, shkyçja e telefonave celular, hyrja me kohë në sallë të mësim, etj..

SYLLABUS për lëndën: Biomonitorim

Të dhëna bazike të lëndës			
Njësia akademike:	Universiteti i Prishtinës „ Hasan Prishtina” Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore Departamenti i Biologjisë Drejtimi: Ekologji dhe mbrojtje e mjedisit		
Titulli i lëndës:	Biomonitorim		
Niveli:	Bachelor		
Statusi lëndës:	Obligative		
Viti i studimeve:	Viti i dytë , semestri i tretë		
Numri i orëve në javë:	2+2		
Vlera në kredi – ECTS:			
Koha / lokacioni:			
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr.. Kemajl Kurteshi		
Detajet kontaktuese:	kemajl.kurteshi@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës	Në këtë lëndë përshkruhet biomonitorimi, rëndësia dhe objektivat, tipet biomonitorimit si dhe organizmat indikatorë. Po ashtu do të përshkruhet mënyra e vlerësimit të ndotjes përmes monitorimit të larmisë biologjike dhe bioindikatorëve.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi kryesor i kësaj lënde është që studentët t'i njohë me metodat e biomonitorimit të mjedisit, organizmat indikatorë dhe biomarkerët. Po ashtu studentet do të kenë mundësi të vlerësojnë shkallën e ndotjes përmes bioakumulimit .		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studentët do të jetë në gjendje që: 1. Të njihen me metoda e biomonitorit të mjedisit. 2. Të kuptojnë: tipet biomonitorimit mjedisor, organizmat indikatorë, biomarkerët dhe bioakumulimin. 3. Të aplikojnë metodat e përshtatshme për biomonitorimin e mjedisit 4. Të vlerësojnë mbi ndotjen e mjedisit. 5. Të zbatojnë njohuritë teorike në praktike.		
Kontributi ne ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Kontributi ne ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Aktiviteti	Aktiviteti	Aktiviteti
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike			

Punë praktike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	2	2
Ushtrime në teren	4	2 dite	8
Kollokfiume,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	2	5	10
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	10	20
Përgatitja përfundimtare për provim	3	6	18
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	1	2	2
Projektet,prezantimet ,etj	1	2	2
Total			126
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime laboratorike, ekspedita konsultime,projekte të pavarura, detyra shtëpie, kolokviume,provime.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi përfundimtar paraqet shumën: E punës së suksesshme praktike: 25% Vlerësimit të parë intermedier; 15% Vlerësimit të dytë intermedier:20% Vijimit të rregullt dhe angazhimit në diskutime dhe seminare 10% Provimit final me test ose me gojë: 30% Totali: 100 %		
Literatura			
Literatura bazë:	Skripta e perpiluar nga Kemajl Kurteshi		
Literatura shtesë:	1. B.A. Markert, A.M. Breure, H.G. Zechmeister. Bioindicators& Biomonitors, 2003. 2. Enrico Bergamaschi, Irina Guseva Canu, Adriele Prina-Mello, Andrea Magrini. Biomonitoring, 2015 3. M.E. Conti. Biological Monitoring:Theory and Applications—Bioindicators and Biomarkers for Environmental Quality and Human Exposure Assessment . 2008 4.Aleko Miho: Monitorimi biologjik Mjedisor. Tiranë. 2011		
Plani i dizajnuar i mësimi:			
Java	Ligjërata që do të zhvillohet		

Java e parë:	Biomonitorimi, rëndësia dhe objektivat.
Java e dytë:	Zonat biomonitoruese
Java e tretë:	Indeksat (Treguesit) e biomonitorimit
Java e katërt:	Tipet biomonitorimit dhe efikasiteti i tyre
Java e pestë:	Organizmat indikatorë
Java e gjashtë:	Vlerësimi i cilësive biologjike të mjedisit
Java e shtatë:	Klasifikimi ekologjik i tokës
	Vlerësimi i parë intermedier
Java e tetë:	Integriteti biologjik
Java e nëntë:	Vlerësimi i ndotjes
Java e dhjetë:	Monitorimi i larmisë biologjike
Java e njëmbëdhjetë:	Biosfera, saprotrofizmi, rrjedha energjise
Java e dymbëdhjetë:	Organizmat indikator
Java e trembëdhjetë:	Metodat , matricat e monitorimit
Java e katërbëdhjetë:	Bioakumulimi. biokoncentrimi, biomagnifikimi , mutageneza
Java e pesëmbëdhjetë:	Mutagjenet dhe kancerogjenet
	Vlerësimi i dytë intermedier
Plani i dizajnuar i mësimit– Ushtrimet:	
Nr.	Ushtrimet laboratorike që do të zhvillohen
1.	Monitorimi përmes përcaktimit të parametrave fizik të ujit
2.	Monitorimi përmes përcaktimit të parametrave kimik të ujit
3.	Monitorimi i ujit të ndotur përmes pranisë së jo vertebrorëve
4.	Monitorimi i ujit të ndotur përmes algave Nostoc
5.	Monitorimi i ujit të ndotur përmes algave të gjelbra. Indeksi i Palmer-it për ndotje organike
6.	Monitorimi i ajrit përmes indikatorëve bimorë
7.	Efekti i pesticideve në parametrat biokimik të plazmës së gjakut në organizmat shtazorë
8.	Efekti i ndotësve në sintezën e proteinave; Përcaktimi i proteinave totale
9.	Bioakumulimi i metaleve të rënda në organet e cakt.
10.	Ndikimi i metaleve të rënda në aktivitetin e enzimave të stresit oksidativ
11.	Aktiviteti i alanin dhe aspartat transaminazës në plazmën e gjakut
12.	Monitorimi I ndotjes së mjedisit përmes parametrave hematologjik
13.	Efekti i Pb në histologjinë e indeve
14.	Analizimi dhe interpretimi i të dhënave
15.	Monitorimi përmes parametrave morfometrik.
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Pjesëmarrja e rregullt dhe aktive e studentëve në ligjërata, ushtrime (pjesën praktike) dhe se punë seminarike; Mbajtja e qetësisë në mësim, shkyçja e telefonave celular, hyrja me kohë në sallë të mësimit etj..	

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Programi Ekologji dhe Mbrojtje e mjedisit
Titulli i lëndës:	Bioteknologji mjedisore
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	III/5
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Hazbije Sahiti, prof. asoc.
Detajet kontaktuese:	Tel. +386 44 413 311 hazbije.sahiti@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Kursi është një hyrje në bioteknologjinë mjedisore dhe fokusohet në përdorimin e proceseve mikrobiale në trajtimin e mbeturinave dhe ujërave, si dhe bioremediim. Temat e përfshira janë metabolizmi i energjisë mikrobike, kinetika e rritjes mikrobike dhe teoria elementare e kimiostatit, proceset përkatëse mikrobiologjike, ekologjia mikrobiale, qasjet për studimin e komuniteteve mikrobike dhe parimet bazë në bioremediimin dhe trajtimin biologjik të ujit dhe mbeturinave.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Kursi i Bioteknologjisë Mjedisore synon të prezantojë dhe shtjellojë konceptet dhe aplikimet themelore të bioteknologjisë në të gjitha aspektet e mjedisit, duke përfshirë mbrojtjen, restaurimin dhe qëndrueshmërinë e tij. Duke marrë parasysh sfidat në rritje të ndryshimeve klimatike, energjisë dhe krizës mjedisore, ky kurs do të ketë theks te vecante zhvillimet e fundit të bioteknologjisë për shfrytëzimin e potencialit mikrobial në aplikimet mjedisore; do të ofrojë baza të shëndosha teknike për përdorimin e bioteknologjisë në zgjidhjen e çështjeve mjedisore dhe pastrimin e mjedisëve të ndotura.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Në përfundim të këtij kursi studenti do të jetë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none">• Të kuptojë dhe të përvetësojë konceptet dhe terminologjinë specifike të bioteknologjisë mjedisore.• Te gjej dhe te menaxhoje informacione nga burime të ndryshme.

	<ul style="list-style-type: none"> • Te përshkruaj bazat shkencore që zbatohen nga bioteknologjia mjedisore. • Te përshkruaj vetitë e mikroorganizmave me aplikim të mundshëm në proceset bioteknologjike mjedisore. • Të shpjegojë teknologjitë, mjetet dhe teknikat në fushën e bioteknologjisë mjedisore. • Të njohë rolin e mikroorganizmave si agjentë bioteknologjikë. • Të zotërojë terminologjinë bazë të biologjisë molekulare dhe gjenetikës. • Te studioje bioreaktorët për aplikim mjedisor.
--	--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	-	-	-
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në teren	-	-	-
Kollokfiume,seminare	2	5	10
Detyra të shtëpisë	1	15	15
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	-	-	-
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	3	6
Projektet,prezentimet ,etj	1	4	4
Totali	13		140

Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata tradicionale, zbatimi i strategjive të mësimdhënies dhe të nxënit ndërveprues të cilat nxisin të menduarit konstruktiv përmes leximit dhe shkrimit, punës në grupe, diskutimit, të mësuarit përmes projekteve, zgjedhjes së problemeve, punës laboratorike dhe në terren si dhe prezantime audiovizuale me ,
-------------------------------------	--

	videoprojektor, grafoskop, CD etj.
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 30% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 7% Vijimi i rregullt 3% Provimi final 30% Total 100%
Literatura	
Literatura bazë:	1. Environmental Biotechnology: Theory and Application, Gareth G. Evans, Judy Furlong, Wiley Blackwell, 2011
Literatura shtesë:	1. Environmental Biotechnology: Concepts and Applications, Hans- Joachim, J. and Josef, W. (ed.) Wiley-VCH Verlag, Germany, 2005

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Bioteknologjia dhe Qëndrueshmëria Mjedisore. Fushëveprimi dhe aplikimet e subjektit. Bazat e strukturës dhe funksionit të ekosistemit.
Java e dytë:	Ekologjia mikrobike dhe Bioteknologjia Mjedisore: Konceptet dhe rëndësia e ekologjisë mikrobike në Bioteknologjinë Mjedisore.
Java e tretë:	Mikrobiologjia e Sistemit Inxhinierik të Mjedisit: Diversiteti mikrobik, rritja dhe kalbja. Stoikiometria e energjisë dhe kinetikës mikrobike.
Java e katërt:	Shfrytëzimi i burimeve nga mikroorganizmat: Funksionet e grupeve perkatese te mikrobeve të ndryshme për sistemet mjedisore, duke përfshirë trajtimin e mbetjeve dhe rikuperimin e burimeve, implikimet në biogjeokimi.
Java e pestë:	Vlersimi i pare
Java e gjashtë:	Metodat në Ekologjinë Mikrobike që lidhen me Bioteknologjinë Mjedisore:

	Analiza të varura dhe të pavarura nga kultura e komuniteteve mikrobike; Metodat e bazuara në PCR, Microarray, Gjenomika e mjedisit.
Java e shtatë:	Parimet Mikrobiale të Biodegradimit, Biodetoksifikimit dhe procese të tjera të rëndësishme për Aplikimet Mjedisore: Motorët mikrobikë, (metabolizmi).
Java e tetë:	Teknologjitë e Bioremediimit: Konceptet, metodat dhe aplikimet e dobësimit natyror dhe bioremediimi inxhinierik.
Java e nëntë:	Ndërveprimet mikrobike me metalet e rënda dhe metaloidet: Bioremediimi, Biojidrometalurgjia dhe aspekte të tjera të Bioteknologjisë Mjedisore.
Java e dhjetë:	Vlersimi i dyte
Java e njëmbëdhjetë:	Degradimi aerobik dhe anaerobik i komponimeve alifatike dhe aromatike. Ndërveprimi mikrobik me plastikën, antibiotikët dhe ndotës të tjerë të shfaqura.
Java e dymbëdhjetë:	Largimi i fosforit dhe azotit i rritur mikrobialisht
Java e trembëdhjetë:	Rikuperimi i vajit të zhvilluar në mënyrë mikrobike. Roli mikrobik në deponimin dhe kapjen e karbonit.
Java e katërbëdhjetë:	Raste studimore: Bioremediimi, Deponimi dhe Kapja e Karbonit, Bioenergji.
Java e pesëmbëdhjetë:	Permbledhje e njesive të zhvilluara

Plani i dizajnuar i mesimit – Ushtrime laboratorike:

Java	Ushtrimet laboratorike që do të mbahen
1.	Grumbullimi, përpunimi dhe ruajtja e mostrave efluate
2.	Përcaktimi i kërkesës kimike të oksigjenit në mostrat e ujërave të zeza
3.	Përcaktimi i oksigjenit të tretur në mostrat e ujërave të zeza
4.	Përcaktimi lëndëve të ngurta totale të tretura në mostrat e ujërave të zeza
5.	Analiza e ngurtësisë totale të mostrave së ujërave të zeza
6.	Analiza e ngurtësisë së përkohshme të mostrës së ujërave të zeza
7.	Analiza e e metaleve të rënda në ujërat e zeza/llum
8.	Përcaktimi i nivelit të zërit duke përdorur matësin e nivelit të zërit
9.	Vlerësimi i Abundancës Llojore të Bimëve
10.	Vlerësimi i pluhurit jo të thithshëm në ajër duke përdorur Dust Sampler

11.	Vlerësimi i pluhurit të thithshëm në ajër duke përdorur Dust Sampler
12.	Vizitë në Impiantin e Trajtimit të ujërave të Zeza në Prizren
13.	Teknologjia e informacionit dhe e komunikimit në shkencën e mjedisit
14	Vizitë në një zonë të ndotur lokale - Vëzhgimet dhe Masat Përmirësuese
15.	Vizitë në Institutin Hidrometeorologjik të Kosovës

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FSHMN
Titulli i lëndës:	Botanikë
Niveli:	3 vjeçar (Bachelor)/Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I
Numri i orëve në javë:	2+2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	FSHMN-Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr. Elez Krasniqi
Detajet kontaktuese:	+383 49 209 100 +383 44 209 100 elez.krasniqi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Lënda Botanikë ofron njohuri lidhur me karakteristikat anatomike dhe morfologjike të bimëve, principet e sistematizimit të bimëve dhe për grupet kryesore të bimëve. Në vazhdimësi studentëve u ofrohet njohuri për bimët duke përdorur edhe shembuj nga bimët e Kosovës.
Qëllimet e lëndës:	Kursi i ofruar do ju mundësoj studentëve që: <ol style="list-style-type: none">1. të fitojnë njohuri lidhur me rolin e bimëve në mjedis2. të njohin historikun e botanikës3. të fitojnë njohuri bazike për anatominë, morfologjinë dhe për sistematikën e bimëve4. të kuptojnë ndërtimin e qelizës, ndërtimin anatomik dhe morfologjik të bimëve si dhe shumëzimin e bimëve5. të fitojnë njohuri duke aplikuar klasifikimin e bimëve
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të kësaj lënde (kursit) studentët do të jenë në gjendje që: <ol style="list-style-type: none">1. të shpjegojnë ndërtimin anatomik dhe morfologjik të organeve bimore, rolin e bimëve, dhe klasifikimin e tyre2. të fitojnë njohuri mbi familjet kryesore të bimëve vaskulare3. të aplikojnë fjalorin bazë të anatomisë dhe morfologjisë së bimëve që do të ju ndihmoj atyre që të kuptojnë evolucionin e karaktereve morfologjike të bimëve vaskulare

	<ol style="list-style-type: none"> 4. të identifikojnë një numër të konsiderueshëm të llojeve bimore nga flora e Kosovës. 5. të përdorin çelësin dikotomik për identifikimin e bimëve nga materiali i freskët dhe i herbarizuar 6. të aplikojnë herbarizimin e bimëve 7. të implementojnë njohuritë dhe shkathhtësitë e fituara nga lëmi i botanikës në hulumtime dhe projekte të ndryshme 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	1/15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	1/15	30
Punë praktike	1	1/15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	1/7	7
Ushtrime në terren	2	1/2	4
Kollokfiume, seminare	2	1/2	4
Detyra të shtëpisë	2	1/5	10
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	1/15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	2	1/5	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	1/3	6
Projektet,prezentimet, etj	2	1/2	4
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në terren, konsultime, Seminare, detyra shtëpie, vlerësime, provime.		
Metodat e vlerësimit:	<p style="text-align: center;">Vlerësimi në praktikë dhe në teori</p> Vlerësimi: Vlerësimi i parë deri 30 % Vlerësimi i dytë deri 30 % Vijimi dhe detyrat deri 10 % Provimi final deri 30 % Totali 100 %		
Literatura			

Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> • Rexhepi, F. (2000): Botanika I. UP-FSHMN. Prishtinë. • Rexhepi, F. (1999): Botanika II. UP-FSHMN. Prishtinë. • Millaku, F. (2015): Praktikum i botanikës së përgjithshme. Universiteti Haxhi Zeka. Pejë.
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> • Sherifi, E. (2001): Anatomia dhe morfologjia e bimëve. UP-FSHMN. Prishtinë. • Krasniqi, F. (1985): Sistematika e bimëve të larta me elementet e filogjenisë. UP-FSHMN. ETMM. Prishtinë. • Pajazitaj, Q. (2017): Përcaktues i bimëve. UP-FSHMN. Prishtinë. • Nikolic, T. (2017): Morfologjia biljaka. Uzbenici Sveucelista u Zagrebu. Nakladnik ALFA d.d. Zagreb. • Nikolic, T. (2013): Sistematska botanika. Uzbenici Sveucelista u Zagrebu. Nakladnik ALFA d.d. Zagreb. • Nikolic, T. (2013): Praktikum sistematske botanike. Uzbenici Sveucelista u Zagrebu. Nakladnik ALFA d.d. Zagreb. • Simpson, MG. (2006): Plant Systematics. Elsevier Inc, Burlington MA. • Simpson, MG. (2013): Plant Systematics Laboratory Manual, San Diego.

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje, rëndësia e bimëve, degët e botanikës
<i>Java e dytë:</i>	Qeliza bimore, forma, madhësia dhe organelet e saj
<i>Java e tretë:</i>	Indet bimore
<i>Java e katërt:</i>	Organet bimore
<i>Java e pestë:</i>	Shumëzimi i bimëve
<i>Java e gjashtë:</i>	Hyrje në sistematikën e bimëve
<i>Java e shtatë:</i>	Vlerësimi i parë
<i>Java e tetë:</i>	<i>Bryophyta</i>
<i>Java e nëntë:</i>	<i>Pteridophyta</i>
<i>Java e dhjetë:</i>	<i>Pinophyta</i>
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	<i>Magnoliophyta</i> (Kl. <i>Magnoliopsida</i> -Nënkl.: <i>Magnoliidae</i> - <i>Hamamelididae</i>)
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	<i>Magnoliophyta</i> (Kl. <i>Magnoliopsida</i> -Nënkl.: <i>Caryophyllidae</i> - <i>Dilleniidae</i>)
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	<i>Magnoliophyta</i> (Kl. <i>Magnoliopsida</i> -Nënkl.: <i>Rosidae</i> - <i>Asteridae</i>)
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	<i>Magnoliophyta</i> (Kl. <i>Liliopsida</i>)
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Vlerësimi i dytë
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohen
<i>Java e parë:</i>	Mikroskopi dhe vrojtimi i qelizave bimore
<i>Java e dytë:</i>	Aparati gojëzor dhe plastidet
<i>Java e tretë:</i>	Amidoni, aleuronat dhe kristalet
<i>Java e katërt:</i>	Muri qelizor
<i>Java e pestë:</i>	Indet meristematike
<i>Java e gjashtë:</i>	Indet mbrojtëse
<i>Java e shtatë:</i>	Ndërtimi anatomik i organeve vegetative Vlerësimi i parë
<i>Java e tetë:</i>	Ndërtimi anatomik i organeve vegetative-vazhdim
<i>Java e nëntë:</i>	Organet riprodhuese të bimëve
<i>Java e dhjetë:</i>	Gjethet, lulet, lulesat, frutet
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Determinim i bimëve (<i>Bryophyta</i> dhe <i>Pteridophyta</i>)
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Determinim i bimëve (<i>Pinophyta</i>)
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Determinim i bimëve (<i>Magnoliophyta</i> - <i>Magnoliopsida</i>)
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Determinim i bimëve (<i>Magnoliophyta</i> - <i>Liliopsida</i>)
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Udhëzime për përgatitjen e herbarit Vlerësimi i dytë

Gjatë punës praktike në terren nga studentët do të përgatitet herbari.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
Studentët duhet të jenë të rregullt në mësim, aktiv gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve, të përgatiten, të jenë në gjendje të marrin te dhëna nga interneti, të bëjnë pyetje gjatë seancave mësimore. Duhet të mbajnë disiplinë, t'i shkyçin telefonat celular, të vijnë me kohë në ligjëratat dhe në

ushtrime dhe mos të pengojnë mbarëvajtjen e mësimet.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Universiteti i Prishtinës “Hasan Prishtina” Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore Departamenti i Biologjisë Drejtimi: Ekologji - Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Burimet e Bioenergjisë, Sistemet dhe Efektet Mjedisore
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti III, semestri V
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Kemajl Kurteshi, prof. i rreg.
Detajet kontaktuese:	E-mail: kemajl.kurteshi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Ky modul “Burimet e Bioenergjisë, Sistemet dhe Efektet Mjedisore” ofron një hyrje të detajuar për përdorimin e biomasës në prodhimin e bioenergjisë dhe përfshin një rishikim të gjerë të burimeve të biomasës, sistemeve të përpunimit, efekteve negative në shëndetin e njeriut, dëmtimin e mundshëm mjedisor, zvogëlimin e ndotjes, sistemet gjeneruese të energjisë dhe efektet e përgjithshme të përdorimit të burimeve të rinovueshme dhe jo- te rinovueshme.</p> <p>Një vend të rëndësishëm zë shfrytëzimi i biomasës nga lëndët djegëse, shpjegimet dhe diskutimet mbi sfondin, rëndësinë, njohuritë themelore dhe hulumtimet aktuale, duke përfshirë studimet e rasteve, të teknologjive të energjisë së rinovueshme në forma të ndryshme si energjia nga uji, era, burimet gjeo-termike dhe lëndët djegëse të biomasës. Fokusimi në rolet e teknologjisë së pastër, riciklimin e mbeturinave dhe reduktimin e kostos së energjisë për mjedis të qëndrueshëm.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Njohja me praktikat Botërore dhe të vendit tonë për përdorimin e biomasës.</p> <p>Tematika e lëndës ndihmon në formimin e koncepteve kryesore mbi energjinë dhe biomasën, konsolidimin e koncepteve mbi energjitë e rinovueshme, impaktin në mjedis dhe masat që mund të merren për parandalimin e</p>

	<p>tyre.</p> <p>Lënda ka si synim transmetimin tek studentët edhe të teknikave bashkëkohore të përpunimit të të gjithë materialeve organikë, përfshirë biomasën, sidomos tani kur kriza energjetike për burime të lëndëve të djegshme fosile është më se aktuale.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të kuptojnë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parimet që bazohen në projektimin dhe funksionimin e mbeturinave dhe biomasës në sistemet e energjisë. • Sqarimin në përgjithësi të burimeve kryesore të energjisë dhe aplikacionet e tyre primare në vend dhe botë. • Të jetë i vetëdijshëm për nënproduktet e padëshiruara të djegies së mbeturinave biomasës, pirolizës dhe gazifikimit. • Të jenë të vetëdijshëm për teknikat dhe kufizimet e ashpërsimit të gazrave të zjarrit dhe ripërdorimin / riciklimin e hirit (që lidhen me industrinë e mbetjeve / biomasa). • Të jenë në gjendje të krahasojnë opsionet e hedhjes së mbetjeve termike me metoda të tjera të deponimit (p.sh. deponimi, kompostoja AD, autoklava etj.). • Të njohin metodologjitë aktuale të hulumtimit në trajtimin termik të mbeturinave dhe biomasës.

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	1	15	15
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	5	10
Ushtrime në teren	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	5	10
Detyra të shtëpisë	2	5	10

Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	2	5	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	5	10
Projektet,prezentimet ,etj	2	5	10
Totali			150

Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe terren, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokviume, provime.
Metodat e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vlerësimi pas kollokviumit të parë 25% ➤ Vlerësimi pasë kollokviumit të dytë 25% ➤ Puna laboratorike 15% ➤ Vijimi i rregullt 5% ➤ Provimi final 30% ➤ Total 100%.

Literatura	
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cheng, J.J. (2009) Biomass to Renewable Energy Processes. CRC Press/Taylor & Francis Group, Boca Raton, Florida, USA. ISBN: 9781420095173. 2. Godfrey Boyle, “Renewable Energy, Power for a sustainable future” third edition, Oxford University Press, 2012, ISBN: 978-0199545339
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 3. Basu, P. 2013. Biomass Gasification, Pyrolysis and Torrefaction: Practical Design and Theory. Published by Elsevier Inc. ISBN: 978-0-012-396488-5. 4. Brown, R.C., Brown, T.R: (2013) Biorenewable Resources: Engineering New Products from Agriculture, 2nd Edition. Wiley. ISBN: 9781118524930

Plani i dizejnuar i mësimi: Ligjëratat

Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Konceptet bazë mbi energjinë dhe biomasën si burim i rinovueshëm energjetik.
Java e dytë:	Biomasa dhe bio-energja: Llojet e biomasës dhe teknologjitë e konvertimit në prodhimin e bio-karburantit.
Java e tretë:	Reaksionet enzimatike dhe bio-proceset mikrobiologjike. Metabolizmi dhe rrugët.
Java e katërt:	Tretja Anaerobe: Mikroorganizmat anaerobike. Procesi i prodhimit të metanit, hidrogjenit dhe bioetanolit:
Java e pestë:	Biomasa nga mbetjet urbane, industriale, agro-bujqësore si vlerë materiale dhe energjetike.
Java e gjashtë:	Avantazhet dhe disavantazhet e drurit, kulturave bujqësore, mbeturinave komunale, deponive etj. Si lëndë djegëse të biomasës.
Java e shtatë:	Formimi i naftës dhe qymyreve, skenarët organikë të origjinës së tyre.
Java e tetë:	Transformimi i biomasës në biokarburant: konvertimi termokimik, fermentimi i singës. <i>Vlerësimi i parë intermediar.</i>
Java e nëntë:	Metoda dhe procese të ekstraktimit. Ekstraktimi i lëndëve energjetike, vajore dhe të tjera nga biomasa.
Java e dhjetë:	Bimët energjetike. Reduktimi i efektit serrë, mbyllja e ciklit.
Java e njëmbëdhjetë:	Prodhimi i bionaftës nga vajrat e farave, vajrat e mbeturinave dhe algat.
Java e dymbëdhjetë:	Çështjet e ndotjes dhe mjedisit në lidhje me burimet e përbashkëta të energjisë.
Java e trembëdhjetë:	Matja e vlerave të energjisë dhe parametrave përkatës.
Java e katërbëdhjetë:	Trendet në shfrytëzimin e energjisë nga biomasa. Energjia geotermale, modelet financiare, legjislacioni, procedurat administrative.
Java e pesëmbëdhjetë:	Kufizimet në përdorimin e biokarburanteve për shkak të shqetësimeve të shëndetit të njeriut dhe shqetësimeve mjedisore. <i>Vlerësimi i dytë intermediar.</i>
Plani i dizajnuar i mësimit: Ushtrimet	
Java	
Java e parë:	Nocione të përgjithshme për energjinë dhe biomasën.
Java e dytë:	Burimet bioenergjetike dhe potenciali energjetik i tyre.
Java e tretë:	Proqeset e para përpunimit të biomasës: tharje, zvogëlim i madhësisë dhe densifikimi.
Java e katërt:	Vlerat energjetike në varësi të përmbajtjes elementare të lëndëve energjetike (rasti i raportit C/H ₂).

<i>Java e pestë:</i>	Vlerësimi i burimeve energjetike në përgjithësi dhe atyre të biomasës në veçanti mbi bazën e konceptit të lëndëve djegëse konvencionale.
<i>Java e gjashtë:</i>	Vlerësimi energjetik i biomasës në mbetjet urbane të një qyteti.
<i>Java e shtatë:</i>	Vlerësimi për rritjen Q nga tharja natyrore e biomasës.
<i>Java e tetë:</i>	Përgatitja e një laboratorit për qymyr aktiv.
<i>Java e nëntë:</i>	Biokimia e biomasës. Proceset e trajtimit të saj.
<i>Java e dhjetë:</i>	Biokarburantet me vajra vegjetal.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Demonstrim laboratorik i proceseve termike në biomasë.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Materialet ekologjike mjedisor nga biomasa.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Trajtimi i mbetjeve nga biomasa. Biobriketat.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Ekstraktimi i lëndëve energjetike, vajore dhe të tjera nga biomasa.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Teknologjia e gatitjes së biodiezelit.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkycja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësime janë po ashtu të obligueshme.

Forma e syllabusit të lëndës

Të dhënat bazike të kursit	
Njësia akademike:	Fakulteti I shkencave Matematike-Natyrore Departamenti I Biologjisë Ekologji dhe mbrojtje e mjedisit
Emërtimi i lëndës:	Ekologjia e mjediseve të ndotura
Niveli:	Bachelor (Bsc)
Statusi I lëndës:	Zgjedhore
Viti I studimeve/Semestri:	Viti i II-të, semestri III
Numri I orëve në javë	2+2
Vlera e kredive – ECTS:	6
Koha / vendi:	E enjte, 11.30-13.00, Sall C
Ligjërues:	Dr.sc. Agim Gashi
Kontakti:	044113819, agim.gashi@uni-pr.edu
Përshkrimi I lëndës	<p>Kjo lëndë ka të bëjë me konceptet e zhvillimit historik të popullatës humane dhe ndikimet në natyrë, ndotjen e mjedist, prodhimin e ushqimit dhe kapacitetet e mjedisit, pestët dhe pesticidët, problemet urbane, rreziqet mjedisore dhe shendetin e njeriut, rëndësinë e biodiversitetit dhe biomonitorimin.</p>
Qëllimi I lëndës:	<p>Qëllimi i kursit Ekologjia e mjediseve të ndotura është zhvillimi i njohurive mbi mjediset e ndotura dhe mbrojtjen e tyre, ndikimi i aktiviteteve njerëzore në natyrë dhe mënyrat e restaurimit të ekosistemeve të ndryshme.</p>
Rezultatet e të nxënit:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none">• përshkruajnë kuptimin e termave, fakteve dhe koncepteve që lidhen me ndotjen natyrore dhe antropogjene të mjedisit• Analizojnë ndikimin e ndotësve në ekosisteme të ndryshme• Vlerësojnë ndikimet e ndotjes së mjedisit në organizmat e gjallë dhe degradimin e ekosistemeve• Zhvillojnë të menduarit kritik në kontekstin e zgjidhjes së problemeve që lidhen me mjedisin duke zbatuar njohuritë ekologjike.• Analizojnë degradimin dhe çrregullimin e ekuilibrit ekologjik në ekosisteme.

	<ul style="list-style-type: none"> • Përshkruajnë metodat e biomonitorimit të mjediseve të ndotura. • Parashikojnë pasojat e ndotjes së mjediseve të ndryshme jetësore në sistemet e gjalla. 		
Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150
Metodat e mësimdhënies	Metodologjia e mësimdhënies bazohet në: leksione, ushtrime, seminare dhe debate, konsultime, detyra të pavarura, punë në shtëpi, kolokviume, provime.		
Evaluation methods	Vlerësimi i parë itermedier: 25% Vlerësimi idytë itermedier 25% Detyrat e shtëpisë dhe semianret: 10% Vijueshmëria e rregullt: 5% Provimi final: 35% Totali 100%		
Literatura:			
Literatura thmelore:	1. W. P. Cunningham &M.A. Cunningham (2008): Principles of Environmental Sciences. McGraw- Hill		
Literatura shtesë:	1. W. P. Cunningham & B.W. Saigo (1997): Environmental Science, a global concern. WCB/McGraww-Hill. USA 2. B. J. Nebel & R.T. Wright (2002): Environmental Science .Prentice Hall.Englewood Cliffs, New Jersey. USA 3. Agim Gashi, Fetah Halili, Halil Ibrahimimi (2007) Ekologjia e Mjediseve të Ndotura, Prishtinë 4. L.K. Singh (2008) Ecology, Environment and Tourism, Isha Books, India		

--	--

Plani mësimor – Ligjërata:	
Java	Ligjëratat që do të mbahen:
<i>Java e parë:</i>	Zhvillimi historik I shoqërive njerëzore dhe ndikimi në natyrë
<i>Java e dytë:</i>	Përkufizimi I konceptit “Njeriu dhe mjedisi jetësorë”
<i>Java e tretë:</i>	Tipet e mjediseve jetësore
<i>Java e katërt:</i>	Ndotja e ajrit dhe ndikimi në ekosisteme
<i>Java e pestë:</i>	Ndotja e tokës-dheut dhe ndikimi në ekosisteme
<i>Java e gjashtë:</i>	Ndotja radioaktive
<i>Java e shtatë:</i>	Ndotja e ujit dhe ndikimi në ekosisteme
<i>Java e tetë:</i>	Prodhimtaria dhe ndotja Vlerësimi i parë intermedier
<i>Java e nëntë:</i>	Pestët dhe pesticidet
<i>Java e dhjetë:</i>	Qyteti si ekosistem dhe problemet urbane
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Ruajtja dhe mbrojtja e biodiversitetit
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Biomonitorimi i ekosistemeve të ndotura
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Rreziqet e mjedist dhe shëndeti i njeriut
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Ndotja dhe mbrojtja e ekosistemeve në ekosistemet detare
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Ndotja e mjedisit në Kosovë Vlerësimi i dytë intermedier

Ushtrimet – pune seminarike
Në kuadër të ushtrimeve studentët do të kryejnë punën seminarike ku do të përfshihen tema të ndryshme që kanë të bëjnë me ekologjinë e mjediseve të ndotura në aspektin teorik dhe praktik në Kosovë dhe botë. Secili student do të zgjedhë temën specifike, për të cilën ai do të mbledhë informacion nga artikujt shkencorë, raste studimore ode dhe praktika të ndryshme. Studentët, rezultatet e mbledhura të do ti analizojnë dhe bazuar në rezultatet e fituara do të shkruajnë një raport të detajuar. Në fund secili student do të prezantojë punën e tij para studentëve të tjerë.
Politikat akademike dhe rregullat:
Pjesëmarrja e rregullt e studentëve në mësim është e dëshirueshme, por në ushtrime është e detyrueshme. Pajtueshmëria me orarin e leksioneve dhe ushtrimeve është e detyrueshme. Gjatë leksioneve dhe ushtrimeve përdorimi i telefonave celularë nuk lejohet.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore re
Titulli i lëndës:	Ekologji e peizazhit
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obliguese
Viti i studimeve:	Vitit i tret/semestri dimëror
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Avni Hajdari
Detajat kontaktuese:	avni.hajdari@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Përmes këtij kursi studentet do të njihen me konceptet themelore të ekologjisë së peizazheve, strukturën, proceset dhe dinamikën e ndryshimeve në peizazhe, ndikimet antropogjene në peizazhe, fragmentimi i habitateve, peizazheve kulturores si dhe mundësive të aplikimit parimeve të ekologjisë së peizazhit. Vëmendje e veçanet do ti kushtohet gjendjes së peizazheve në Kosovë, dhe mundësive të restaurimit të tyre. Gjatë shtjellimi të kursit do të inkorporohen shembuj nga praktikat e suksesshme të modelimit, menaxhimit dhe restaurimit të peizazheve të ndryshme.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i këtij kursi, është që përmes ligjëratave, punës praktike, modelimeve individuale/grupore të ju mundësoj studenteve zgjerimin e njohurive rreth koncepteve dhe parimeve kyçe në ekologjinë e peizazhit, si dhe aplikimin e tyre në biologjinë e konservimit.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të kursit studentet duhet të jenë në gjendje: <ul style="list-style-type: none"> - Përshkruajnë, dhe interpretojnë konceptet themelore të ekologjisë së peizazheve, - Aplikojnë konceptet të themelore të ekologjisë së peizazheve si mjete për konservim dhe menaxhim të natyrës, - Analizojnë ndryshimet e peizazheve të shkaktuara nga aktiviteti antropogjen - Përdorin softuerë të thjeshta dhe metodologji për modelimin dhe analizimin e peizazheve - Komunikojnë dhe prezantojnë në mënyrë kritike elementet dhe proceset që ndodhin në peizazh.
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondojë me rezultatet e të nxënies të studentit)	

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Detyra të shtëpisë	1	15	15
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provim	5	5	25
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	1	3	3
Projektet,prezantimet ,etj	1	2	2
			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Gjatë realizimit të kursit do të kombinohen metodologji të ndryshme të mësimdhënës si: ligjërata, mësim interaktiv, punë në grupe, debate, konsultime, pune praktike, etj.		
Metodat e vlerësimit:	Do të bëhet vlerësim i vazhdueshëm i te gjitha aktiviteteve të studentit, vlerësimi behët në pjesën praktike dhe teorike, përmes vlershmeve intermediere dhe provimit përfundimtar. Vlerësimi intermedier 30% Vijimi i rregullt 10% Prazantimi i modeleve 20% Provimi final 40% Total 100% Nota do të llogarite si më poshtë: 51%- 60% = 6 61% -70% = 7 71% - 80% = 8 81% - 90% = 9 91%-100% =10		
Literatura			
Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> - Gergel, S.E. and M.G. Turner. 2002. Learning Landscape Ecology: A Practical Guide to ConceptandTechniques. NewYork, Springer-Verlag. - Turner, M. G., Gardner, R. H., O'Neill, R. V. 2001. Landscape Ecology in Theoryand Practice: Patternand Process. NewYork, Springer-Verlag - QGIS manual. Electronic version. https://docs.qgis.org/2.8/en/docs/training_manual/ 		
Literatura shtesë:			
Plani i dizajnuar i mësimit:			

Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Hyrje në ekologjinë e peizazheve
Java e dytë:	Konceptet themelore, definimet dhe terminologjia në ekologjinë e peizazheve
Java e tretë:	Konceptet e shkallës së peizazhit, hyrje në modelimin e peizazheve
Java e katërt:	Struktura dhe funksionimi i peizazheve
Java e pestë:	Proceset dinamike në peizazhe
Java e gjashtë:	Regjimi i stresit në peizazh, faktorët abiotik dhe biotik
Java e shtatë:	Regjimi i stresit në peizazh, faktorët antropogjen (fragmentimi i peizazheve, lidhja e tyre, etj.) Vlerësim intermedier
Java e tetë:	Ekotoni dhe efektet e rrite së tij.
Java e nëntë:	Modelimet e peizazheve
Java e dhjetë:	Peizazhet kulturore
Java e njëmbëdhjetë:	Parimet e menaxhimit të peizazheve dhe konservimi i natyrës
Java e dymbëdhjetë:	Restaurimi peizazheve
Java e trembëdhjetë:	Gjenetika e peizazheve e (ekologjia e peizazheve dhe gjenetika e populacioneve)
Java e katërmëdhjetë:	Aplikimi i ekologjisë së peizazheve
Java e pesëmbëdhjetë:	Ekologjia globale Vlerësim intermedier
Java	Ushtrimet/puna praktike
Java e parë:	Metodat e studimit në ekologjinë e peizazheve
Java e dytë:	Aplikimi i të dhënave hapësinore në konservimin e natyrës
Java e tretë:	Aplikimi i të dhënave hapësinore – Google Earth Pro
Java e katërt:	Aplikimi i të dhënave hapësinore - Hyrje në Q-GIS
Java e pestë:	Matjet në ekologjinë e peizazheve –matje a parametrave jo-hapësinore
Java e gjashtë:	Mënyrat e matjes së parametrave hapësinor
Java e shtatë:	Analizimi i të dhënave hapësinore
Java e tetë:	Përzgjedhja e temave për punimin e modeleve të peizazhit
Java e nëntë:	Punë individuale/grupore në projekte modelimi
Java e dhjetë:	Punë individuale/grupore në projekte modelimi
Java e njëmbëdhjetë:	Punë individuale/grupore në projekte modelimi
Java e dymbëdhjetë:	Punë individuale/grupore në projekte modelimi
Java e trembëdhjetë:	Punë individuale/grupore në projekte modelimi
Java e katërmëdhjetë:	Prezantimi i projekteve të studentëve
Java e pesëmbëdhjetë:	Prezantimi i projekteve të studentëve

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar të vijojnë me rregull ligjërata dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit dhe mbajtja e qetësisë në mësim po ashtu janë obligative.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Ekologji e sjelljes së kafshëve
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti III, semestri V
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	E enjte, 11.30-13.00, Laboratori i Zoologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Halil Ibrahim
Detajet kontaktuese:	044240225, halil.ibrahimi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Kjo lëndë ka të bëjë me ligjshmëritë dhe konceptet e sjelljes tek kafshët, mënyrat e të mësuarit tek kafshët, ndikimin e sjelljes në të ushqyer, riprodhim, përkujdesje për të vegjlit, përkatësinë grupore si dhe aspektet fiziologjike dhe psikologjike të sjelljes.
Qëllimet e lëndës:	Programi mësimor i lëndës Ekologji e sjelljes së kafshëve ka për qëllim zhvillimin e njohurive rreth ekologjisë së sjelljes së kafshëve, komunikimit dhe ndërtimit të strukturave sociale si dhe aspektet praktike të këtyre çështjeve në mbrojtjen dhe konservimin e diversitetit të kafshëve.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Me përfundimin e këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none">• Njohin mënyrat e komunikimit midis kafshëve• Kuptojnë ndikimin e sjelljes në organizimin e jetës sociale• Analizojnë psikologjinë e altruizmit dhe konfliktit tek shtazët• Njohin ndikimin e sjelljes së kafshëve në jetën e kafshëve• Ndërlidhin njohuritë e biologjisë filogjenetike dhe biologjisë së konservimit me sjelljen e kafshëve

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150
Metodologjia e mësimdhënies:			
	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe terren, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokuiume, provime.		
Metodat e vlerësimit:			
	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	1. Mihallaq Qirjo (2005): Etologjia , SHBLU Tiranë		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Michael Breed, Janice Moore (2014) Animal behavior, Elsevier, Netherlands 2. Marco Festa Bianchet, Marco Apollonia (2013) Animal Behavior and Wildlife Conservation, Island Press 3. Breland K., M. Breland (1966): Animal Behavior. The Macmillan Company, New York. 4. McFarland D. (1981): The Oxford Companion to Animal Behaviour. Oxford University Press, Oxford. 		

Plani i dizajnuar i mësimit:

Ligjëratat	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Historiati i Etologjisë dhe të kuptuarit e sjelljes
<i>Java e dytë:</i>	Aspekti fiziologjik i sjelljes tek kafshët
<i>Java e tretë:</i>	Aspekti gjenetik i sjelljes
<i>Java e katërt:</i>	Të mësuarit tek kafshët
<i>Java e pestë:</i>	Komunikimi tek kafshët
<i>Java e gjashtë:</i>	Sjellja sociale dhe hierarkitë tek kafshët
<i>Java e shtatë:</i>	Territorialiteti. Vlerësimi i parë
<i>Java e tetë:</i>	Sjellja riprodhuese
<i>Java e nëntë:</i>	Përkujdesja prindërore
<i>Java e dhjetë:</i>	Mekanizmat e vendimarrjes
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Strategjitë alternative
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Vetjakësia dhe altruizmi
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Jeta në grupe
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Etologjia dhe evolucioni
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Etologjia dhe evolucioni. Vlerësimi i dytë

Ushtrimet - Punë seminarike

Në kuadër të ushtrimeve studentët do të kryejnë punën seminarike ku do të përfshihen tema të ndryshme që kanë të bëjnë me ekologjinë e sjelljes së kafshëve në aspektin teorik dhe praktik në Kosovë dhe botë. Secili student do të zgjedhë temën specifike, për të cilën ai do të mbledhë informacion nga artikujt shkencorë, raste studimore ode dhe praktika të ndryshme. Studentët, rezultatet e mbledhura të do ti analizojnë dhe bazuar në rezultatet e fituara do të shkruajnë një raport të detajuar. Në fund secili student do të prezantojë punën e tij para studentëve të tjerë.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkycja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FSHMN
Titulli i lëndës:	Ekologjia e pyjeve dhe mjedisi
Niveli:	3 vjeçar (Bachelor)/Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	III
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	FSHMN-Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr. Elez Krasniqi
Detajet kontaktuese:	+383 49 209 100 +383 44 209 100 elez.krasniqi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Kursi Ekologjia e pyjeve dhe mjedisi përfshin njohuri të përgjithshme për ekosistemet pyjore dhe rëndësinë e tyre. Mësohet për ekosistemet pyjore në përgjithësi me theks të veçantë në pyjet kryesore të botës dhe ekologjinë e tyre. Mësohet gjithashtu për pyjet mezofile dhe termofile dhe ekologjinë e tyre. Në veçanti, studentëve ju shpjegohet gjendja reale e pyjeve të Kosovës, degradimi në pyjet e Kosovës dhe mënyrat e mundshme për mbrojtjen e tyre.
Qëllimet e lëndës:	Kursi i ofruar do ju mundësoj studentëve që fitojnë njohuri: <ol style="list-style-type: none">1. për ekosistemet e pyjeve në përgjithësi2. për karakteristikat kryesore të pyjeve kryesore në planetën tonë dhe ekologjinë e veçantë të tyre3. për pyjet termofile dhe mezofile në veçanti4. për gjendjen reale dhe degradimin e pyjeve të Kosovës5. për rëndësinë e pyjeve për mjedisin, dhe mundësitë e mbrojtjes së tyre
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të kësaj lënde (kursit) studentët: <ol style="list-style-type: none">1. Do të kenë njohuri më të gjera për pyjet e Kosovës në përgjithësi2. Do ti kuptojnë formacionet kryesore të pyjeve në botë dhe do ti krahasojnë me ato të viseve tona3. Do ti njohin pyjet tona në aspektin floristik dhe organizativ4. Do të kuptojnë rëndësinë e pyjeve për mjedisin

	5. Do të jenë në gjendje që në bazë të njohurive të përfituara të përpilojnë plane aktive veprimi në mbrojtje të habitateve pyjore të Kosovës		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	1/15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	1/1	2
Punë praktike	1	1/7	7
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	1/7	7
Ushtrime në terren	2	1/14	28
Kollokfiume, seminare	2	2/15	30
Detyra të shtëpisë	2	1/5	10
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	1/10	20
Përgaditja përfundimtare për provim	2	1/5	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	1/3	6
Projektet,prezentimet, etj	0	0	0
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në terren, konsultime, Seminare, detyra shtëpie, vlerësime, provime.		
Metodat e vlerësimit:	<p>Vlerësimi në praktikë dhe në teori</p> <p>Vlerësimi:</p> <p>Vlerësimi i parë deri 30 %</p> <p>Vlerësimi i dytë deri 30 %</p> <p>Vijimi dhe detyrat deri 10 %</p> <p>Provimi final deri 30 %</p> <p>Totali 100 %</p>		
Literatura			
Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> • Krasniqi, E. (2021): Ekologjia e pyjeve (Tekst për përdorim të brendshëm me ligjërata-Dispensë). UP-FSHMN. Prishtinë. • Rexhepi, F., Krasniqi, E. (2008): Ekologjia e pyjeve (Dispensë). Prishtinë. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Newton, A. (2007): Forest Ecology and Conservation: A Handbook of Techniques. Oxford University Press, UK. • Rexhepi, F. (2007): The vegetation of Kosovo 1, UP-FNS, Prishtinë.
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> • Horvat, I., Glavac, V., Ellenberg, H. (1974): Vegetation Südosteuropas. Published by Gustav Fischer, Stuttgart, Germany. • Rexhepi, F. (1994): Vegjetacioni i Kosovës 1, UP, Prishtinë.

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje në ekologjinë e pyjeve, biodiversiteti në ekosistemet pyjore, rëndësia e pyjeve
<i>Java e dytë:</i>	Disa karakteristika të ekosistemeve pyjore (Përkufizimi, burimet e energjisë dhe qarkullimi i materies në ekosistemet pyjore, biomasa, mikoriza)
<i>Java e tretë:</i>	Faktorët ekologjik në ekosistemet pyjore
<i>Java e katërt:</i>	Ekologjia e pyjeve tropikale dhe pyjeve monsune
<i>Java e pestë:</i>	Ekologjia e pyjeve të dafinës dhe pyjeve mediterane
<i>Java e gjashtë:</i>	Ekologjia e pyjeve dhe shkurreve verës të blerta gjetherënëse
<i>Java e shtatë:</i>	Vlerësimi i parë
<i>Java e tetë:</i>	Ekologjia e pyjeve të Kosovës, vështrim i përgjithshëm
<i>Java e nëntë:</i>	Ekologjia e pyjeve gjetherënëse të Kosovës (pyjet e shkozës dhe pyjet e qarrazit)
<i>Java e dhjetë:</i>	Ekologjia e pyjeve gjetherënëse të Kosovës (pyjet e bungëbutit dhe pyjet e shpardhit)
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Ekologjia e pyjeve gjetherënëse të Kosovës (pyjet e dushkut malor)
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Ekologjia e pyjeve gjetherënëse të Kosovës (pyjet e ahut)
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Ekologjia e pyjeve halore të Kosovës
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Menaxhimi i qëndrueshëm, degradimi dhe revitalizimi i ekosistemeve pyjore
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Vlerësimi i dytë
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ushtrimet* që do të zhvillohen
<i>Java e parë:</i>	Ekologjia e pyjeve dhe rëndësia e saj (vizitë në pyllin më të afërm)
<i>Java e dytë:</i>	Faktorët ekologjik në pyll (vizitë në pyllin më të afërm)
<i>Java e tretë:</i>	Format jetësore në pyll (vizitë në pyllin më të afërm)
<i>Java e katërt:</i>	Bimët efemere në pyll (vizitë në pyllin më të afërm)
<i>Java e pestë:</i>	Pyjet gjetherënëse dhe halore të Kosovës (vizitë në pyllin më të afërm)

* Duke qenë se ushtrimet duhet të zhvillohen në pyll, ato mund të realizohen sipas mundësive reale teknike (një ose disa ushtrime brenda ditës)

Java e gjashtë:	Pyjet gjetherënëse të Kosovës-pyjet e shkozës dhe pyjet e qarraziut (vizitë në pyllin më të afërm)
Java e shtatë:	Vlerësimi i parë
Java e tetë:	Pyjet gjetherënëse të Kosovës – pyjet e bungëbutit dhe pyjet e shpardhit (vizitë në pyllin më të afërm)
Java e nëntë:	Pyjet gjetherënëse të Kosovës –pyjet e dushkut malor (vizitë në pyllin më të afërm)
Java e dhjetë:	Pyjet gjetherënëse të Kosovës –pyjet e ahut (vizitë në pyllin më të afërm)
Java e njëmbëdhjetë:	Pyjet halore të Kosovës (vizitë në pyllin më të afërm)
Java e dymbëdhjetë:	Formacionet pyjore përgjatë rrjedhave ujore në Kosovë-“pyjet e kaltra” (vizitë në pyllin më të afërm)
Java e trembëdhjetë:	Veprimi negative antropogjen në pyll (vizitë në pyllin më të afërm)
Java e katërbëdhjetë:	Veprimi pozitiv antropogjen në pyll (vizitë në pyllin më të afërm)
Java e pesëmbëdhjetë:	Vlerësimi i dytë

** Duke qenë se ushtrimet duhet të zhvillohen në pyll, ato mund të realizohen sipas mundësive reale teknike (një ose disa ushtrime brenda ditës)*

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët duhet të jenë të rregullt në mësim, aktiv gjatë ligjëratave dhe ushtrimeve, të përgatiten, të jenë në gjendje të marrin te dhëna nga interneti, të bëjnë pyetje gjatë seancave mësimore. Duhet të mbajnë disiplinë, t'i shkyçin telefonat celular, të vijnë me kohë në ligjërata dhe në ushtrime dhe mos të pengojnë mbarëvajtjen e mësimi.

Ekologjia humane dhe mjedisi

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore
Titulli i lëndës:	Ekologjia humane dhe mjedisi
Niveli:	Bachelor/Bsc
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	II/semestri III
Numri i orëve në javë:	2+2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.assoc.Dr.Ferdije Zhushi Etemi
Detajet kontaktuese:	e-mail: ferdijezhushi2010@gmail.com; ferdije.zhushi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	
	Kjo lëndë studion mardheniet dhe ndërveprimet e njeriut me mjedisin e tij jetësor. Këto ndërveprime përfshijnë ndikimin e njeriu në ekosistemin e ajrit, ujit, tokës dhe në biodiversitet, si rezultat i shfrytëzimit të tyre për nevoja të tij. Në kuadër të kësaj lënde studiohet edhe popullata njerëzore, rritja e saj gjatë historisë, urbanizimi dhe trendet e zhvillimit të saj si dhe burimet e energjisë dhe eksploatimi i tyre.
Qëllimet e lëndës:	<ul style="list-style-type: none"> • Të kuptohet roli i njeriut në natyrë dhe bashkëveprimi i tij me mjedisin jetësorë. • Të zhvillohet të menduarit kritik mbi shfrytëzimin e resurseve natyrore nga njeriu • Të njoftohen studentët me zhvillimin e popullatës njerëzore, rritjen e saj dhe problemet e qyteteve të mëdha si pasojë e mbipopullimit të tyre . • Të njoftohen studentët me shkaktarët dhe pasojat e ndotjes së ekosistemeve të tokës, ajrit dhe ujit • Të zhvillohen aftësitë dhe shkathtësitë e identifikimit të problemeve të mjedisit të lidhura me veprimin antropogjen në ekosistem dhe propozimi i masave për parandalim.
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje që të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kupton procesin e ndërveprimit të njeriut me mjedisin jetësor dhe qenjet tjera • Njeh historikun e zhvillimit të popullatës

	<p>njerzore dhe problemet me të cilat ajo ballafaqohet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikon shkaktarët e ndotjes së ajrit, ujit dhe tokës si dhe pasojat e veprimtarisë së njeriut • Analizon pasojat e ndotjes antropogjene për mjedisin jetësor dhe njeriun • Propozon masa për parandalimin e degradimit të mjedisit jetësorë
--	---

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	6	3
Kollokfiume,seminare	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	5	5
Totali			150

Metodologjia e mësimdhënies: Ligjërata (PP), diskutim, ushtrime në teren,punë në grupe, prezantime të studentëve

Metodat e vlerësimit: Prezantimi I posterëve (projektet) 50%
Vlerësimi final 50%

Literatura

Literatura bazë: Gerald G.Marten:Human Ecology, Earthscan Publication,2001,ribotim 2004
Pollozhani A., Selvete Krasniqi: Ekologjia humane, 2009

Literatura shtesë: 1. Enger and Smith: Environmental Science –a study of interrelationships McGrawHill 2002

Plani i dizajnuar i mësim:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje në Ekologji humane, kuptimi fizik, biologjik dhe social i mjedisit jetësor
<i>Java e dytë:</i>	Ndërveprimet e njeriut me mjedisin- Cikli i azotit, i karbonit, fosforit dhe sulfurit-ndikimi i njeriut në qarkullimin e nutrientëve
<i>Java e tretë:</i>	Karakteristikate populatës njerëzore-nataliteti dhe mortaliteti, gjinia dhe mosha
<i>Java e katërt:</i>	Trendet dhe implikimet e popullatës njerëzore-historiku i zhvillimit, rritja, standardi jetësor, uria, prodhimi i ushqimit dhe degradimi i mjedisit
<i>Java e pestë:</i>	Perspektiva globale-Urbanizimi
<i>Java e gjashtë:</i>	Energjia dhe civilizimi-burimet e energjisë
<i>Java e shtatë:</i>	Ndotja e mjedisit dhe historiku i saj
<i>Java e tetë:</i>	Ndikimi i njeriut në resurse dhe Ekosisteme Ndikim i njeriut në ekosisteme tokësore
<i>Java e nëntë:</i>	Ndikimi i njeriut në ekosisteme ujore
<i>Java e dhjetë:</i>	Ndotja e ajrit dhe pasojat
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Ndikimi i njeriut në Biodiversitet
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Prezentimet e postereve të grupeve punuese/projekteve të studentëve
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Ndikimi i ndotjes së mjedisit në shëndetin e njeriut
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Ngrohja Globale dhe ndryshimet klimatike-pasojat
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Permbledhje e lendes: Shiqimi dhe diskutimi i filmit dokumentar HOME

Pjesa praktike/në teren

Ushtrimi 1	Popullata njerëzore-llogaritja e natalitetit dhe mortalitetit
Ushtrimi 2	Mbledhje e fakteve në teren për ndotjen e ekosistemeve të ujit
Ushtrimi 3	Analizat kimike dhe bakteriologjike të ujit-Instituti Kombëtar I Shëndetit public
Ushtrimi 4	Matja e parametrave të ajrit-vizitë në institutin Hidrometeorologjik
Ushtrimi 5	Mbledhje e fakteve në teren për ndotjen e ekosistemeve të tokës-vizitë në Termocentralet në afërsi të Prishtinës
Ushtrimi 6	Ndikimi i trafikut dhe transportit në ndotjen e mjedisit
Ushtrimi 7.	Zonat e mbrojtura të natyrës-vizitë në një zonë
Ushtrimi 8	Vizite në Zonën e gjuetisë me vlera të posaqme në Blinajë-rolin I zonave të mbrojtura në ruajtjen e biodiversitetit

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Gjatë vijimit në këtë lëndë nga studentët kërkohet: vijim i rregullt i ligjëratave dhe ushtrimeve, dhënja e kontributit në diskutimet për temat e ligjëruara, mbajtja e qetësisë në mësim, shkyqja e telefonave celular dhe hyrja në sallë me kohë.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore
Titulli i lëndës:	Fitoekologji me fitogjeografi
Niveli:	BSc.
Statusi lëndës:	Obliguese
Viti i studimeve:	Viti i dytë/semestri verorë
Numri i orëve në javë:	2+2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. dr. Behxhet Mustafa
Detajet kontaktuese:	behxhet.mustafa@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Studentët do të njihen me parimet themelore ekologjike, faktorët ekologjik dhe ndërveprimet e bimëve dhe bashkësive bimore me mjedisin e jashtëm (faktorët abiotik dhe biotik). Kursi është i përberë prej tri pjesëve: në pjesën e parë autekologjia, do të trajtohen faktorët ekologjikë dhe rolin e tyre në krijimin e formave jetësore dhe përhapjen e bimëve, si dhe ndikimi i faktorit njeri në bimë. Në pjesën e dytë (sinekologjia apo fitocenologjia) do të shtjellohen bashkësitë bimore, struktura e tyre floristike, marrëdhëniet e bimëve brenda bashkësisë bimore, si dhe proceset dinamike që ndodhin në bashkësitë bimore në raport me mjedisin e jashtëm, ndërsanë pjesën e tretë (fitogjeografia) do të diskutohen përhapja e bashkësive bimore në regjione të ndryshme gjeografike.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Kursi ka për qëllim që përmes ligjëratave, prezantimeve grupore, punës laboratorike dhe asaj në terren të ju mundësoj studenteve zgjerimin e njohurive rreth koncepteve dhe parimeve kyçe në ekologjinë e bimëve.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kursit studentët do të jenë në gjendje që të:</p> <ul style="list-style-type: none">- Interpretojnë parimet themelore ekologjike.- Analizojnë ndërveprimin e faktorëve ekologjik në strukturën, funksionimin dhe përhapjen e bimëve si dhe ndikimin që faktorët ekologjik kanë strukturën dhe dinamiken e bashkësive bimore.- Vlerësojnë ndikimin e aktivitetet njerëzore në funksionin dhe përhapjen e bimëve dhe bashkësive bimore.- Interpretojnë ligjshmëritë e shoqërimit të grupeve të veçanta të bimëve si dhe ligjshmëritë e përhapjes së bashkësive bimore në rruzullin tokësor.- Kuptojnë teknikat gjithëpërfshirës për analizimin dhe

	<p>vizualizimin e të dhënave për popullacionet e bimëve dhe bashkësive të bimëve.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplikojnë teknikat e zakonshme në terren që përdoren në ekologjinë e bimëve. - Në mënyrë efektive prezantojnë të dhënat e gjetura përmes shkrimit të raporteve bazuar nga gjetje në terren.
--	--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	6	3
Kollokfiume,seminare	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	5	5
Totali			150

Metodologjia e mësimdhënies:	Gjatë realizimit të kursit do të kombinohen metodologji të ndryshme të mësimdhënës si: ligjërata, mësim interaktiv me studentin në qendër, punë në grupe,debate, konsultime, punë praktike në terren dhe laborator, etj.
Metodat e vlerësimit:	<p>Do te behet vlerësim i vazhdueshëm i të gjitha aktiviteteve të studentit, puna ne terren, puna ne laborator, shkathtësitë manovruese me aparate dhe instrumente laboratorike etj. Vlerësimi bëhet në pjesën praktike dhe teorike, përmes vlerësimeve intermediere dhe provimit përfundimtar.</p> <p style="padding-left: 40px;">Vlerësimi intermedier 30%</p> <p style="padding-left: 40px;">Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10%</p> <p style="padding-left: 40px;">Vijimi i rregullt 10%</p> <p style="padding-left: 40px;">Provimi final 50%</p> <p style="padding-left: 40px;">Total 100%</p> <p>Nota do të llogarite si më poshtë:</p>

	<p>51%- 60% = 6 61% -70% = 7 71% - 80% = 8 81% - 90% = 9 91%-100% =10</p>
Literatura	
Literatura bazë:	<p>Hoxha,E. Mustafa. B (2004):<i>Ekologjia e bimëve.Universiteti i Prishtinës.Prishtinë.</i> Hoxha,E,Mustafa,B (1996):<i>Ekologjia e bimëve (praktikum).Universiteti i Prishtinës.Prishtinë</i> Hoxha,E,Mustafa,B (2000): <i>Fitocenologjia me fitogjeografi. Universiteti i Prishtinës.</i></p>
Literatura shtesë:	<p>Ernst-Detlef Schulze, Erwin Beck, Nina Buchmann, Stephan Clemens, Klaus Müller-Hohenstein, Michael Scherer-Lorenzen (2019). <i>Plant Ecology. 2nt edition, Plant Ecology</i></p>
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje, parimet edhe konceptet themelore të ekologjisë
<i>Java e dytë:</i>	Ekosistemi dhe produktiviteti i tij
<i>Java e tretë:</i>	Autekologjia: faktorët ekologjik, ekologjia e stresit
<i>Java e katërt:</i>	Drita si faktor ekologjik
<i>Java e pestë:</i>	Temperatura si faktor ekologjik
<i>Java e gjashtë:</i>	Uji si faktor ekologjik
<i>Java e shtatë:</i>	Toka dhe ajri si faktor ekologjik Vlerësim intermedier
<i>Java e tetë:</i>	Grupet ekologjike të bimëve
<i>Java e nëntë:</i>	Faktorët biotik
<i>Java e dhjetë:</i>	Sinekologjia: historiku i vegjetacionit, tipet e klasifikimit, metodat e studimit të vegjetacionit
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Dinamika e vegjetacionit, suksesioni, përhapja e bashkësive bimore
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Tipet e vegjetacionit
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Fitogjeografia
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Regjionet floristike
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Përmbledhje e vegjetacionit të Kosovës Vlerësim intermedier
Java	Ushtrimet që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Metodat e hulumtimit në fitoekologji
<i>Java e dytë:</i>	Teknikat për mbledhjen e të dhënave në ekologjinë e bimëve
<i>Java e tretë:</i>	Teknikat për analizimin dhe interpretimin e të dhënave

Java e katërt:	Drita - metodat për matjen e saj
Java e pestë:	Temperatura - metodat matjes së saj
Java e gjashtë:	Lagështia - metodat e matjes së saj
Java e shtatë:	Konstruktimi i klimadiagramit
Java e tetë:	Marrja e mostrave të dheut, intensiteti i evaporimit, pH-ja e tokës dhe sasia e CaCO ₃ në tokë
Java e nëntë:	Matja e intensitetit të transpirimit
Java e dhjetë:	Matja e shtypjes osmotike dhe përqendrimit të lëngut qelizor
Java e njëmbëdhjetë:	Matja e sasisë së klorofilit në gjethe
Java e dymbëdhjetë:	Përgatitja e preparateve dhe matjet mikroskopike
Java e trembëdhjetë:	Analizimi i veçorive anatomike nga forma të ndryshme jetësore
Java e katërmëdhjetë:	Rilevimet fitocenologjike në bashkësi barishtore
Java e pesëmbëdhjetë:	Rilevimet fitocenologjike në bashkësi drunore

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata, marrin pjesë në vizita studimore në terren (punë në terren). Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimin dhe mbajtja e qetësisë në mësim poashtu janë obligative.

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore Departamenti i biologjisë
Titulli i lëndës:	Fizika
Niveli:	Ekologji dhe Mbrojtje e Ambientit - bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve/ Semestri	Viti i parë, Semestri i dytë
Numri i orëve në javë:	2 + 2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	E enjte 16 ⁰⁰ – 17 ³⁰ , Amfiteatri i fizikës
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr. Sadik Bekteshi
Detajet kontaktuese:	sadik.bekteshi@uni-pr.edu Koha e konsultimeve: E hënë, e martë, e mërkurë, 13 ⁰⁰ – 14 ³⁰ Projektet dorëzohen në fund të semestrit
Përshkrimi i lëndës	Ky është një kurs bazë një-semestral i fizikës për studentët e ekologjisë (biologjisë). Ekologjia është studimi i kompleksitetit të botës në të cilën jetojmë dhe qëndrueshmërinë e tij, duke analizuar proceset natyrore të botës dhe sistemet të cilat bazohen edhe në ligjet e fizikës. Ky kurs prezanton konceptet themelore dhe ligjet e fizikës me qëllim të zbatimit në shumë fusha të ekologjisë si në studimin e fenomeneve që përcaktojnë shkallën e transferit të energjisë dhe masës dhe përdorimin e ligjeve të ruajtjes për të analizuar buxhetet e masës dhe energjisë së organizmave të gjallë etj. Ushtrimet laboratorike janë obligative.
Qëllimet e lëndës:	Ky kurs synon të ndihmojë studentët: - të zhvillojnë njohjen konceptuale të ligjeve dhe koncepteve të fizikës - të fitojnë shkathtësi për modelimin e shkëmbimit të energjisë dhe masës midis organizmave të gjallë dhe mjedisit të tyre. - të zhvillojnë shkathësitë e punës laboratorike, të komunikimit dhe punës në grup
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të kursit, studenti do të jetë në gjendje të: - kuptoj dhe shpjegoj konceptet që janë të rëndësishme për kinematikën, përfshirë zhvendosjen, shpejtësinë dhe nxitimin - dalloj dhe shpjegoj ligjet e lëvizjes së Njutonit.

	<ul style="list-style-type: none"> - kuptoj dhe shpjegoj konceptet që janë të rëndësishme për mekanikën, përfshirë punën, energjinë, impulsin dhe momentin, si dhe elasticitetin e materialeve. - përshkruaj dhe shpjegoj forcat dhe shtypjet që lëngjet ushtrojnë kur janë në qetësi dhe kur janë në lëvizje. - përshkruaj dhe shpjegoj konceptet që janë të rëndësishme për temperaturën dhe nxehtësinë. - përshkruaj dhe shpjegoj natyrën e valëve. - kuptoj dhe shpjegoj forcat elektrike, fushat elektrike, energjinë potenciale elektrike, forcat magnetike, fushat magnetike dhe valët elektromagnetike. - kuptoj ligjet themelore të optikës. - dalloj dhe shpjegoj grimcat elementare, radioaktivitetin dhe rrezatimin jonizues. - hulumtoj në mënyrë eksperimentale fenomenet e caktuara fizike 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Vlerësimet intermediare	1	15	15
Detyra të shtëpisë	1	15	15
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	4	2	8
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	1	3	3
Projektet,prezentimet ,etj	2	2	4
Totali			150 orë
Metodologjia e mësimdhënies:	Metodologjia e mësimdhënies bazohet në: ligjërata, ushtrime laboratorike, konsultime, punë në shtëpi, vlerësime intermediare, diskutime, projekte, provime, punë në grup.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë:		20%

	Vlerësimi i dytë:	20%
	Projektet dhe detyrat e shtëpisë:	10%
	Vijimi i rregullt:	5%
	Provimi përfundimtar:	45%
	Totali:	100%
Literatura		
Literatura bazë:	D. Halliday, R. Resnik, J. Walker, Fundamental of Physics- Sixth Edition, John Willey & Sons Inc, Dr. Qerim Kamberi, Fizika e përgjithshme, Prishtinë, 1998	
Literatura shtesë:	Gaylon S. Campbell John M. Norman An Introduction to Environmental Biophysics Sec Edit Springer-Verlag New York, Inc.1998 Dr. S. Skenderi, Dr. R. Maliqi, Fizika për studentët e fakulteteve teknike, Prishtinë.	

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Kinematika.
<i>Java e dytë:</i>	Forcat dhe ligjet e lëvizjes të Njutonit.
<i>Java e tretë:</i>	Puna dhe energjia.
<i>Java e katërt:</i>	Impuls dhe sasia e lëvizjes.
<i>Java e pestë:</i>	Elasticiteti dhe lëkundjet.
<i>Java e gjashtë:</i>	Fluidet.
<i>Java e shtatë:</i>	Temperatura dhe nxehtësia.
<i>Java e tetë:</i>	Termodinamika Vlerësimi i parë.
<i>Java e nëntë:</i>	Valët dhe zeri.
<i>Java e dhjetë:</i>	Forcat dhe fushat elektrike.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Forcat dhe fushat magnetike.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Valët elektromagnetike.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Optika.
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Grimcat dhe valët.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Fizika bërthamore dhe radioaktiviteti, rrezatimi jonizues. Vlerësimi i dytë.

Plani i detajuar i ushtrimeve eksperimentale

<i>Java e parë:</i>	Matja e gjatësisë me nonius dhe vidë mikrometrike
<i>Java e dytë:</i>	Përcaktimi i nxehtësisë së avullimit të ujit me kalorimetër
<i>Java e tretë:</i>	Përcaktimi i peshës specifike të lëngjeve me hidrometër
<i>Java e katërt:</i>	Përcaktimi i nxehtësisë specifike të trupave të ngurtë me kalorimetër
<i>Java e pestë:</i>	Përcaktimi i indeksit të thyerjes me mikroskop optik
<i>Java e gjashtë:</i>	Përcaktimi i koeficientit të viskozitetit të lëngjeve me metodën e Stoksit
<i>Java e shtatë:</i>	Përcaktimi i raportit C_p/C_v të nxehtësisë specifike të ajrit
<i>Java e tetë:</i>	Vërtetimi i ligjit të Boyle-Mariott-it
<i>Java e nëntë:</i>	Vërtetimi i ligjit të Ohm-it
<i>Java e dhjetë:</i>	Përcaktimi i rezistencës së panjohur me urën e Wheatstone-it
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Përcaktimi i largësisë fokale të thjerrëzës me metodën direkte dhe të Besselit
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Përcaktimi i fuqisë së nxemësit elektrik
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Përcaktimi i nxitimit të rëndimit tokësor me lavjerrës matematik
<i>Java e katërmbëdhjetë:</i>	Përcaktimi i modulit të elasticitetit me metodën e Young-ut
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Përcaktimi i peshës specifike të trupave të ngurtë me peshojë hidrostatike

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

- Pritet që studenti të përcjell me rregull ligjëratat përderisa ushtrunet laboratorike janë të obligueshme
- Studentët duhet të mbajnë qetësi në sallë dhe të jenë të koncentruar në mësim
- Gjatë kohës së ligjëratave të shkyqen telefonat celular

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore Departamenti i Biologjisë Programi: Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Fiziologjia e bimëve
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	II (i dytë)
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	E martë dhe mërkure, ora: 10-12, FSHMN
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. Bekim Gashi
Detajet kontaktuese:	bekim.gashi@uni-pr.edu; cel: +386 49 600 850
Përshkrimi i lëndës	
	Hyrje në fiziologjinë e bimëve. Qeliza bimore - funksionet e: membranave qelizore, murit qelizor, mikrotrupthave, plastideve, vakuolës dhe citoskeletit. Uji dhe qeliza bimore – mekanizmat e absorbimit, transportit dhe lirimit. Ushqimi mineral i bimëve. Asimilimi i materieve minerale. Fotosinteza, reaksionet fotokimike, transporti i elektroneve, sinteza e ATP. Cikli i Kalvinit. Metabolizmi C3, C4 dhe CAM. Fotofrymëmarrja. Faktorët që ndikojnë në fotosintezë. Procesi i frymëmarrjes te bimët. Rritja dhe zhvillimi i bimëve, rregullatorët e rritjes. Fiziologjia e rezistencës së bimëve dhe metabolitët sekondar. Lëvizjet e bimëve.
Qëllimet e lëndës:	Lënda ka si qëllim që studentëve t'u ofrojë njohjen e proceseve fiziologjike që kryhen në organizmat bimor dhe njohjen e ligjshmërive fiziko-kimike që mundësojnë kryerjen e proceseve të ndryshme fiziologjike.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Me përfundimin e këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje që: <ul style="list-style-type: none"> • Të kuptojë se si aplikohen konceptet bazë të Fiziologjisë së bimëve në disiplinat e tjera të biologjisë. • Të analizojnë lidhshmëritë ndërmjet strukturës dhe funksionit të qelizës në nivele të ndryshme. • Të kuptojnë rëndësinë e procesit të ushqimit mineral, transpirimit, fotosintezës dhe të frymëmarrjes te organizmat bimor. • Të kuptojnë dhe të shpjegojnë proceset e rritjes

	<p>dhe zhvillimit të bimëve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të përdorin materialin bimor, pajisjet laboratorike dhe metodat e aplikuara në fiziologjinë e bimëve. • Të aplikojnë konceptet bazë të praktikës së fiziologjisë së bimëve në praktikë. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15 javë	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15 javë	30
Punë praktike	5	1 javë	5
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	5 javë	5
Ushtrime në teren	/	/	/
Kollokfiume,seminare	2	2 javë	4
Detyra të shtëpisë	/	/	/
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	10 javë	10
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10 javë	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	6	1 javë	6
Projektet,prezentimet ,etj	/	/	/
Totali			120
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime praktike në laborator, konsultime, projekte të pavarura, kuize, detyra shtëpie, kollokuiume, provime.		
Metodat e vlerësimit:	<p>1. Mundësia e vlerësimit gjatë leksioneve:</p> <p>Vlerësimi i parë (kolokvium, pyetje të mbyllura): 30%</p> <p>Vlerësimi i dytë (kolokvium, pyetje gjysmë të hapura): 30%</p> <p>Vlerësimi përfundimtarë (pyetje të hapura): 30%</p> <p>Seminaret ose angazhime tjera: 10%</p> <p>Total: 100%</p> <p>2. Apo pas përfundimit të leksioneve (në afatet e provimeve):</p> <p>Vlerësimi me test me njërën nga tri format e sipërpërmendura apo provim me gojë.</p>		
Literatura			

Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lincoln Taiz, Eduardo Zeiger, Ian M. Moller and Angus Murphy: Fiziologjia dhe zhvillimi i bimëve, 6th edition (in Albanian). Oxford University Press, 2014. 2. Bekim Gashi: Praktikum i Fiziologjisë së bimëve (dispensë), 2015.
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> • Vjollca Ibro: Fziologjia e bimëve. Universiteti Bujqësor i Tiranës, 2002. • Lincoln Taiz and Eduardo Zeiger: Plant Physiology, 5th edition, Sunderland, USA, 2010. • Fiziologjia e bimëve (dispensë ligjëratash).

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje në fiziologjinë e bimëve. Qeliza bimore – funksionet e membranave qelizore, plastideve, mikrotrupthave, vakuolës dhe citoskeletit.
<i>Java e dytë:</i>	Muri qelizor – funksionet dhe biosinteza. Përbërja kimike e protoplazmës.
<i>Java e tretë:</i>	Uji dhe qelizat bimore – absorbimi, transporti dhe lirimi i ujit.
<i>Java e katërt:</i>	Ushqimi mineral i bimëve. Elementet makrometabolike dhe mikrometabolike.
<i>Java e pestë:</i>	Asimilimi i materieve minerale (azoti, sulfuri, fosfori, oksigjeni, kationet).
<i>Java e gjashtë:</i>	Fotosinteza – organizimi i aparatit fotosintetik, reaksionet fotokimike.
<i>Java e shtatë:</i>	Cikli i Kalvinit dhe rregullimi i tij. Fotofrymëmarrja. Bimët e tipit C3, C4 dhe CAM. <i>Vlerësimi i parë intermedier.</i>
<i>Java e tetë:</i>	Aspektet fiziologjike dhe ekologjike të fotosintezës. Sinteza e amidonit dhe saharozës. Transporti i asimilateve nëpër floemë.
<i>Java e nëntë:</i>	Procesi i frymëmarrjes në bimë. Metabolizmi i sheqernave dhe yndyrnave. Heterotrofia te bimët.
<i>Java e dhjetë:</i>	Rritja, diferencimi dhe zhvillimi i bimëve.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Hormonet bimore: auksinet dhe giberelinet.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Hormonet bimore: citokininet, etilen, acidi abscisik dhe substancat tjera endogjene.

Java e trembëdhjetë:	Ndikimi i faktorëve të jashtëm në rritje dhe zhvillim të bimëve. Efekti i dritës në rritjen dhe zhvillimin e bimëve.
Java e katërbëdhjetë:	Fiziologjia e streseve bimore. Metabolizmi sekondar dhe mekanizmat e mbrotjes së bimëve
Java e pesëmbëdhjetë:	Fiziologjia e lëvizjes së bimëve. <i>Vlerësimi i dytë intermedier.</i>

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<i>Cakto politikat e mirësjelljes konfor statusit të UP-së.</i>

Ushtrimet

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ushtrimi që do të zhvillohet
Java e parë:	Njoftim i përgjithshëm me praktikat e Fiziologjisë bimore – sqarimi mbi hartimin e një Raporti laboratorik bashkërisht, Praktikumit dhe Planprogramit.
Java e dytë:	Lëshueshmëria e membranave qelizore bimore nën ndikimin e faktorëve kimik dhe fizik (ndikimi i tretësve organik, i acideve dhe bazave, i joneve dhe i temperaturave të larta).
Java e tretë:	Osmoza – Qelizat Traube dhe të Phefferit. Plazmoliza e qelizave bimore.
Java e katërt:	Fuqia thithëse e indeve bimore dhe metodat për përcaktimin e saj. Lëshueshmëria për ujë e kërcejve drunor.
Java e pestë:	Regjimi ujqor i bimëve – përcaktimi i sasisë së ujit të lirë, ujit higroskopik, ujit të tërësishëm në bimë dhe sasisë relative të ujit (RWC).
Java e gjashtë:	Transpirimi – demonstrimi i tij nga faqja dhe kundërfaqja e gjethit. Matja e intensitetit të transpirimit me metodën peshuese dhe me ndihmën e gypit “U”.
Java e shtatë:	Demonstrimi i gutimit në kushte laboratorike. Përcaktimi i sipërfaqes asimiluese (me metodën e konturave të gjethes në letër dhe me metodën e copave rrethore).

<i>Java e tetë:</i>	Analiza kualitativo-kuantitative e pigmenteve të kloroplastit me metodën UV-VIS spektrofotometrike
<i>Java e nëntë:</i>	Ndarja e pigmenteve të kloroplastit me metodën e kromatografisë në letër. Vërtetimi i veçorive të klorofileve (ndikimi i acideve dhe i bazave në klorofil, fluoreshenca e klorofilit).
<i>Java e dhjetë:</i>	Identifikimi i karbohidrateve të krijuara gjatë procesit të fotosintezës (identifikimi i amidonit në gjethe & identifikimi i sheqernave reduktuese).
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Fermentimi alkoolik.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Matja e aktivitetit të Amilazës.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Përcaktimi i aktivitetit të Saharazës.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Analiza kualitative e hirit (kalciumi, hekuri dhe sulfuri).
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Hulumtimi biokimik i vitalitetit të farave.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FSHMN, Departamenti i Biologjisë
Titulli i lëndës:	Fiziologjia e shtazëve
Niveli:	bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	III , semestri i pestë
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. dr. Kemajl Bislimi
Detajet kontaktuese:	kemajlbislimi@yahoo.com kemajl.bislimi@uni-pr.edu tel. 044-243-470
Përshkrimi i lëndës	Lënda fiziologjia shtazëve në këtë kurs jep informacione lidhur me proceset bazike të fiziologjisë, të tilla si homeostaza dhe mekanizmat tjere rregullues. Poashtu tregon tipet e sistemit të tretjes të grupet e ndryshme të organizmave. Një hapësirë i kushtohet lëngjeve trupore hemolimfa, gjaku, plazma dhe elementet e gjakut si dhe roli i tyre, duke përshkruar format e imunitetit. Gjithashtu trajtohet edhe sistemi i qarkullimit të gjakut dhe procesit të frymëshkëmbimit. Në kapitullin e sistemit nervor ipen informata për rolin si dhe për format tjera të komunikimit sinaptik dhe hormonal. Në kapitujt e fundit spjegohen organet ekskretuese si dhe metabolizmi energjetik duke përfshirë metodat e matjes direkte dhe indirekte.
Qëllimet e lëndës:	Programi mësimor i lëndës Fiziologjia e shtazëve, ka për qëllim që studenti të: -zhvilloj aftësi për të njohur dhe kuptuar proceset, funksionet dhe manifestimet fiziologjike dhe interpretuar saktë mekanizmat e homeostazës, - zgjeroj dhe thelloj njohuritë për morfologjinë funksionale të membranës qelizore dhe transportin transmembranor të materieve në të, anatominë fiziologjike të qelizës nervore dhe muskulore, -të njoh terminologjinë fiziologjike , të kuptoj faktet, konceptet ,parimet dhe metodat fiziologjike si dhe relacionin shkak –efekt, - të zhvillojë të menduarit kritik të funksionimit të sistemeve të tretjes, qarkullimit të gjakut, frymëshkëmbimit, nervor, imunitar, ekskretues -fitoj aftësi për mbledhje dhe përpunim të të dhënave relevante shkencore nga fiziologjia prej burimeve të ndryshme dhe shkathtësi, për të zbatuar njohuritë e fituara në praktikë.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Në përfundim të këtij kursi studenti do të jetë në gjendje të: 1.Shpjegon faktet, konceptet, parimet dhe metodat fiziologjike dhe sjellë shembuj për relacionin shkak –efekt, fedbackun pozitiv dhe

	<p>negativ dhe përshkruan mekanizmat rregullues të homeostazës</p> <p>2.Emerton tipet e ndryshme të lëngjeve trupore, përshkruan përbërjen e gjakut dhe rolin fiziologjik të elementeve korpuskulare dhe plazmës së gjakut.</p> <p>Vlerëson rëndësinë e sistemit të organeve për qarkullimin e lëngjeve trupore.</p> <p>3.Shpjegon bazën qelizore dhe humorale të përgjigjes imunologjike,dallon imunitetin aktiv nga imuniteti pasiv si dhe imunitetin specifik nga imuniteti jo specifik</p> <p>4.Shpjegon konceptet e përgjithshme fiziologjike për frymëshkëmbimin, tretjen, ekskretimin, sistemin lokomotor, sistemin rregullues (endokrin dhe nervor) dhe metabolizmin energjetik.</p> <p>5.Dallon tipet e organeve të frymëmërrjës, të tretjes dhe organeve ekskretuese të grupet e ndryshme sistematike dhe dhe shpjegon mekanizmin e funksionimit të tyre.</p> <p>6. Përshkruan anatominë dhe fiziologjinë (dhe organizimin brendaqelizor) të qelizës nervore dhe muskulore, argumenton bazën jonike të potencialeve bioelektrike</p> <p>7.Analizon mekanizmin e përcjelljes së impulsit nga një qelizë në tjetrën-sinapsat</p> <p>8. Grumbullon të dhëna shkencore relevante nga interneti dhe burime tjera lidhur me temat e zhvilluara.</p>		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënësit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	-	-	-
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	10	10
Ushtrime në teren	-		-
Kollokfiime,seminare	1	2	2
Detyra të shtëpisë	-	-	
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	5	4	20
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	2	4
Projektet,prezentimet ,etj			
Totali			126
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Ligjerata tradicionale, mësim interaktiv me studentin në qendër, punë në grupe, diskutim, debate etj. Puna në grupe do të jetë një prej mënyrave të garimit për të nxënë sa më shumë njohuri dhe për të rritur një konkurrencë pozitive brenda studentëve. Për ilustrim të fakteve dhe koncepteve do të zgjedhë materiale vizuale: si sllajde, figura, skema, videprojektor, modele etj. Për zhvillimin e</p>		

	njohurive, aftësive dhe shkathtësive të plota dhe të qëndrueshme, do të përzgjedhen metoda më të përshtashme të mësimdhënies e mesimnxënies në mënyrë që të nxisin maksimalisht të nxënit aktiv të studentit.
Metodat e vlerësimit:	Do të përdorë mjete dhe teknika të ndryshme për të mbledhur informacione të mjaftueshme për vlerësimin e shkallës së arritshmërisë së studentit Vlerësimi bëhet në pjesën praktike dhe teorike. Pjesa praktike e provimit është eliminuese. Vlerësimi në pjesën teorike të lëndës do të bëhet duke aplikuar variantin e vlerësimit sipas procesit të Bolonjës dhe tradicional (me gojë) me zbatim të tri segmenteve të objektivit (veprimin, kushtin dhe kriterin). Përqindja e pikave në vlerësim Vlerësimi i parë 40 % Vlerësimi i dytë 40 % Angazhime të tjera 15 Vijimi i rregullt 5% Total 100% Pikët e fituara do të konvertohen në notë sipas sistemit ECTS.
Literatura	
Literatura bazë dhe e preferuar:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dervish A. Rozhaja, Fiziologjia krahasuese, Prishtinë, 2000 2. S.C. Rastogi, Essentials of animal physiology, New Age International Ltd., Publishers, 2007 3. Ethem Ruka, Fiziologjia e gjallesave shtazore, Tiranë, 1999 4. Fetah Halili, Fiziologji e përgjithshme, Prishtinë, 1997 5. Tefta Rexha, Biologjia qelizore dhe molekulare, Tiranë, 2002 6. Artan Shkoza, Fiziologjia e njeriut, Tiranë, 2009 7. Herve Guenard, Fiziologjia e njeriut, 1996 8. Luljeta Çakërri, Rexhep Bregu, Fiziologjia mjekësore, Tiranë, 1999
Plani i dizajnuar i mësimin:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Lënda , metodat dhe detyrat e fiziologjisë
Java e dytë:	Homeostaza
Java e tretë:	Sistemi i tretjes
Java e katërt:	Lëngjet trupore- Gjaku
Java e pestë:	Imuniteti
Java e gjashtë:	Funksionet e sistemit vaskular- qarkullimi i gjakut
Java e shtatë:	Sistemi i frymëshkëmbimit
Java e tetë:	Vlerësimi i parë intermediar
Java e nëntë:	Sistemi nervor qendror
Java e dhjetë:	Sistemi nervor periferik
Java e njëmbëdhjetë:	Receptorët- shqisat
Java e dymbëdhjetë:	Sistemi endokrin
Java e trembëdhjetë:	Ekskrecioni
Java e katërmëdhjetë:	Energjia dhe metabolizmi
Java e pesëmbëdhjetë:	Vlerësimi i dytë intermediar

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Protokolli eksperimental
<i>Java e dytë:</i>	Narkoza dhe anestezioni te kafshët
<i>Java e tretë:</i>	Hematokriti
<i>Java e katërt:</i>	Grupet e gjakut
<i>Java e pestë:</i>	Koagulimi i gjaku
<i>Java e gjashtë:</i>	Eritrocitet si osmometer
<i>Java e shtatë:</i>	Sjellja e eritrociteve ne tretesira izo, hipo dhe hipertone
<i>Java e tetë:</i>	Testi i dilucionit
<i>Java e nëntë:</i>	Pneumografia dhe frymemarrja
<i>Java e dhjetë:</i>	Tretja te shpendët
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Imobilizimi kirurgjik i kafshëve
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Pregaditja e preparatit neuromuskulor
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Analiza e tkurrjes unitare
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Sumacioni dhe tetanusi i tkurrjes muskulore
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Analiza e harkut reflektiv

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Aplikimi i GIS-it në Ekologji
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti I, semestri I
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Departamenti i Gjeografisë
Detajet kontaktuese:	Departamenti i Gjeografisë
Përshkrimi i lëndës	Ky kurs është një hyrje në konceptet bazë të sistemit të informacionit gjeografik (GIS). Pjesa e teorike e kursit është dizajnuar që t'u ofrojë studentëve njohuri themelore rreth bazave të GIS në hartografinë analitike dhe t'i ekspozojë ata se si mund të përdoren informacionet gjeografike për t'iu përgjigjur pyetjeve dhe për të zgjidhur problemet. Komponenta e pjesës së ushtrimeve është projektuar për të plotësuar materialin e leksionit dhe për t'u ofruar studentëve përvojë praktike duke aplikuar konceptet e diskutuara në klasë duke ekzekutuar procedurat GIS brenda paketës software Quantum GIS.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kësaj lënde është ti mundësojnë studentëve të përdorin GIS-in në zgjidhjen e problemeve të ndryshme në ekologji dhe mjedis si dhe të adresimin e situatave ku përdorimi i GIS-it është i domosdoshëm.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të kursit, studentët do të: <ul style="list-style-type: none"> - mësojnë bazat se si informacionet gjeografike ruhen dhe georeferohen brenda GIS. - Krijojnë bazën e të cilat përdoren për krijimin e hartave. - Përpunojnë dhe analizojnë informacionet gjeografik në formatet raster dhe vektoriale. - Aplikojnë programe të ndryshme të informacionit gjeografik dhe shërbimeve që zakonisht disponohen përmes internetit dhe telefonave celularë sot.

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Detyra të shtëpisë	1	14	14
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	15	15
Përgaditja përfundimtare për provim	1	10	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	2	4
Projektet,prezentimet ,etj	1	3	3
Totali			151
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe terren, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokuime, provime.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	P. Bolstad (2012). GIS Fundamentals: A First Text on Geographic Information Systems, 4th edition. White Bear Lake, MN: Eider Press. M. Law and A.		
Literatura shtesë:	QGIS manual. Electronic version. https://docs.qgis.org/2.8/en/docs/training_manual/		

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Ligjëratat	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet

<i>Java e parë:</i>	Hyrje në GIS
<i>Java e dytë:</i>	Hyrje në Harta
<i>Java e tretë:</i>	Projeksioni i hartave dhe sistemet e kordinatave
<i>Java e katërt:</i>	Kartografia dhe dizajni i hartave
<i>Java e pestë:</i>	Të dhënat dhe tabelat e attributeve
<i>Java e gjashtë:</i>	Digjitalizimi i kordinatave
<i>Java e shtatë:</i>	Funksionet e proksimitetit dhe buferimit. Vlerësimi i parë intermedier
<i>Java e tetë:</i>	Gjeoprocesimi dhe gjeokodimi
<i>Java e nëntë:</i>	Analiza e rrjetave
<i>Java e dhjetë:</i>	Modeli dhe analiza e të dhënave raster
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Krijimi i bazës së të dhënave në GIS
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Modelet e të dhënave hapësinore
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Sistemet satelitore të navigimit dhe hulumtimi i kordinatave
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Remote sensing
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	GIS në Ekologji
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Ushtrimet	
Java	
<i>Java e parë:</i>	Hyrje në GIS. QGIS
<i>Java e dytë:</i>	Manipulimi me harta dhe të dhëna
<i>Java e tretë:</i>	Puna me sistemet dhe projeksionet e kordinatave
<i>Java e katërt:</i>	Simbilizimi i veçorive
<i>Java e pestë:</i>	Etiketimi i veçorive. Krijimi dhe prezantimi i hartave
<i>Java e gjashtë:</i>	Lidhja e të dhënave
<i>Java e shtatë:</i>	Krijimi i veçorive dhe editimi i attributeve
<i>Java e tetë:</i>	Përzgjedhja e veçorive nëpërmjet lokacionit. Përgatitja e të dhënave për analizim.
<i>Java e nëntë:</i>	Analizimi i të dhënave hapësinore
<i>Java e dhjetë:</i>	Adresat e gjeokodimit
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	ESRI
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Mbledhja e të dhënave në teren
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Mbledhja e të dhënave me QGIS
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Teknikat e vizualizimit me QGIS
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Cyber GIS

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësime janë po ashtu të obligueshme.

SYLLABUS i Lëndës Gjenetikë (Bachelor: Ekologji dhe Mbrojtje e Ambientit)

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Ambientit
Titulli i lëndës:	Gjenetikë
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i II-të, semestri dimëror
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	E Enjte, 11- 12 ³⁰
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.Sc. Avdulla J. Alija, Prof. i rregullt Dr.Sc. Fisnik Asllani, asistent
Detajet kontaktuese:	Dhoma nr. 55, tel.: 038-249-872 lok. 225, e-mail.: avdulla.aliya@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Kjo lëndë, ofron mundësi për të kuptuar parimet dhe konceptet e gjenetikës. Në përputhje me objektivat e programit, theks i veçantë është vënë në gjenetikën e populacionit si dhe ne interaksionet e forcave dhe proceseve kryesore evolutive.
Qëllimet e lëndës:	Të kuptohen proceset gjenetike në nivel molekular, të qelizës dhe të populacionit; Të kuptohen veçoritë e materialit trashëgues dhe mekanizmat e sintezës së proteinave; Të analizohen ndërrimet në materialin gjenetik dhe pasojat e këtyre ndërrimeve në organizma; Të kuptohen parimet baze të gjenetikës së populacionit, gjenetikës kuantitative dhe evolucionit; Të zhvillohen aftësi që të mblidhen, analizohen dhe prezentohen të dhënat e fituara nga eksperimentet gjenetike.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studenti pritet që të ketë këto njohuri dhe shkathtësi: Kupton proceset gjenetike në nivel molekular, të qelizës dhe të populacionit; Përshkruan dhe analizon ndërrimet në materialin gjenetik dhe pasojat e këtyre ndërrimeve në organizma; Kupton dhe përshkruan parimet e gjenetikës së populacionit, gjenetikës kuantitative dhe evolucionit; Mbledh, analizon dhe prezenton të dhënat e fituara nga eksperimentet gjenetike

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej/semester
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	///	////	20
Kollokfiume,seminare	////	////	10
Detyra shtepie			10
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	////	///	30
Përgatitja përfundimtare për provim	///	////	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	///	////	5
Projektet,prezantimet ,etj	////	///	5
			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Një ligjeratë dhe një ushtrim teorik ose praktik/laboratorik në javë në kuadër të të cilave do të zhvillohen bashkë-bisedime grupore, seminare, dhe ushtrime numerike.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pierce, B.A. (2018) Genetics Essentials: Concept and Connections, New York. 2. Gjenetika - Material i përgatitur nga ligjeratat dhe ushtrimet 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hoda, A. (2008) Gjenetika ,Tiranë 2. Griffiths, A. J. F., Miller, J. H., Suzuki, D. T., Lewontin, R. C., Gelbart, W. M., 2000. An Introduction to Genetic Analysis. W.H. Freeman and Company, New York. 3. Russell, P. J., 1998. Genetics. The Benjamin/Cummings Publishing Company, Inc. Menlo Park, California. 		

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje –Historiku dhe zhvillimi i gjenetikës
<i>Java e dytë:</i>	Ligjet themelore të trashëgimisë
<i>Java e tretë:</i>	Citogjenetika dhe determinimi i seksit
<i>Java e katërt:</i>	Ndërrimet në strukturë dhe numër të kromozomeve
<i>Java e pestë:</i>	Krosingoveri dhe rekombinimi i gjeneve
<i>Java e gjashtë:</i>	Trashëgimi jashtëbërthamor
<i>Java e shtatë:</i>	Baza molekulare e trashëgimisë. Replikimi dhe Transkripcioni. <i>Vlerësimi i pare</i>
<i>Java e tetë:</i>	Kodi gjenetik dhe Sinteza e proteinave.
<i>Java e nëntë:</i>	Ekspresioni i gjeneve
<i>Java e dhjetë:</i>	Mutacionet e gjeneve. Riparimi i ADN . Mutagenet mjedisore.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Elementet Transposable. Gjenomika dhe proteomika.
<i>Java e dymbëdhjete</i>	Imunogjenetika. Gjenetika e Kancerit.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Gjenetika kuantitative- Heritabiliteti, Heterozisi. <i>Vlerësimi i dytë.</i>
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Gjenetika e popullacionit- Ekuilibri i Hardy-Weinbergut
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Gjenetika evolucioniste.

Java	Ushtrimi teorik apo puna praktike/laboratorike që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Metodat statistikore ne Gjenetikë
<i>Java e dytë:</i>	Interaksionet e aleleve nga lokusi i njëjtë; dominimi, recesiviteti, kodominimi, trashëgimi intermediar
<i>Java e tretë:</i>	Interaksionet e aleleve nga lokuset e ndryshme; epistaza, komplementimi
<i>Java e katërt:</i>	Mitoza, Kromosomet
<i>Java e pestë:</i>	Kromosomet politene te D. Melanogaster
<i>Java e gjashtë:</i>	Krosingoveri, hartat e kromosomeve
<i>Java e shtatë:</i>	Ndërrimet në strukturë dhe numër të kromozomeve
<i>Java e tetë:</i>	Trupi i Barr-it
<i>Java e nëntë:</i>	Gjenetika molekulare; replikimi, transkripcioni, kodi gjenetik, translacioni
<i>Java e dhjetë:</i>	Gjenetika molekulare; mutacionet auksotrofe, rregullimi i aktivitetit gjenetik
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Imunogjenetika
<i>Java e dymbëdhjete</i>	Gjenetika kuantitative; trashëgimia e veçorive poligjenike
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Gjenetika e popullacionit; llogaritja e frekuences se aleleve 1
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Gjenetika e popullacionit; llogaritja e frekuences se aleleve 2
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Gjenetika e popullacionit; Faktoret që prishin ekuilibrin gjenetik

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Sjelljet penguese në sallën e mësimit apo në laborator, janë të papranueshme.

Syllabusi I lëndës Herbarizimi

Të dhëna bazike të lëndës			
Njësia akademike:	FSHMN		
Titulli i lëndës:	Herbarizimi		
Niveli:	Baqelor		
Statusi lëndës:	Zgjedhore		
Viti i studimeve:	III / semestri I gjashtë		
Numri i orëve në javë:	2+1+1		
Vlera në kredi – ECTS:	6		
Koha / lokacioni:			
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.ass.dr. Kimete Lluga-Rizani		
Detajet kontaktuese:	044-448- 354 kimete.lluga@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës	Kjo lëndë ju ofron studentëve njohuri lidhur me metodologjitë e punës në terren , mbledhjes së materialit floristic dhe konservimit të materialit bimor në Herbarium		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kësaj lënde është që studentët të fitojnë njohuri të detajuara dhe të specializuara lidhur me metodologjitë e mbledhjes së materialit floristik në terren, metodologjitë e konservimit të materialit floristik të mbledhur në terren, njohja me rolin e Herbariumit si institucion dhe rëndësinë e tij për njohjen e biodiversitetit floristik		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të suksesëshëm të këtij moduli studenti duhet të jetë në gjendje që të: <ul style="list-style-type: none"> • Përshkruan metodologjitë e punës në terren dhe herbarizimit të materialit bimor • Organizon ekspedita në terren • Konservon materialin bimor me metodat më bashkëkohore • Ndërmerr masa preventive për ruajtjen e materialit të herbarizuar bimor • Ndërton rrjete bashkëpunimi dhe shkëmbimi me Herbariumet e ndryshme institucionale 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit	1	13	13

(në bibliotekë ose në shtëpi)			
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150
Metodologjia e mësimdhënies:			
	Ligjërata, diskutime , punë në grupe, pune ne terren, ne Herbarin e departamentit te Biologjise, prezantime të seminareve etj.		
Metodat e vlerësimit:			
	Vlerësimi I parë 15% Vlerësimi I dytë 15% Vijimi I rregullt 5% Puna praktike në herbar 30% Provimi final 35% Totali 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	Nikolič .T. Herbarijski priručnik, Školska knjiga, Zagreb, 1996 Collecting and preserving plant specimens, a manual, Queensland Herbarium August 2016 v 2.1		
Literatura shtesë:	Estero Americano Preserve Herbarium Book, January, 2011 Janine E. Victor, Marinda Koekemoer, Lyn Fish, Shirley J. Smithies, Marthina Mössmer; Southern African Botanical Diversity Network Report No. 25 ; 2004 Herbarium Essentials, The Southern African Herbarium User Manual		

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje, Herbari si institucion ,historiku , roli dhe rëndësia
<i>Java e dytë:</i>	Infrastruktura e herbariumit-lokacioni, hapësira, pajisjet etj
<i>Java e tretë:</i>	Nomenklatura, dhe rregullimi I herbarit,s truktura, autorizimi, freskimi sipas të dhënave të reja etj
<i>Java e katërt:</i>	Administrimi I herbarit, pranimi I materialit, dorëzimi, dhe dërgimi,huazimi I material, indeksimi etj
<i>Java e pestë:</i>	Vizitorët e herbarit,shkëmbimi I informatave
<i>Java e gjashtë:</i>	Planifikimi I punës në terren , pajisjet e nevojshme për punën në terren dhe metodologjia e mbledhjes së materialit floristik
<i>Java e shtatë:</i>	Vlerësimi I pare, Planifikimi I punes ne terren-vazhdim
<i>Java e tetë:</i>	Njohja me rreziqet e mundëshme gjatë punës në terren, dhe masat mbrojtëse
<i>Java e nëntë:</i>	Metodologjia e mbrojtjes nga dëmtuesit e herbarit

<i>Java e dhjetë:</i>	Teknikat e herbarizimit dhe konservimit të material floristik të mbledhur në terren
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Metodat e etiketimit të materialit
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Dëmtuesit e herbarit
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Masat e nevojshme mbrojtëse nga dëmtuesit e herbarit
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Menaxhimi I bazës së të dhënave në herbar
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Vlerësimi I dytë, Menaxhimi I bazes se te dhenave ne herbar-vazhdim

Plani i dizajnuar i punës praktike:	
Java	Puna praktike që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Njoftimi me herbarin , veglat dhe mjetet e punës
<i>Java e dytë:</i>	Njoftimi praktik me përdorimin e veglave dhe pajisjeve të herbarit
<i>Java e tretë:</i>	Njoftimi me punë përgatitore për punën në terren
<i>Java e katërt:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Tipi Pinophyta
<i>Java e pestë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Tipi Pinophyta- vazhdim
<i>Java e gjashtë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Nenklasa Ranunculidae
<i>Java e shtatë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Nenklasa Hammamelidae
<i>Java e tetë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Nenklasa Caryophyllidae
<i>Java e nëntë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Nenklasa Dillenidae
<i>Java e dhjetë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Nenklasa Rosidae
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Nenklasa Rosidae - vazhdim
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Nenklasa Asteridae
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Herbarizimi I materiali bimor nga Klasa Liliopsida
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Vizitë një Herbari të ndonjë Sheti fqinjë, apo muzeumit natyror
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Prezantimi I punes finale te studenteve

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<p>Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjëratat dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.</p> <p><u>Në mënyrë që student ti nënshtrohet vlerësimeve obligativisht duhet të vijoj së paku 50% të ligjëratave</u></p> <p><u>Ndalohet fotografimi , inqizimi!!</u></p> <p>Studenti qe nuk përfill politikat akademike I neshtrohet komisionit disiplinor ne nivel te FSHMN-se</p>

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Herpetologji
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	III sem.V
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	11-12.30 e premtë
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr. Daut Rexhepaj, prof . i rreg.
Detajet kontaktuese:	Nr.tel.044150052e.mail dautrexhepaj@hotmail.com
Përshkrimi i lëndës	
	Ky modul ka te beje me faunen e e reptileve dhe ujetoksoreve. Struktura e amfibieve, origjina dhe evolucioni. Reprodukimi dhe cikli jetesor i tyre. Sjellja dhe distribuimi gjeografik. Ujetoksoret pa kembe (Apoda), me bisht (urodela) dhe pa bisht (anura) - pozita e tyre ne Zoologji. Struktura e reptileve. Reprodukimi dhe cikli jetesor i tyre. Sjellja dhe distribuimi gjeografik i tyre. Breshkat e ujit dhe tokes. Hardhucat, gjarperinjet, rinocefalet dhe krokodilet. Pozita e tyre ne zoologji. Provat paleontologjike mbi origjinen e tyre. Biologjia e ruajtjes dhe zbatimi i saj te reptilet.
Qëllimet e lëndës:	Te aftesohet studenti per pune te pavarur per identifikimin e llojeve qe i takojne herpetofaunes ne terren dhe atyre qe duhet mbrojtur, te projektoje planin për ruajtjen, zhvillimin, kultivimin dhe mbrojtjen e disa shtazëve sic e parashih ligji. Poashtu te njihet mbi shperndarjen e herpetofaunes dhe aktivitetin e tyre jetesor ne planin horizontal dhe vertikal nen ndikimin e faktorve ekologjik.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Qe studenti te njihet - mbi herpetofaunen qe e rrethon dhe me gjere, per rrezikshmerine dhe dobite si dhe te dije te mbrohet ose edhe ti ruaje ato. - Te bej inventarizimin e llojeve dhe te pershkruaj distribuimin e tyre zonal

	<ul style="list-style-type: none"> - Te hartoj listat e llojeve dhe te caktoj shkallen e rrezikshmerise se tyre ne nivelin global dhe te jep mendim mbi shkallen e rrezikshmerise ne nivelin lokal - Te jape mendimin mbi faktoret qe ndikojne ne kete drejtim dhe te propozoj masat te cilat duhet te ndermerren - Te evidentoj llojet helmuese dhe johelmuese dhe te ndikoj ne forma te ndryshme te organizimit, mbrojtjes dhe kujdesit ndaj tyre. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata tradicionale, zbatimi i strategjive të mësimdhënies dhe të nxënit ndërveprues të cilat nxisin të menduarit konstruktiv përmes leximit dhe shkrimit, punës në grupe, diskutimit, të mësuarit përmes projekteve, zgjedhjes së problemeve, punës laboratorike dhe në terren si dhe prezantime audiovizuale me diaproskop, videoprojektor, grafoskop, CD etj.		
Metodat e vlerësimit:	<p><i>Vlerësimi i parë: 25 %</i> <i>Vlerësimi i dytë: 25%</i> <i>Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera: 10%</i> <i>Vijimi i rregullt: 5%</i> <i>Provimi final: 35%</i> <i>Total: 100%</i></p> <p>The final grade will be calculated as follows: 51%- 60% = 6 61% -70% = 7</p>		

	71% - 80% = 8 81% - 90% = 9 91%-100% =10
Literatura	
Literatura bazë:	1. Herpetologjia (Ligj te auto. 2015) 2. Celesi per determinimin e ujetoksoreve, M. Radovanoviq 3. Celesi per determinimin e amfibieve, I. Haxhiu, Tirane, 1990 4. Celesi per determinimin e reptileve, Prishtine, 2015
Literatura shtesë:	5. Herpetology - Coleman J.Goin & Olive B. Goin) 1982. San Francisko 6. Amphibies and reptiles DadovH. Cambri. 7. Living amphibians in the world.C.H .London

Plani i dizejnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Objekti i studimit dhe rendesia e herpetologjise
<i>Java e dytë:</i>	Struktura e amfibieve
<i>Java e tretë:</i>	Struktura e reptileve
<i>Java e katërt:</i>	Reprodukimi dhe cikli jetesor i amfibieve
<i>Java e pestë:</i>	Reprodukimi dhe cikli jetesor i reptileve
<i>Java e gjashtë:</i>	Sjellja e reptileve dhe amfibieve
<i>Java e shtatë:</i>	Distribrimi gjeografik Vleresimi inermidier
<i>Java e tetë:</i>	Caecilians, Trachystomes and Salamandra
<i>Java e nëntë:</i>	Amfibia pa bisht (anura)
<i>Java e dhjetë:</i>	Breshkat e ujit dhe tokes
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Lacertilia
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Gjarperinjet jo helmues
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Gjarperinjet helmues
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Rhynocephales dhe crocodilet
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Metodologjia e ruajtjes se shtazeve Provimi final

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësime janë po ashtu të

obligeshme.

Formular për SYLLABUS të Lëndës Hidroekologji

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FSHMN
Titulli i lëndës:	Hidroekologji
Niveli:	Bsc
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Semestri IV, viti II-te
Numri i orëve në javë:	2+2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	E marte, 10.30, salla C
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr. Sc. Linda Grapci-Kotori, Prof. asoc.
Detajet kontaktuese:	linda.grapci@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	
	<p>Kursi i Hidroekologjisë ne përgjithësi ka të bëjë me njohjen e ekosistemeve ujore, strukturën dhe funksionimin e tyre. Gjatë këtij kursi do te mbulohen në menyre te barabart struktura dhe funksionimi edhe i ekosistemeve të ujerave të njelmëta dhe atyre te ujerave tokësore.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Ky kurs do t'i njoftojë studentët me për se afërmi në fushën e ekologjisë se ujerave nëpërmjet shembujve të shumtë e që do te analizohen me ne hollësi</p> <p>Në pjesën teorike te kursit studentët do të marrin njohuri më moderne rreth struktures dhe funksionimin e ekosistemeve ujore (rezervuarëve të ujit , burimeve) . Gjithashtu do te kene njohure edhe rreth faktorëve abiotik të biotopeve të ujit , studentët do të njihen me biologjinë e kafshëve të ujit , bimëve të ulëta dhe të larta , bakteret dhe me metodat themelore ne hidrobiologji.</p> <p>Ne pjesen praktike studentet do te njihen me punen ne laborator me praktikën laboratorike , në të cilin studentët realizojnë teste te ndryshme ne Hidrekologjii. Pjesa e praktikës mësimore janë ekskursion në vendin dhe jasht vendit ku do te analizohen ekosistemet e ndryshme ujore</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas perfundimit te kursit studentet do te jene ne gjendje te:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Identifikojnë mjediset ujore bazuar në karakteristikat e tyre fizike, kimike dhe biologjike.2. Përshkruajnë historinë e jetës dhe ekologjinë e shumë insekteve ujore, bimëve, peshqve dhe

	<p>organizmave të tjerë ujorë që gjenden në Kosovë</p> <p>3. Parashikojne se si ndryshimet në faktorët biotikë dhe abiotikë do të ndikojnë në habitatet e ujërave të ëmbla.</p> <p>4. Aplikojnë përdornin e çelësave për të identifikuar insektet ujore në nivelin e familjes</p> <p>5. Fiton shkathtesi në aplikimin e teknikave dhe protokoleve të nevojshme për punë në terren për të mbledhur insektet ujore</p>
--	--

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	6	3
Kollokfiume,seminare	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	5	5
Totali			150

Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator, konsultime, , detyra shtëpie, kollokuiume, provime.
-------------------------------------	---

Metodat e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> • Vlerësimi në dy kollokuiume 40% • Punë seminarike 10% • Vlerësimi përfundimtar 50%
------------------------------	--

Literatura

Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> • Hidrobiologji, S. Shumka • Ecology of aquatic systems Dobson Michael, Frid Chris 2.ed : Oxford : Oxford University Press : 2009 : xi, 321 s. : ISBN: 978-0-19-929754-2
-------------------------	---

Literatura shtesë:	•Barnes R.S.K., R.N. Hughes, 1999 : An Introduction to Marine Ecology. - 296 p., Blackwell Sci. Publ., Oxford.
---------------------------	--

	<p>ISBN 0865428344..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cole, G.A., 1994 : Textbook of Limnology. - 412 p., 4th ed., Waveland Press, Long Grove. ISBN: 0-88133-800-1. • Hutchinson, G.E., 1967 : A treatise on Limnology. Vol. I. Geography, Physics, and chemistry. - 1015 p. - J. Wiley Sons, New York. • Hutchinson, G.E., 1977: A treatise on Limnology. Vol. II. Introduction to lake biology and the limnoplankton. 1115 p. - J. Wiley Sons, New York.
--	---

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Java e parë:	Definimi I Hidroekologjisë si shkencë.
Java e dytë:	Karakteristikat fiziko kimike të mjediseve detare.
Java e tretë:	Mjedisi biologjik detar.
Java e katërt:	Planktoni detar
Java e pestë:	Nektoni
Java e gjashtë:	Bentosi
Java e shtatë:	Ekosistemi detar dhe prodhimtaria organike e tij.
Java e tetë:	Mikroorganizamt në mjedisin detar.
Java e nëntë:	Njeriu dhe mjedisi detar
Java e dhjetë:	Jeta në ujëra të njelmëta dhe të te kripura.
Java e njëmbëdhjetë:	Organizmat detare helmuese dhe traumatizuese (biotoksinat) Vleresimi intermedier
Java e dymbëdhjetë:	Limnologjia, faktorët fiziko kimik te mjediseve të ujërave të ëmbla.
Java e trembëdhjetë:	Populacionet dhe funksionimi I një ekosistemi liqenor
Java e katërmbëdhjetë:	Ndryshimet klimatike globale, ndikimet e tyre ne mjediset ujore.
Java e pesëmbëdhjetë:	Vleresimet e efekteve te mundshme biologjike te nxitura nga ngrohja globale
Plani i dizajnuar i mësimit: Laborator	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohet
Java e parë:	Vetite fizike ujerave te embla.
Java e dytë:	Vetite kimike te ujerave te ëmbla
Java e tretë:	Metodologjia hulumtuese – Modelet vertikale ne liqen.
Java e katërt:	Hulumtimi i zooplanktonit ne ujera te embla.
Java e pestë:	Hulumtimi i fitoplanktonit ne ujera te embla.
Java e gjashtë:	Makrozoobentosi ne ujera te embla.
Java e shtatë:	Hulumtimi fiziko-kimik dhe biologjik i planktonit detar.
Java e tetë:	Hulumtimi i nektonit dhe bentosit.

Java e nëntë:	Ndikimi i njeriut ne biodiversitetin ujqor.
Java e dhjetë:	Morfometria e liqeneve
Java e njëmbëdhjetë:	Levizjet e ujit, era dallget
Java e dymbëdhjetë:	Zingjiret ushqimor ne ujerat e kripura.
Java e trembëdhjetë:	Analiza mikrobiologjike e ujerave te embla dhe detare.
Java e katërbëdhjetë:	Aspekti kimik I huluntimit te ujerave
Java e pesëmbëdhjetë:	Ndryshimet klimatike ne sistemet ujqore

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Pritet që studentët të jenë të rregullt në ligjëratë dhe të jenë aktiv gjatë diskutimeve. Pjesëmarrja aktive gjatë ligjërimit do të merret parasysh gjatë vlerësimit.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës			
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit		
Titulli i lëndës:	Hyrje në hulumtim shkencor		
Niveli:	Bachelor		
Statusi lëndës:	Obligative		
Viti i studimeve:	Viti II, semestri 5		
Numri i orëve në javë:	2+2		
Vlera në kredi – ECTS:	6		
Koha / lokacioni:	E mërkurë, 14.00-15.30, Laboratori i Zoologjisë		
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Agim Gashi, Dr.sc. Halil Ibrahim		
Detajet kontaktuese:	044113819 agim.gashi@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës	Kjo lëndë përmbanë informata rreth elemeneve të hulumtimit shkencor, principeve të dizajnit të hulumtimit shkencor, përpunimit të të dhënave shkencore si dhe prezantimit të rezultateve shkencore në formë të shkruar dhe gojore,		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kësaj lënde është që të krijojë aftësi tek studentët për dizajnim të drejtë dhe prezantim të hulumtimit shkencor.		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Me përfundimin e këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> • Dizajnojnë në mënyrë të drejtë një hulumtim shkencor • Kuptojnë rëndësinë dhe mënyrat e përpunimit të rezultateve shkencore • Identifikojnë dhe zotërojnë mënyrat e të shkruarit të rezultateve shkencore • Integrojnë shkathtësitë e prezantimit në paraqitjen e rezultateve shkencore 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Punë praktike	2	15	30

Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në teren	2	8	16
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provim	4	5	20
Projektet, prezantimet, etj	3	3	9
Totali			150
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe teren, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kolokuiume, provime.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	1. Doing Science: Design, Analysis and Communication of Scientific Research, Ivan Valiela, Oxford University Press, 2011		
Literatura shtesë:	2. Learning in the Field, An Introduction to Qualitative Research, Gretchen B. Rossman & Sharon F. Rallis, Sage, 2012 3. Introduction to Scientific Research Projects, Graham Basten, BookBoon.com, 2012		

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Ligjëratat	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Grumbullimi i informatave shkencore
<i>Java e dytë:</i>	Elementet e hulumtimit shkencor
<i>Java e tretë:</i>	Principet e dizajnit të një hulumtimi shkencor
<i>Java e katërt:</i>	Zhvillimi i kornizës analitike në hulumtim shkencor
<i>Java e pestë:</i>	Analiza statistikore e të dhënave shkencore
<i>Java e gjashtë:</i>	Interpretimi i të dhënave shkencore
<i>Java e shtatë:</i>	Komunikimi i informatave shkencore: të shkruarit
<i>Java e tetë:</i>	Komunikimi i informatave shkencore: të shkruarit II

	Vlerësimi i parë intermedier
<i>Java e nëntë:</i>	Llojet e punimeve shkencore I
<i>Java e dhjetë:</i>	Llojet e punimeve shkencore II
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Prezantimi i të dhënave në formë tabelare
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Prezantimi i të dhënave nëpërmjet figurave
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Mënyrat e tjera të prezantimit të të dhënave shkencore
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Rishikimi i të dhënave shkencore
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Vlerat, qëndrimet dhe ndikimet e tyre në shkencë Vlerësimi i dytë intermedier
Plani i dizajnuar i mësimit: Ushtrimet	
Java	
<i>Java e parë:</i>	Formulimi i hipotezave në hulumtimin shkencor
<i>Java e dytë:</i>	Llojet e të dhënave shkencore
<i>Java e tretë:</i>	Dizajnimi i një hulumtimi shkencor I
<i>Java e katërt:</i>	Dizajnimi i një hulumtimi shkencor II
<i>Java e pestë:</i>	Prezantimi i rezultateve individuale nga dizajnimi i hulumtimi shkencor
<i>Java e gjashtë:</i>	Prezantimi i rezultateve individuale nga dizajnimi i një hulumtimi shkencor
<i>Java e shtatë:</i>	Të shkruarit e punimeve shkencore I
<i>Java e tetë:</i>	Të shkruarit e punimeve shkencore II
<i>Java e nëntë:</i>	Prezantimi i rezultateve individuale nga të shkruarit e hulumtimeve shkencore
<i>Java e dhjetë:</i>	Prezantimi i rezultateve individuale nga të shkruarit e hulumtimeve shkencore
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Diskutimi i të dhënave shkencore
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Përcjellja dhe përdorimi i literaturës shkencore
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Rishikimi i punimeve shkencore
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Rishikimi i punimeve shkencore II
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Trendet në hulumtimet shkencore në biologji

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkycja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësime janë po ashtu të obligueshme.

Syllabusi i Lëndës; Kimia e Përgjithshme

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FSHMN-Departamenti i Biologjisë
Titulli i lëndës:	Kimi
Programi i studimit:	Programi: Biologji
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti -I , Semestri -I-
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Orari i shpallur në Departament
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. sc Skender DEMAKU
Detajet kontaktuese:	skender.demaku@uni-pr.edu / 044 276 020
Përshkrimi i lëndës	Në këtë kurs trajtohen konceptet e vetive fizike dhe kimike të materies, struktura elektronike e atomit dhe parimet e përgjithshme të konfigurimit të të tijë, reaksionet kimike, ligjet e gazit, vetitë e zgjidhjeve, elementeve dhe komponimeve. Për më tepër, studentët gjatë këtijë kursi do të konceptet themelore të komponimeve që përmbajnë karbon, njohin disa nga klasat kryesore të komponimeve organike si: hidrokarburet, hidrokarbure aromatike, aldehidet, ketonet, acide karboksilike, aminoacidet (proteina), karbohidratet dhe lipidet përfshirë klasifikimin e tyre, strukturat, vetitë kimike dhe reaksionet.
Qëllimet e lëndës:	Kursi ka për qëllim që studentëve të ju ofroj njohuri teorike dhe praktike në lidhje me vetitë dhe ligjet kimike të materies dhe të ju mundësoj atyre që të kuptojnë këto koncepte në dritën e organizimit biologjik të jetës.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje: <ul style="list-style-type: none"> - Kupton dhe interpreton ligjet themelore të kimit. - Shpjegoni dhe dalloni vetitë fizike dhe kimike të materies, si dhe ndryshimet fizike dhe kimike të materies. - Shpjegon procese të ndryshme kimike si: energjia e jonizimit, elektriciteti negativ, lidhjet kimike. - Shpjegon strukturën elektronike të atomit dhe parimet e përgjithshme të konfigurimit të elektroneve - Dallon llojet e reaksioneve kimike, modelet e lidhjes

	<p>kimike dhe llojet e forcave ndërmolekulare.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kupton ligjet ideale të gazit. - Zgjidhin probleme të thjeshta numerike. - Klasifikon komponimet organike sipas grupeve funksionale, - Emërton përbërës në bazë të formulës strukturore - Rendit dhe krahason llojet kryesore të reaksioneve organike - Liston komponimet organike, dhe karakteristikat kryesore të tyre - Realizon eksperimente laboratorike - 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	0	0	0
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në teren	0	0	0
Kollokfiime,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	1	15	15
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15	45
Përgaditja përfundimtare për provim	1	5	5
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	2	2
Projektet,prezentimet ,etj	2	2	4
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Kombinimi i metodave që përfshinë mësimdhënia direkte dhe indirekte: Ligjërata, të mësuarit përmes punës në grupe, prezentime interaktive, seminare, diskutime dhe ushtrime laboratorike.		
Mjetet e konkretizimit:	Lapsi, tabela, projektori.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë	25%	
	Vlerësimi i dytë	25 %	
	Ushtrime laboratorike	10 %	
	Prezentim	5 %	

	Provimi final	35 %
	Totali	100%
Literatura		
Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> - Azem Lajci , Vuksan Kalaj: KIMIA ,per studentet e Mjekesise, stomatologjise dhe Biologjise; Universiteti i Prishtines, Prishtine 1998. - Joseph Topping, Robert Caret, General Chemistry, Organic and Biochemistry. Katherine Denniston, English translation by, Dr. Manjola Banja, Dr. Albana Kuzmi, Dr. Altin Mele, Dr. Aurel Nuro. MASHT-UP``HASAN PRISHTINA``. 2014. - Mortimer, Charles E, "Chemistry " Fifth Edition (Volume I-1), translation into Albanian by Eduard Andoni, Tirana, 2000. 	
Literatura shitesë:	<ul style="list-style-type: none"> - Donald A. Mc Quarrie and Peter A. Rock , General Chemistry, third edition W .H. Freeman and Company , New York , 1991. - General Chemistry, second edition, P.E. Atkins and J.A. Beran, Scientific American books , 1992. - Chang R.: Chemistry, 6. ed., McGraw-Hill, New York, 2000. 	

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Kimia dhe shkencat natyrore, sistemi ndërkombëtar i njësive; Gjendjet e materies, vetitë fizike dhe kimike të materies, ndryshimet e materies.
<i>Java e dytë:</i>	Struktura e atomit, spektri atomik. Modeli Bohr i atomit të hidrogjenit. Modeli kuantik-mekanik i atomit. Struktura elektrone e atomit.
<i>Java e tretë:</i>	Klasifikimi i elementeve dhe ligji periodik. Tabela periodike e elementeve. Formulatat kimike.
<i>Java e katërt:</i>	Modelet e lidhjes kimike. Shkrimi i ekuacioneve kimike. Balancimi i ekuacioneve kimike.
<i>Java e pestë:</i>	Llojet e reaksioneve kimike. Oksidimi dhe reduktimi. Barazimi i reaksioneve redoks. Elektrokimia-Elementet galvanike, potencialet redokse, ekuilibrat redoks, elektroliza. Fotokimia- reaksionet fotokimike -Fotosinteza sipas Van Niell, reaksionet që zhvillohen në prani të dritës.
<i>Java e gjashtë:</i>	Termodinamika kimike. Kinetika kimike - ndikimi i katalizatorit në shpejtësinë kimike. Enzimat-nomenklatura dhe klasifikimi i enzimave. Vlerësimi i parë

Java e shtatë	Ndryshimet e fazore. Presioni i avullit. Pika e vlimit, pika e shkrirjes. Diagrami i fazës. Karakteristikat e lëngjeve. Solide kristalore dhe amorfe. Forcat ndërmolekulare.
Java e tetë:	Ligjet e gazit. Modelet periodike në grupin kryesor të elementeve.
Java e nëntë:	Kimia organike. Lidhjet kimike dhe struktura elektronike e molekulave organike
Java e dhjetë:	Hidrokarburet: Alkanet, alkenet dhe alkinet. Përbërja dhe konfigurimi, grupet funksionale.
Java e njëmbëdhjetë:	Hidrokarburet aromatike - terpenet, alkoolet, tiolët, eterët dhe aminat.
Java e dymbëdhjetë:	Halogjenuret. Komponimet organike që posedojnë oksigjen, fenolet, aldehidet dhe ketonet, acide karboksilike.
Java e trembëdhjetë:	Karbohidratet. monosakaride, disakaridet, polisaharidet. Komponimet organike me përbërës azoti. Komponimet tereaciklike të kondensuara që përmbajnë azot
Java e katërbëdhjetë:	Lipidet e thjeshta të lipideve, gliceridet-lirat dhe vajrat. Sapunë dhe pastrues sintetikë, dyllë. Steroidet, kolesteroli, hormonet e gjëndrës, kortikosteroidet - lipide të përbëra
Java e pesëmbëdhjetë:	Aminoacidet, peptidet dhe proteinat dhe ADN Vlerësimi i dytë
Pjesa e Ushtrimeve	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohen
Java e parë:	Mjetet bazë të një laboratorimi kimikë.
Java e dytë:	Disa nga operacionet themelore në laboratorin e Kimisë: Filtrimi, dekantimi, centrifugimi, distilimi, kristalizim, tharje në ekspiratorë, peshim, matja e vëllimit dhe dendësisë së lëngjeve, etj. (Eksperimenti kimik).
Java e tretë:	Kimia dhe ligjet themelore të sajë.
Java e katërt:	Shenjat (simbolet), formulat dhe barazimet kimike.
Java e pestë:	Ligjet për gaze.
Java e gjashtë:	Klasifikimi i komponimeve inorganike.
Java e shtatë:	Tretësirat, llojet e tretësirave. <i>Kollokfiumi i parë</i>
Java e tetë:	Dukurit fiziko-kimike të substancave të ndryshme kimike.
Java e nëntë:	Elektrolitët- shpërbashkimi elektrolitik
Java e dhjetë:	Energjia, shpejtësia e reaksioneve dhe ekuilibri kimik
Java e njëmbëdhjetë:	Proceset okdiso-reduktuese
Java e dymbëdhjetë:	Hyrje në kiminë inorganike, Cu-Fe dhe komponimet e tyre

<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Hyrje në kiminë organike - kimia organike dhe përbërjet organike. Përcaktimi i karbonit dhe hidrogjenit në komponimin organik. Përcaktimi i azotit në komponimin organik. Përcaktimi i elementeve halogjenë në komponimin organik.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Metoda e përfitimit të: metanit, etenit dhe etinit (acetenit). Metoda e përfitimit të: karbohidrateve, sapuneve (hidroliza e kriprave), Aspirinës-përfitimi i sajë.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Kimia dhe Mjedisi jetësorë, (Ajri, Uji dhe Toka). Tretshmëria e ajrit në ujë. Shkalla e përcaktimit, të pikës së vlimit dhe pikës së shkrirjes së ujit-uji si tretës, hulumtimi i vetive fiziko-kimike të kësaj komponente. Përcaktimi i pH, në një tretësirë të dheut-tokës-analizimi kimiko-fizik i tokës.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

- *Mbajtja e qetësisë në ushtrime.*
- *Shkyqja e telefonave cellular.*
- *Hyrje dhe dalje me kohë në laboratorë, (evidenca e studentit).*

SYLLABUS

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Universiteti i Prishtinës “Hasan Prishtina” Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore Departamenti i Biologjisë Drejtimi: Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Mbrojtja e Mjedisit
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i tretë, semestri i pestë
Numri i orëve në javë:	2+0+2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Salla C
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. Lulzim Millaku
Detajet kontaktuese:	E-mail: lulzim.millaku@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	
	<p>Në këtë lëndë përshkruhen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Njohja me konceptet e përgjithshme të mjedisit. Mjedisi si nocion, ndotja, ndotësit mjedisor - interaksionet dhe pasojat. • Përmasat dhe llojet e ndotjes së mjedisit jetësor. • Klasifikimi i toksikantëve, rrugët e depërtimit dhe neutralizimit nga organizmi. • Kontrolli i ndotjes së ajrit, ujërave, truallit dhe ushqimit si dhe politikat për mbrojtjen e mjedisit. • Problemet globale mjedisore: ndryshimet klimatike, hollimi i shtresës së ozonit, acidifikimi dhe ndotja e deteve dhe e oqeanëve. • Presionet kryesore në mjedisin tonë: mbeturinat, zhurma, urbanizmi, kimikatet, etj.
Qëllimet e lëndës:	<p>Kursi synon të ndihmojë studentët që të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitojnë njohuritë bashkëkohore mbi mbrojtjen e mjedisit: konceptet, biosferën si tërësi, ciklet biogjeokimike në natyrë, ndotja dhe pasojat e ndotjes. • Zgjerojnë njohuritë mbi llojet e ndotësve të mjedisit, qarkullimin, klasifikimin, rrugët e depërtimit dhe efektet e toksikantëve në organizëm. • Njohin teknika për menaxhimin e ndotjes së ujërave, truallit dhe ajrit, si dhe politikat për mbrojtjen e

	<p>mjedisit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fitojnë aftësitë e nevojshme për zgjidhjen e problemeve që do t'u mundësonin të shqyrtonin dhe të propozonin alternativa për një sërë problemesh mjedisore. • Të zhvillojnë vlera dhe qëndrime pro-mjedisore që nxisin përgjegjësinë mjedisore. 		
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi studentët do të jetë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definojnë konceptet kryesore të mjedisit jetësor. • Njohin burimet dhe natyrën e ndotësve mjedisor. • Përshkruajnë rrugët e depërtimit dhe efektet e ndotësve në organizmat e gjallë. • Mbledhin informacione për ndotjen e mjedisit. • Analizojnë qarkullimin ciklik të materieve në natyrë dhe ndikimin e ndotësve në çrregullimin e këtyre cikleve. • Rekomandojnë metoda të ndryshme për vlerësimin dhe menaxhimin e ndotjes. 		
Kontributi ne ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike			
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	15	7.5
Ushtrime në teren			
Kollokfiume, seminare	2	15	30
Detyra të shtëpisë	0.3	15	4.5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	1	15	15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	0.5	15	4.5
Provimi final	2	1	2
Totali			~125

Metodologjia e mësimdhënies:	Mësimi i rregullt organizohet dhe realizohet duke përdorur një kombinim të përshtatshëm të tri metodave të mësimdhënies: a) Me ndërveprim, studenti në qendër – puna në grupe (kombinimi metodave andragogjike dhe pedagogjike) b) Me ndërveprim, mësimdhënësi në qendër (metoda andragogjike) c) Mësimdhënësi në qendër – ligjëratë grupore (metoda andragogjike)
Mjetet e konkretizimit:	TI, tabela, markerat, video projektori, pajisjet laboratorike etj.
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi përfundimtar paraqet shumën: - E punës së suksesshme seminarike: 20% - Vlerësimin të parë intermedier: 20% - Vlerësimin të dytë intermedier: 20% - Vijimit të rregullt dhe angazhimit në diskutime 10% - Provimit final me test ose me gojë: 30% Totali: 100 %
Literatura	
Literatura bazë:	Dervish Rozhaja: Ndotja dhe mbrojtja e ambientit jetësorë Prishtinë 1983
Literatura shtesë:	1. Enger & Smith. Environmental Science. 2000 USA 2. John Timbrell. Introduction of Toxicology. 2002. Great Britain 3. Aleko Miho: Monitorimi biologjik mjedisor, Tiranë, 2011.
Plani i dizajnuar i mësimin:	
Java	Ligjëratat që do të zhvillohet
Java e parë:	Përmasat dhe llojet e ndotjes së mjedisit jetësor
Java e dytë:	Biosfera Qarkullimi i materieve (ciklet)
Java e tretë:	Njeriu si faktor dhe “shënjestër” i ndotjes
Java e katërt:	Klasifikimi i toksikanteve Rrugët e depërtimit dhe fati i helmeve në organizëm
Java e pestë:	Transporti dhe distribuimi i materieve toksike. Rrugët e neutralizimit të veprimit të dëmshëm të materieve toksike.
Java e gjashtë:	Tajimi i materieve toksike Fenomenet e kumulacioni dhe tolerancës; Kuantifikimi i shkallës së toksicitetit

Java e shtatë:	Ndotja e atmosferës
	Vlerësimi i parë intermedier
Java e tetë:	Ndotësit më të rëndësishëm të atmosferës Kontrolli i ndotjes së ajrit
Java e nëntë:	Ndotja e ujërave Menaxhimi i ujërave dhe masat mbrojtëse ndaj ndotjes së ujërave
Java e dhjetë:	Ndotja e truallit me mbeturina dhe deponitë sanitare
Java e njëmbëdhjetë:	Ndotja e ushqimit Kontaminantët dhe aditivët e ushqimit
	Vlerësimi i dytë intermedier
Java e dymbëdhjetë:	Pesticidet Metodat bujqësore për menagjimin e pesticideve
Java e trembëdhjetë:	Ndotësit inorganik Rrezatimi
Java e katërbëdhjetë:	Kancerogjenët, teratogjenët dhe mutagjenët
Java e pesëmbëdhjetë:	Roli i politikëbërësve në politikën mbrojtëse të ambientit.
Plani i dizajnuar i mësimit – Seminaret	
Nr.	Temat që do trajtohen në seminare:
1.	Kimia e Mjedisit. Kimia e atmosferës.
2.	Kimia e Stratosferës “Vrima e ozonit”, shkaqet dhe pasojat e pakësimit të përmbajtjes së ozonit në stratosferë. Kimia e Troposferës, efekti “serë”.
3.	Shiu acidik. Smogu fotokimik. Monoksidi i karbonit dhe substancat e tjera ndotëse në ajër.
4.	Njohuri bazë mbi strategjinë e monitorimit të ndotjeve të ajrit. Kimia e ujërave natyrore. Elementët ushqyes në ujra, gjendja eutrofike e ujërave.
5.	Uji i pijshëm, trajtimet e ujit të pijshëm.
6.	Njohuri mbi monitorimin mjedisor të ujërave dhe analizat kimike.
7.	Njohuri mbi metodat e monitorimit dhe analizave kimike të tokës. Kimia e mjedisit e mbeturinave të rrezikshme.
8.	Pakësimi, trajtimi dhe depozitimi i mbeturinave të rrezikshme. Mbeturinat e ngurta urbane. Trajtimi i mbeturinave të lëngeta urbane.
9.	Substancat organike në mjedis, klasifikimi.
10.	Substancat organike në atmosferë. Substancat organike flurore, metani dhe hidrokarburet e tjera flurore, gazet e djegies së automjeteve.
11.	Substancat organike ndotëse në mjedisin ujor. Substancat tensioaktive, fenolet, etj. Pesticidet, substanca organike nga industria kimike.
12.	Bioakumulimi dhe bioshufëfishimi i ndotësve organike në zinxhirin ushqimor. Substancat organike ndotëse në tokë. Persistenca dhe degradimi i ndotësve organike.
13.	Nocione bazë të toksikologjisë. Reaksionet e substancave ksenobiote, teratogjeneza, mutagjeneza, kancerogjeneza dhe dëmtimi i sistemit imunitar.

14	Metodat analitike moderne të analizimit të ndotësave organike në mjedis.
15	Normat europiane dhe kombëtare të mbrojtjes të mjedisit dhe të trajtimit dhe eliminimit të mbetjeve të rrezikshme organike.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
<p>Studenti kërkohet të përmbush përgjegjësitë akademike, si:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Përcjell dhe merr pjesë në ligjërata dhe aktivitete tjera të organizuara. • Përmbushë detyrat dhe obligimet dhe vjen i përgatitur në ligjëratë. • Shkyç telefonin celular dhe hyn në sallë në kohën e duhur. • Komunikon në mënyrë të sjellshme dhe i respekton kolegët, mësime dhe mësuesit. • Respekton diversitetin e mendimeve dhe ideve. <p>Rregullat e mirësjelljes si: vijimi, mbajtja e qetësisë, interesimi dhe pjesëmarrja në mësim vlerësohen pozitivisht. Mos vijimi, prishja e qetësisë, mosinteresimi dhe mospjesëmarrja në mësim vlerësohen negativisht.</p> <p>Në mënyrë që ti nënshtrohet vlerësimit të parë dhe të dytë studenti është i obliguar që ti ndjek së paku 70% të ligjëratave.</p>	

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore
Titulli i lëndës:	Menaxhimi adaptiv i ekosistemeve
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i tretë/semestri veror
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Avni Hajdari and Prof. Behxhet Mustafa
Detajet kontaktuese:	avni.hajdari@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Studentët do të punojnë në grupe për krijuar një plan të thjeshtë menaxhimi për një zonë të caktuar në bazuar qasjeje metodologjike të zhvilluar nga Conservation Measures Partnership (CMP): OpenStandardsfor the Practiceof Conservation. Kjo metodologji bazohet në menaxhimin adaptiv dhe të zhvillimit të qëndrueshëm të ekosistemeve. Studentët do të mbledhin informata relevante biologjike dhe socio-ekonomike për zonën e përzgjedhur, gjatë realizimit të punës të punës në terren përmes aplikimit të metodave hulumtuese ekologjike dhe intervistimit të palëve të interesit. Informatat mbledhura do përdoren për modelimin e planit të menaxhimit duke përdorur <i>CMP OpenStandards</i>. Kursi do të realizohet përmes kombinimit të ligjëratave, punës praktike dhe asaj në terren. Ushtrimet praktike do të zhvillohen në grupe të vogla prej 3-5 nxënësve. Të dhënat relevante do të përpunohen me programi Miradi.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Studentët do të jenë në gjendje të propozojnë strategji (të bazuara në ekosistem) për menaxhimin të zonave të mbrojtura duke përdorur parimet dhe mjetet e menaxhimit adaptiv dhe menaxhimit të ekosistemeve.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të kursit, studentët do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuptojnë parimet e përgjithshme dhe potencialin e menaxhimit adaptive, - Formulojnë dhe prezantojnë një plan të thjeshtë manaxhues - Analizojnë dhe vlerësojnë të dhënat e disponueshme që lidhen me konservimin e zonës së përzgjedhur, - Përzgjedhin një numër të caktuar të trageteve për

	konservim për planin menaxhues, - Analizojnë faktorët direkt kërcënuese dhe faktorët kontribuues (socio-ekonomik), - Propozojnë strategji të bazuara në ekosistem për menaxhimin e zonës së mbrojtur, - Formulojnë zinxhirin e rezultateve (teorinë e ndryshimit) bazuar në strategjitë e përzgjedhura paraprakisht, - Rishikojnë dhe vlerësojnë projekt-propozimet e veta dhe të tjerëve në mënyrë kritike. - Përdorni softuerin kompjuterik (Miradi), për planifikimin e planit.		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Punë praktike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në teren	2	8	16
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provim	4	5	20
Projektet, prezantimet, etj	3	3	9
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Kursi do të realizohet përmes kombinimit të: ligjëratave, diskutimeve interaktive, punës në grupe të vogla 3-6 student, përgatitjes së planeve menaxhuese, prezantimi dhe vlerësimi i projekteve.		
Metodat e vlerësimit:	Të gjitha aktivitetet e studenteve di të vlerësohen në vazhdimësi: Përgatitja e projektit 30% Pjesëmarrja 20% Rishikimi i projektit dhe vlerësimi 20% Prezantimi final 30% Total 100%		

	<p>Nota do të llogarite si më poshtë:</p> <p>51%- 60% = 6</p> <p>61% -70% = 7</p> <p>71% - 80% = 8</p> <p>81% - 90% = 9</p> <p>91%-100%=10</p>
Literatura	
Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> - Conservation Measures Partnership (2020). Open Standards for the Practice of Conservation. Version 4.0. April 2013. Available at: https://conservationstandards.org/download-cs/ - Conservation Measures Partnership & BENETECH (2014) Miradi. Adaptive management software for conservation projects. https://miradi.org/
Literatura shitesë:	<ul style="list-style-type: none"> - Margoluis, R. & N. Salafsky. 1998. Measures of success: Designing, managing, and monitoring conservation and development projects. Washington D.C.: Island Press. - Erg, B., M. Vasilijević, M. McKinney (Ed.). (2012) Initiating effective transboundary conservation: A practitioner's guideline based on the experience from the Dinaric Arc. Gland, Switzerland and Belgrade, Serbia: IUCN Programme Office for South-Eastern Europe. ix+98pp. Available at: https://cmsdata.iucn.org/downloads/initiating_effective_transboundary_conservation.pdf - Salafsky, N., R. Margoluis, K. Redford (2001). Adaptive Management: A tool for conservation practitioners. Biodiversity Support Program (BSP), WWF. Available at: http://www.fonline.org/wordpress/wp-content/uploads/2010/06/AdaptiveManagementTool.pdf

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje në manaxhim adaptiv të ekosistemeve, aplikimi i softverit Miradi .
<i>Java e dytë:</i>	Metodat për analizë “diagnostikuese” të ekosistemeve
<i>Java e tretë:</i>	Konceptualizimi i projektit: definimi i lokacionit dhe formulimi i vizionit

<i>Java e katërt:</i>	Mbledhja e të dhënave biologjike, socio-ekonomike të zonës së përzgjedhur
<i>Java e pestë:</i>	Targetet për konservim, shërbimet e ekosistemit dhe mirëqenia njerëzore
<i>Java e gjashtë:</i>	Analizimi i qëndrueshmërisë së targeteve
<i>Java e shtatë:</i>	Identifikimi i faktorëve kërcënues direkt të biodiversiteti
<i>Java e tetë:</i>	Identifikimi i faktorëve kërcënues indirekt
<i>Java e nëntë:</i>	Identifikimi strategjive për konservim dhe qëllimeve
<i>Java e dhjetë:</i>	Zhvillimi i qëllimit dhe strategjive të projektit
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Zhvillimi i objektivave të projektit
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Përpilimi i planit të punës
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Zhvillimi i planit të monitorimit
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Analizimi i projektit dhe adaptimi i tij
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Prezantimi i projektit dhe vlerësimi i kursit
Java	Ushtrimet që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Formimi i grupeve, dhe ndarja e përgjegjësisë
<i>Java e dytë:</i>	Analizimi diagnostik i ekosistemeve
<i>Java e tretë:</i>	Përzgjedhja e lokacionit dhe formulimi i vizionit – punë grupore
<i>Java e katërt:</i>	Punë në terren për mbledhje e të dhënave biologjike dhe intervisitmi i palëve të interesit
<i>Java e pestë:</i>	Definimi i trageteve të projektit – punë grupore
<i>Java e gjashtë:</i>	Analizimi i qëndrueshmërisë së projektit – punë grupore
<i>Java e shtatë:</i>	Identifikimi i faktorëve direkt kërcënues – punë grupore
<i>Java e tetë:</i>	Identifikimi i faktorëve kontribuues – punë grupore
<i>Java e nëntë:</i>	Prezantimi i projekteve dhe vlerësimi
<i>Java e dhjetë:</i>	Zhvillimi i qëllimit dhe strategjive të projektit – punë grupore
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Zhvillimi i zinxhirit të rezultateve – punë grupore
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Zhvillimi i planit të punës - punë grupore
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Zhvillimi i planit monitorues – punë grupore
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Përgatitja e prezantimeve
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Prezantimi dhe vlerësimi i projekt propozimeve

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata, marrin pjesë në vizita studimore në terren (ekskursion). Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit dhe mbajtja e qetësisë në mësime po ashtu janë obligative.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës			
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit		
Titulli i lëndës:	Menaxhimi i mbeturinave		
Niveli:	Bachelor		
Statusi lëndës:	Obligative		
Viti i studimeve:	Viti III, semestri 5		
Numri i orëve në javë:	2+0		
Vlera në kredi – ECTS:	4		
Koha / lokacioni:	E mërkurë, 14.00-15.30, Laboratori i Zoologjisë		
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Halil Ibrahim		
Detajet kontaktuese:	044240225, halil.ibrahimi@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës	Kjo lëndë përmban informata rreth problemit të mbeturinave në mjedis dhe rrugëve adekuate të menaxhimit të kësaj çështjeje, rrugët alternative të zgjidhjes së problemit të mbeturinave dhe praktikave më të avancuara në adresimin e këtij problemi.		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kësaj lënde është që të krijojë aftësi tek studentët për identifikimin e problemeve mjedisore të shkaktuara nga mbeturinat dhe të zotërojnë njohuritë rreth rrugëve alternative të sanimit të këtij problemi.		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Me përfundimin e këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> • Identifikojnë problemet mjedisore të shkaktuara nga mbeturinat • Kuptojnë rëndësinë e menaxhimit adekuat të mbeturinave • Identifikojnë dhe njohin disa nga metodologjitë e deponimit dhe riciklimit të mbeturinave • Integrojnë njohuritë paraprake nga biologjia dhe ekologjia në adresimin e çështjeve mjedisore që kanë të bëjnë me mbeturinat. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej

Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	0		0
Punë praktike/ Ushtrime në teren	0	0	0
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	12	12
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	10	20
Përgatitja përfundimtare për provim	2	16	32
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	3	2	6
			100
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Metodologjia e mësimdhënies:			
	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe terren, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokuime, provime.		
Metodat e vlerësimit:			
	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	1. Waste Management, Research Advances to Convert Waste to Wealth, A. K. Haghi (Editor), Nova Science Publication, 2017		
Literatura shtesë:	1. Waste Management, Edited by Sunil Kumar, InTech Publications, 2015. 2. Energy, Waste and Environment, R. Glere and P. Stile, 2004		

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Ligjëratat	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Mbeturinat dhe mjedisi
<i>Java e dytë:</i>	Mbeturinat e ngurta komunale
<i>Java e tretë:</i>	Konvertimi i mbeturinave në energji
<i>Java e katërt:</i>	Zgjedhja simultane për menaxhimin e mbeturinave të ngurta dhe trajtimin e ujërave të zeza
<i>Java e pestë:</i>	Përdorimi i mbeturinave industriale

Java e gjashtë:	Mbeturinat dhe shëndeti
Java e shtatë:	Riciklimi Vlerësimi i parë intermedier
Java e tetë:	Analiza strategjike e alternativave për menaxhim të mbeturinave
Java e nëntë:	Vetëdijësimi mjedisor rreth mbeturinave
Java e dhjetë:	Menaxhimi i mbeturinave në Kosovë
Java e njëmbëdhjetë:	Legjislacioni i mbeturinave
Java e dymbëdhjetë:	Menaxhimi i mbeturinave të lëngëta
Java e trembëdhjetë:	Rreziku për shëndetin nga fabrikat e menaxhimit të mbeturinave
Java e katëmbëdhjetë:	Adresimi i deponimit të mbeturinave
Java e pesëmbëdhjetë:	Menaxhimi i mbeturinave në të ardhmen Vlerësimi i dytë intermedier
Ushtrimet - Punë seminarike	
<p>Në kuadër të ushtrimeve studentët do të kryejnë punën seminarike ku do të përfshihen tema të ndryshme që kanë të bëjnë me mbeturinat dhe menaxhimin e tyre në aspektin teorik dhe praktik në Kosovë dhe botë. Secili student do të zgjedhë temën specifike, për të cilën ai do të mbledhë informacion nga artikujt shkencorë, raste studimore ode dhe praktika të ndryshme. Studentët, rezultatet e mbledhura të do ti analizojnë dhe bazuar në rezultatet e fituara do të shkruajnë një raport të detajuar. Në fund secili student do të prezantojë punën e tij para studentëve të tjerë.</p>	

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<p>Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkycja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësime janë po ashtu të obligueshme.</p>

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore
Titulli i lëndës:	Mikrobiologji
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I (parë) Semestri II (dytë)
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Dr.Idriz Vehapi
Detajet kontaktuese:	Tel.: 044 509 610, e-mail idriz.vehapi@uni-pr.edu Konsultimet: Salla 1;e Hënë 13.00-16.00
Përshkrimi i lëndës:	Në këtë lëndë përshkruhen morfologjia e mikroorganizmave, ekologjia (ndikimin e faktorëve ekologjikë në mikroorganizma), fiziologjia (shkëmbimi i materies ndër mikroorganizma), gjenetika (trashëgiminë dhe ndryshueshmëritë ndër mikroorganizma). Pastaj vazhdon me veçoritë e mikroorganizmave patogjenë, roline mikroorganizmave në qarkullimin e materies në natyrë, evolucionine mikroorganizmave, rolin që kanë mikroorganizmat për jetën e njeriut dhe sistematika e mikroorganizmave.
Qëllimet e lëndës:	Zhvillimi i njohurive në lidhje me morfologjinë e mikroorganizmave, ekologjinë, fiziologjinë, gjenetikën, njohja me disa veçori të mikroorganizmave patogjen, rolin e mikroorganizmave në qarkullimin e materies në natyrë, evolucionin e mikroorganizmave, rolin që kanë mikroorganizmat për jetën e njeriut dhezhvillimi i njohurive në lidhje me sistematikën e mikroorganizmave.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde), studenti do të jetë në gjendje që: <ul style="list-style-type: none">• Të përshkruaj morfologjinë e mikroorganizmave (formën, madhësinë strukturën e mikroorganizmave).• Të njohë teknikën e kultivimit të mikroorganizmave në ushqimore artificiale.• Të definojnë rolin e faktorëve të ndryshëm eko-

	<p>logjikënë mikroorganizma dhe anasjelltas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Të njohin proceset e shkëmbimit të materies ndër mikroorganizma (disimilimet aerobe dhe anaerobe). • Të kuptojnë vetitë trashëguese të mikroorganizmave. • Të kuptojnë dhe përshkruajnë disa veti të mikroorganizmave patogjenë. • Të kuptojnë rolin që kanë mikroorganizmat për jetën e njeriut. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjerata, ushtrime praktike, diskutime, komentime, punë në grupe etj.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë: 25% Detyrat e shtëpisë ose anazhime tjera: 10% Vijueshmëria e rregullt: 5% Provimi final: 30% Totali: 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plakolli, M. (2001): Mikrobiologjia e përgjithshme, botoi ETMM, Prishtinë. 2. Plakolli, M. (2001): Praktikum i për mikrobiologji, botoi ETMM, Prishtinë. 3. Prescott, L. Harley and Donald, K. (1999): Microbiology. 4th, ed WCB, McGraw-Hill USA. 		

	4. Joanne M. Willey, Linda M. Sherwood, Christopher J. Woolverton (2011): PRESCOTT'S MICROBIOLOGY, NINTH EDITION., Published by McGraw-Hill.
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tortora, J. Funke, B. and Case (1986): Microbiology, An Introduction 2d ed, Benjamin Publishing Company. Inc. 2. Alexander–Strete–Niles: Lab Exercises in Organismal and Molecular Microbiology., The McGraw–Hill Companies, 2003 3. Joanne M. Willey, Linda M. Sherwood, Christopher J. Woolverton (2008): Prescott,Harley, and Klein's Microbiology., Seventh Edition Published by McGraw-Hill, a business unit of The McGraw-Hill Companies, Inc., 1221 Avenue of the Americas, New York, NY 10020

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Definicioni, lënda e studimit, historiku i shkurtër i zhvillimit, pozita dhe roli i mikrobiologjisë.
<i>Java e dytë:</i>	Forma dhe ndërtimi i viruseve, rikecieve dhe chlamidieve (bedsonieve).
<i>Java e tretë:</i>	Forma, madhësia, struktura dhe funksioni i qelizës prokariote (archaeave dhe bakteve).
<i>Java e katërt:</i>	Vazhdim: muri qelizor, membrana citoplazmike, mezozomet, analogët e mitokondrive, analogët e RE, analogët aparatit të Golxhit, analogët tilakoideve ndër qelizat prokariote.
<i>Java e pestë:</i>	Citoplzma, ribozomet, nukleoidi, vakuolat, lizozomet, dhe granulat, flagjelët, fimbriet, sporet (endosporet) ndër qelizat prokariote.
<i>Java e gjashtë:</i>	Bakteret rrezore (actinomicetes), algat blu të blerta (cyanophyta), kërpudhat (majatë dhe myqet); ndërtimi i qelizës së tharmit, parashtazorët – karakteristikat e përgjithshme. Vlerësimi i parë intermediar.
<i>Java e shtatë:</i>	Ekologjia e mikroorganizmave (ndikimi i faktorëve abiotikë dhe biotikë në mikroorganizma).
<i>Java e tetë:</i>	Fiziologjia e mikroorganizmave. Përbërja kimike e mikroorganizmave, enzimet e mikroorganizmave.

Java e nëntë:	Shkëmbimi i materies ndër mikroorganizma – rrugët e zbrërthimit të glukozës. Disimilimet anaerobe (fermentimet).
Java e dhjetë:	Disimilimet aerobe, disimilimet specifike, mekanizmi i frymëmarrjes së mikroorganizmave.
Java e njëmbëdhjetë:	Shkëmbimi konstruktiv ndër mikroorganizma. Rritja dhe shumëzimi i mikroorganizmave.
Java e dymbëdhjetë:	Trashëgimia e mikroorganizmave. Ndryshueshmëritë ndër mikroorganizma. Vlerësimi i dytë intermediar.
Java e trembëdhjetë:	Përhapja e mikroorganizmave në natyrë dhe roli i tyre në qarkullimin e materies.
Java e katërbëdhjetë:	Disa veçori të disa mikroorganizmve patogjenë.
Java e pesëmbëdhjetë:	Mikroorganizmat në shërbim të njeriut.

Plani i dizajnuar i mësimit: Praktika	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohen:
Java e parë:	Pajimet themelore për punën në mikrobiologji.
Java e dytë:	Sterilizimi, metodat dhe aparatet për sterilizim.
Java e tretë:	Preparatet native.
Java e katërt:	Ngjyrosja e thjeshtë.
Java e pestë:	Ngjyrosja e përbërë.
Java e gjashtë:	Terenet ushqyese, llojet dhe mënyra e përgatitjes.
Java e shtatë:	Kultivimi i mikroorganizmave. Mbjellja e ushqimoreve të lëngëta.
Java e tetë:	Mbjellja e ushqimoreve të ngurta.
Java e nëntë:	Metoda indirekte e përcaktimit të numrit të mikroorganizmave në substrat.
Java e dhjetë:	Metoda direkte e përcaktimit të numrit të mikroorganizmave në substrat.
Java e njëmbëdhjetë:	Përcaktimi i vetive fiziologjike të mikroorganizmave. (amiloliza, proteoliza).
Java e dymbëdhjetë:	Prova me reduktazën.
Java e trembëdhjetë:	Përcaktimi i baktereve koliforme në substrat.
Java e katërbëdhjetë:	Izolimi i kulturave të pastërta të mikroorganizmave.
Java e pesëmbëdhjetë:	Testi i antibiogramit (Metoda e Kirby-Bauerit).

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<p>Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:</p> <p>Vijimi i rregullt në ligjerata dhe ushtrime është i obliguar.</p> <p>Respektimi i rregullave të mirësjelljes si: mbajtja e qetësisë në mësim, ç'kyqja e telefonave celular, respektimi i orarit etj.</p>

Formularpër SYLLABUS tëLëndës

Tëdhënbaziketëlëndës	
Njësiaakademike:	FAKULTETI I SHKENCAVE MATEMATIKE-NATYRORE.
Titulliilëndës:	Mikrobiologjia e ujërave të ndotura.
Niveli:	Bachelor.
Statusilëndës:	Zgjedhore.
Viti istudimeve:	II (dytë) semestri IV (katër.)
Numriiorëvenëjavë:	2+2
Vleranëkredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimëdhënësiilëndës:	Prof. Dr.Idriz Vehapi
Detajetkontaktuese:	Tel: 044 509 610, e-mail: idriz.vehapi@uni-pr.edu Konsultimet: e Premte 10.00-12.00; Salla 1.
Përshkrimiilëndës:	Në këtë lëndë shpjegohen nocionet themelore mbi ndotjen e ujërave, përbërja fizike, kimike dhe biologjike e ujërave të ndotura, me theks të veçant në mikroorganizmat. Pastaj shpjegohen metodat e aplikueshme dhe efekti i tyre në trajtimin e ujërave të ndotura, si dhe roli që kanë mikroorganizmat në këto procese.
Qëllimet e lëndës:	Programi mësimor i lëndës Mikrobiologjia e ujërave të ndotura, ka për qëllim zhvillimin e njohurive teorike dhe praktike në lidhje me natyrën e ndotjes së ujërave, respektivisht njohjen e metodave që përdoren për trajtimin e ujërave të ndotura, si dhe rolin që kanë mikroorganizmat në trajtimin e ujërave.
Rezultatet e prituratënxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde), studentët do të jenë në gjendje që: <ul style="list-style-type: none">• Të fitojnë njohuri për përbërjen kimike, fizike dhe biologjike të ujërave të ndotura.• Të jenë në gjendje të përcjellin dhe implementojnë metodat e trajtimit të ujërave të ndotura.• Të fitojnë njohuri për rolin e mikroorganizmave në trajtimin e ujërave.• Të jenë në gjendje të modelojnë impiantin e trajtimit të ujërave të ndotura.

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjerata, ushtrime praktike, diskutime, komentime, punë në grupe etj.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë: 25% Detyrat e shtëpisë ose anazhime tjera: 10% Vijueshmëria e rregullt: 5% Provimi final: 30% Totali: 100%		
Literatura			
Literaturabazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gabriel Bitton(2005): Wastewater Microbiology, a John Wiley & Sons, inc., publication. 		
Literaturashtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. MogensHenze .PoulHarremoes J es la Cour J ansen . Erik Arvin (1997); Wastewater Treatment Biological and Chemical Processes, Second Edition 2. Marcos van Spelling (2007): Wastewater Characteristics, Treatment and Disposal. IWA Publishing 3. Michael H. Gerardi (2006): Wastewater Bacteria, Wastewater Microbiology Series, A JOHN WILEY & SONS, INC., PUBLICATION 4. Published on behalf of the World Health Organisation by IWA, Publishing, Alliance House, 12 		

	<p>Caxton Street. London SW1H0QS. UK (2001) : Water Quality, Printed by International (Ltd), Padstow, Cornwall, UK, pp 289-317.</p> <p>5. David C. Sigeo (2005): Freshwater Microbiology., John Wiley & Sons Ltd, The Atrium, Southern Gate, Chichester, West Sussex PO198SQ, England, pp 17-21</p>
--	---

Planiidizejnuarimësimit:	
Java	Ligjerataqë do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Nacionet themelore mbi ndotjen e ujërave.
<i>Java e dytë:</i>	Përbërja kimike dhe fizike e ujërave të ndotura.
<i>Java e tretë:</i>	Ndikimi i shkarkimeve të ujërave të ndotura në trupat ujorë.
<i>Java e katërt:</i>	Mikroorganizmat që marrin pjesë në ndotjen e ujit: bakteret, myqet, protozoat, algat, etj.
<i>Java e pestë:</i>	Komuniteti i biofilmëve.
<i>Java e gjashtë:</i>	Trajtimi i ujërave të ndotura- Metodat.
<i>Java e shtatë:</i>	Vlerësimi i parë i ndërmjetëm.
<i>Java e tetë:</i>	Vazhdim: Trajtimi i ujërave të ndotura. Metoda e limit të aktivizuar.
<i>Java e nëntë:</i>	Mikrobiologjia e lymit.
<i>Java e dhjetë:</i>	Digjestionimi anaerobik i ujërave të ndotura dhe biosolidët.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Aerosolet biologjike dhe bioodorët (aromat) nga ujërat e ndotura – Implantet për trajtimin e tyre.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Aspektet mikrobiologjike të trajtimit të ujit të pijshëm.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Vlerësimi i dytë i ndërmjetëm.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Bioterrorizmi dhe siguria e ujit të pijshëm.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Dobia dhe rëndësia e impianteve në trajtimin e ujit të ndotur.

Plani i dizajnuar i mësimit: Praktika	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohen
<i>Java e parë:</i>	Temperatura dhe pH e ujit.
<i>Java e dytë:</i>	Turbiditeti dhe përqeshmëria
<i>Java e tretë:</i>	Okisgjenerimi i tretur.
<i>Java e katërt:</i>	SHBO dhe SHKO.
<i>Java e pestë:</i>	Bakteret heterotrofe.
<i>Java e gjashtë:</i>	Koliformet totale.
<i>Java e shtatë:</i>	Koliformetfekalike.
<i>Java e tetë:</i>	Streptokoketfekalike.

<i>Java e nëntë:</i>	Sallmonellat dhe shigellat.
<i>Java e dhjetë:</i>	Kërpudhat.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Puna në teren.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Puna në teren.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Puna në teren.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Puna në teren.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Puna në teren.

Politikatakademikedherregullat e mirësjelljes:

- Vijimiirregulltnëligjeratadheushtrimeështëiobliguar.
- Respektimiirregullavetëmirësjelljessi: mbajtja e qetësisënëmësim, ç'kyqja e telefonave cellular, respektimioraritetj.

SYLLABUS i Lëndës Mutagjeneza e Ambientit Jetësor (Bachelor: Ekologji dhe Mbrojtje e Ambientit)

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji Mbrojtje e Ambientit
Titulli i lëndës:	Mutagjeneza e Ambientit Jetësor
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti i III-të, semestri veror
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	E Martë, 11- 12 ³⁰
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.Sc. Avdulla J. Alija, prof. i rregullt Dr.Sc. Fisnik Asllani, Asistent
Detajet kontaktuese:	Dhoma nr. 55, tel.: 038-249-872 lok. 225, e-mail.: avdulla.alija@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Numri i madh i komponimeve kimike i cili vazhdimisht rritet në ambientin jetësor dhe rrezatimi i emituar paraqesin rrezik potencial për të shkaktuar efekt mutagjen apo karciongjien te njerëzit. Për më tepër, janë të njohur edhe agjensë biologjikë me efekte potenciale mutagjene dhe karcinogjene. Në këtë lëndë, rëndësi e veçantë i kushtohet identifikimit të mutagenëve/karcinogjenëve dhe mekanizmave të veprimit të tyre, me qëllim që të vlerësohet rreziku potencial dhe të ndërmerren masat adekuate për parandalimin apo minimizimin e efekteve
Qëllimet e lëndës:	Të njihen proceset e biotransformimit të ksenobiotikëve dhe rëndësia e tyre në paraqitjen e mutacioneve; Të kuptohen veçoritë e mutagjeneve natyrorë dhe atyre të krijuar nga njeriu; Të analizohen dhe interpretohen të dhënat e fituara nga testet gjenotoksikologjike
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studenti pritet që të ketë këto njohuri dhe shkathtësi: Njeh dhe shpjegon proceset e biotransformimit të ksenobiotikeve dhe rëndësinë e tyre në paraqitjen e mutacioneve dhe kancerit; Kupton natyrën dhe mënyrën e veprimit të mutagenëve natyrorë dhe atyre të krijuar nga njeriu; Kryen eksperimente të vleresimit të rrezikut; Analizon dhe interpreton të dhënat e fituara nga testet gjenotoksikologjike

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej/semester
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	/////	/////	15
Ushtrime ne terren	/////	/////	
Kollokfiume,seminare	/////	/////	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	/////	/////	15
Përgatitja përfundimtare për provim	/////	/////	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	/////	/////	10
Projektet,prezantimet ,etj	/////	/////	10
Total			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Një ligjeratë dhe një ushtrim (pune laboratorike) në javë në kuadër të të cilave do të zhvillohen bashkëbisedime grupore, seminare, dhe ushtrime numerike.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	1. Zakrzewski,S.F.(2002) Environmental Toxicology.Oxford University Press,USA. 2. Mutagjeneza e ambientit (skriptë)		
Literatura shtesë:	1. David H. Phillips and Stanley Venitt (1999) Environmental Mutagenesis. Bios Scientific Publishers. 2. Roy H. Burdon (1999). Genes and the Environment . Taylor and Francis inc 3. Clayson,D.B. (2000) Toxicological Carcinogenesis. CRC		

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Mutagjeneza e ambientit-Hyrje
<i>Java e dytë:</i>	Biotransformimi
<i>Java e tretë:</i>	Mutacionet
<i>Java e katërt:</i>	Riparimi i ADN
<i>Java e pestë:</i>	Mutagjenet natyrore
<i>Java e gjashtë:</i>	Rrezatimi
<i>Java e shtatë:</i>	Mutagjenet kimike. <i>Vlerësimi i parë.</i>
<i>Java e tetë:</i>	Mutagjeneza dhe Karcinogjeneza
<i>Java e nëntë:</i>	Stresi oksidativ
<i>Java e dhjetë:</i>	Detoksikimi dhe sistemi antioksidues
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Testet gjenotoksikologjike- Drosophila
<i>Java e dymbëdhjete</i>	Testet gjenotoksikologjike- Allium testi
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Testet gjenotoksikologjike- Hepatocitet. <i>Vlerësimi i dytë.</i>
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Testet gjenotoksikologjike- Metoda e “kometës”
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Testet gjenotoksikologjike- përpunimi i rezultateve.

Java	Ushtrimi teorik apo puna praktike/laboratorike që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Njohja me aparaturën dhe parimet e punës në laborator
<i>Java e dytë:</i>	Punë në terren (marrja e mostrave të ujit dhe dheut)
<i>Java e tretë:</i>	Metoda e mikronukleusit në hepatocitet e Rattus (analiza mikroskopike e preparateve të punuara në Universitetin e Salzburgut) 1.
<i>Java e katërt:</i>	Metoda e mikronukleusit në hepatocitet e Rattus (analiza mikroskopike e preparateve të punuara në Universitetin e Salzburgut) 2.
<i>Java e pestë:</i>	Testimi për mutagjenitet- ngarkesat gjenetike te Drosophila (demonstrimi i procedurës eksperimentale)
<i>Java e gjashtë:</i>	Potenciali gjenotoksik i mostrave komplekse mjedisore (mostrat e mbledhura të ujit dhe dheut)- trajtimi
<i>Java e shtatë:</i>	Testimi për cito- dhe gjenotoksicitet (metoda anafazë/telofazë për aberacione si dhe testi i mikronukleusit te Allium cepa e kultivuar në mostrat e dheut (1)
<i>Java e tetë:</i>	Testimi për cito- dhe gjenotoksicitet (metoda anafazë/telofazë për aberacione si dhe testi i mikronukleusit te Allium cepa e kultivuar në mostrat e dheut (2)
<i>Java e nëntë:</i>	Testimi për cito- dhe gjenotoksicitet (metoda anafazë/telofazë për aberacione si dhe testi i mikronukleusit te Allium cepa e kultivuar në mostrat e ujit (1)
<i>Java e dhjetë:</i>	Testimi për cito- dhe gjenotoksicitet (metoda anafazë/telofazë për aberacione si dhe testi i mikronukleusit te Allium cepa e kultivuar në mostrat e ujit (2)
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Testimi për dëmtimin e ADN- Metoda e Kometës (demonstrimi i procedurës eksperimentale)
<i>Java e dymbëdhjete</i>	Testimi për dëmtimin e ADN- Metoda e Kometës (Allium cepa e kultivuar në mostra të dheut)
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Testimi për dëmtimin e ADN- Metoda e Kometës (Allium cepa e kultivuar në mostra të ujit)
<i>Java e katërmbëdhjetë:</i>	Potenciali gjenotoksik i mostrave komplekse mjedisore- perpunimi i te dhenave
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Potenciali gjenotoksik i mostrave komplekse mjedisore-interpretimi i te dhenave

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Sjelljet penguese në sallën e mësimit apo në laborator, janë të papranueshme.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Ndotja dhe menaxhimi i ujërave
Niveli:	BSc
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti III, semestri 2
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	E premte, 14.00-15.30, Laboratori i Zoologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Halil Ibrahimimi
Detajet kontaktuese:	044240225, halil.ibrahimi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Kjo lëndë ka të bëjë me aspektet e ndotjes së ekosistemeve ujore, ndotjen e ujërave nga industrinë, ujërat e zeza dhe veprimtaritë bujqësore, kontaminimin e ujërave nga produktet farmaceutike dhe shëndetin e botës së gjallë, menaxhimin e qëndrueshëm të ujërave si dhe testet e përcaktimit të kualitetit të ujërave.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Programi mësimor i lëndës Ndotja dhe Menaxhimi i Ujërave ka për qëllim njohjen me problematikën e ndotjes së ujërave dhe mënyrat e menaxhimit të qëndrueshëm të këtij resursi.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Me përfundimin e këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none">• Përshkruajnë problemet kryesore me të cilat ballafaqohen ekosistemet e ujërave sot• Identifikojnë burimet kryesore të ndotjes së ujërave• Njohin anën praktike të ndikimit të materive farmaceutike në shëndet nëpërmjet interaksionit me ujërat• Sfidojnë mënyrën e tanishme të menaxhimit të ujërave karshi zhvillimit të qëndrueshëm• Fitojnë njohuri praktike rreth testeve kryesore të toksicitetit
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxëniet të studentit)	

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	0	0	0
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	5	10
Ushtrime në terren	0	0	0
Kollokfiume,seminare	2	5	10
Detyra të shtëpisë	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	1	5	5
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	5	10
Projektet,prezentimet ,etj	2	3	10
Totali	15	73	125
Metodologjia e mësimdhënies:			
	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe terren, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokuime, provime.		
Metodat e vlerësimit:			
	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	1. Yung Tse Hung, Lawrence K Wang, Nazih K Shammass (2010) Handbook of Environment and Waste Management, World Scientific - USA		
Literatura shtesë:	2. P.K. Goel, (2007) Water Pollution, Causes, Effects and Control – New Age International Publishers, USA 3. Arvind Kumar (2014) Water Pollution – APH Publishing Corporation, India 4. CA Brebbia, JS Antunes de Carmo (2006) Water Pollution, Modelling, Monitoring and Management – WIT Press, USA		

--	--

Plani i dizajnuar i mësimit: Ligjëratat	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Ndotja e ujërave, hyrje
<i>Java e dytë:</i>	Problemet globale të ndotjes së ujërave
<i>Java e tretë:</i>	Ndotja e ujërave në Kosovë
<i>Java e katërt:</i>	Burimet industriale të ndotjes
<i>Java e pestë:</i>	Burimet komunale të ndotjes
<i>Java e gjashtë:</i>	Burimet bujqësore të ndotjes
<i>Java e shtatë:</i>	Diversiteti i ujërave të ëmbla. Vlerësimi i parë
<i>Java e tetë:</i>	Testet ujore të toksicitetit
<i>Java e nëntë:</i>	Analizat e ujit të pijshëm dhe komentimi i rezultateve
<i>Java e dhjetë:</i>	Materiet farmaceutike në ujërat e pijshme
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Analizat mikrobiologjike
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Të dhënat e testeve të toksicitetit dhe rregulloret mjedisore
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Trajtimi i ujërave të ndotura
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Trajtimi biologjik
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Uji dhe mjedisi. Vlerësimi i dytë
Ushtrimet - Punë seminarike	
<p>Në kuadër të ushtrimeve studentët do të kryejnë punën seminarike ku do të përfshihen tema të ndryshme që kanë të bëjnë me ndotjen e ujërave dhe menaxhimin e tyre në aspektin teorik dhe praktik në Kosovë dhe botë. Secili student do të zgjedhë temën specifike, për të cilën ai do të mbledhë informacion nga artikujt shkencorë, raste studimore ode dhe praktika të ndryshme. Studentët, rezultatet e mbledhura të do ti analizojnë dhe bazuar në rezultatet e fituara do të shkruajnë një raport të detajuar. Në fund secili student do të prezantojë punën e tij para studentëve të tjerë.</p>	

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<p>Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjëratat dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.</p>

Syllabusi I Paleoekologjisë

Të dhëna bazike të lëndës			
Njësia akademike:	FSHMN		
Titulli i lëndës:	Paleoekologji		
Niveli:	Baqelor		
Statusi lëndës:	Zgjedhore		
Viti i studimeve:	II/semestri I parë		
Numri i orëve në javë:	2+0+2		
Vlera në kredi – ECTS:	6		
Koha / lokacioni:			
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.ass.dr. Kimete Lluga-Rizani		
Detajet kontaktuese:	Tel 044-307-460 Email- kimete.lluga@uni-pr.edu		
Përshkrimi i lëndës	Shpjegon marrëdhëniet e organizmave fosile me njëri tjetrin dhe me mjedisin e tyre fizik duke u fokusuar në paleoekologjinë tokësore të 2.5 milion viteve të fundit. Kjo lëndë gjithashtu do të shpjegon mjediset në të kaluarën, ekzaminon principet ekologjike që janë aplikuar në të kaluarën		
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i kësaj lëndë është që të ju ofroj studentëve njohuri punuese mbi paleoekologjinë: konceptet kryesore dhe temat, metodat e analizave paleoekologjike dhe kufijt dallues		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të suksesëshëm të këtij moduli studentët duhet të jenë në gjendje që të: <ul style="list-style-type: none"> • Përshkruajn konceptet bazë të paleoekologjisë • Kuptojnë se si shkalla hapësinore dhe kohore dhe variabiliteti ndikojnë studimet e së kaluarës • Analizojnë anët e mira dhe të dobta të të dhënave paleoekologjike • Zhvillojnë mendim kritik dhe aftësi komunikuese • Fasilitojnë në mënyrë efektive diskutimet e bazuara në literaturë dhe prezantojnë ligjerata të shkurtëra lidhur me material të ndryshme 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej

Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Kollokfiume,seminare	2	15	30
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	13	13
Përgatitja përfundimtare për provim	4	6	24
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	2	2	4
Projektet,prezantimet ,etj	2	2	4
			150

Metodologjia e mësimdhënies:	Lënda do të kombinoj ligjëratat formale ,diskutimet e leximeve, dhe prezantimet e udhëhequra nga studentët.												
Metodat e vlerësimit:	<table> <tr> <td>Vlerësimi I parë</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Vlerësimi I dytë</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>Vijimi I rregullt</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Punimet seminarike</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Provimi final</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td>Totali</td> <td>100%</td> </tr> </table>	Vlerësimi I parë	20%	Vlerësimi I dytë	20%	Vijimi I rregullt	5%	Punimet seminarike	10%	Provimi final	45%	Totali	100%
Vlerësimi I parë	20%												
Vlerësimi I dytë	20%												
Vijimi I rregullt	5%												
Punimet seminarike	10%												
Provimi final	45%												
Totali	100%												
Literatura													
Literatura bazë:	Dr. Mohamed Youssef Ali 2014; Paleoecology Course Kurs I përgjithshëm I Paleontologjisë Qazim Pajazitaj- Dispensë												
Literatura shtesë:	John and Hilary Birks, 2011; Introduction to Quaternary Palaeoecology R.T.J. Cappers & R. Neef 2012; Handbook of Plant Palaeoecology Elizabeth B. Watson, et al ; Applications from Paleoecology to Environmental Management and Restoration in a Dynamic Coastal Environment Paleoecology: An Untapped Resource for Teaching Environmental Change												

Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet

<i>Java e parë:</i>	Konceptet dhe metodat fundamentale;tafonomia , nisha në paleoekologji
<i>Java e dytë:</i>	Konteksti paleomjedisor;Historia e tokës; lindja dhe zhdukja e grupeve kryesore; mjedisi në periudhën e Kuarternarit
<i>Java e tretë:</i>	Sjelljet, forma dhe funksioni
<i>Java e katërt:</i>	Populacionet dhe llojet;Shkalla e përgjigjes;kuptimi I fakteve-poleni nga sedimentet e liqeneve
<i>Java e pestë:</i>	Rindërtimi I ndryshimit të abundancës dhe shpërndarja gjeografike
<i>Java e gjashtë:</i>	Strehimi dhe migrimi I specieve; katastrofat (sëmundjet dhe zjarret);ndryshimet e menjëhershme, pikat kthesë,pragjet , plasticiteti
<i>Java e shtatë:</i>	Vlerësimi I parë
<i>Java e tetë:</i>	Bashkëveprimi I llojeve;Zhdukja
<i>Java e nëntë:</i>	Bashkësitë dhe ekosistemet;rindërtimi I bashkësive
<i>Java e dhjetë:</i>	Bashkësitë jo-analoge; dëshmimi I ndryshimeve paleomjedisore
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Trajtat makroekologjike – shpërndarja e biomeve të së kaluarës
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Trajtat makroekologjike- pasuria, qarkullimi përgjatë kohës dhe hapësirës
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Paleoekologjia e konservimit;përdorimi antropogjenik I tokës;rastet studimore;menagjimi dhe politikat paleoinformuese
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Kufijtë e ri-integrimit I paleoekologjisë,gjenetikës, modelimit; ndryshimi I klimës dhe shpejtësia e ndryshimit të saj
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Vlerësimi I dytë

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjëratat dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimi si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.

Studentët që dëshirojnë ti nënshtrohen kollofiumeve duhet të ndjekin së pku 50% të ligjëratave
Ndalohet fotografimi dhe incizimi Brenda orës!

Studentët që nuk përfillin politikat akademike do të ju nështrohen masave disiplinore dhe ndjekjes penale

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore Programi Ekologji me mbrojtje të mjedisit (BSc)
Titulli i lëndës:	Parazitologjia
Niveli:	Bachelor/Bsc.
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	Viti II/semestri III
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.assoc.Dr.Ferdije Zhushi Etemi
Detajet kontaktuese:	Ferdije.zhushi@uni-pr.edu ; ferdijezhushi2010@gmail.com
Përshkrimi i lëndës	Përshkrimi i lëndës: Kjo lëndë do t'iu ofron studentëve një njohje me biologjinë e përgjithëshme të parazitëve të njeriut dhe shtazëve shtëpiake nga radhët e Protistëve (protozoat), Plathelmineteve dhe arthropodeve Ligjëratat do të fokusohen në morfologjinë, formën dhe funksionin, ciklin jetësor, simptomet dhe patogjenezën e llojeve përfaqësuese të grupeve kryesore parasite. Nëpërmes të këtij kursi studentët do të jenë në gjendje të vlerësojnë rolin që parazitët e kanë pasur në civilizimin njerëzor gjatë historisë. Llogaritet se mbi 60% të llojeve në planet praktikojnë mënyrë të jetesës parasite
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet e këtij kursi janë që të pajisë studentët me njohuri themelore mbi shtazët parazite që atakojnë shëndetin e njeriut dhe shtazëve shtëpiake. Gjatë ushtrimeve laboratorike studentët do të kanë mundësi që të identifikojnë dhe studiojnë llojet e rëndomta të parazitëve.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të ketë këto njohuri, aftësi dhe shkathtësi: <ol style="list-style-type: none"> 1. Demonstron të kuptuarit e biologjisë së shtazëve parazite. 2. Përshkruan biologjinë, fiziologjinë, morfologjinë, ciklin jetësor, sjelljet, filogjenezën

	<p>dhe ekologjinë e llojeve të zgjedhura të parazitëve</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Diskuton mbi raportet parazit-amvis dhe efektet që kanë parazitët në amvisin e tyre. 4. Vlerësojnë/identifikojnë preparatet e fiksuara të shtzëve në laborator 5. Analizojnë ndikimin që kanë patur parazitët në shëndetin e njeriut dhe shtzëve gjatë historisë. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	10	5
Ushtrime në teren			
Kollokfiume,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	2	3	6
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	1	15	15
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	3	1	3
Projektet,prezentimet ,etj	2	1	2
Totali			125
Metodologjia e mësimdhënies:	ligjërata(prezentime në PP) ushtrime laboratorike,diskutime, prezentime të studentëve		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë- 20% Punë seminarike – 20 % Provimi praktik 30 % Provimi final 30 % Totali:100%		
Literatura			
Literatura bazë:	1. Larry S. Roberts: Foundation of Parasitology, 9 th edition		

	Copyright: 2013 Publisher: McGraw-Hill Publishing Company 2. Carl Zimmer: Parasite Rex: Inside the Bizarre World of Nature's Most Dangerous Creatures Copyright: 2000 Publisher: Touchstone Books

Plani i dizajnuar i mësimi:

Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje në parazitologji: definicionet; parimet dhe konceptet
<i>Java e dytë:</i>	Protozoat parasite: Forma, Funkzioni, klasifikimi
<i>Java e tretë:</i>	Amoebat, Apicomplexa dhe Ciliatet parasites
<i>Java e katërt:</i>	Phylumi Euglenozoa, classa Kinetoplasta: flagjelatet e gjakut dhe indeve: Leishmania spp. Sëmundja e Chagas-it, Trypanosoma spp. (Trypanozomaiaza afrikane)
<i>Java e pestë:</i>	Toxoplazmia
<i>Java e gjashtë:</i>	Plasmodium sp.-malaria
<i>Java e shtatë:</i>	Platyhelminthes, Trematodet me dy amvisë
<i>Java e tetë:</i>	Metilat/këlbazat e zorrës,mëlqisë dhe mushkërive
<i>Java e nëntë:</i>	Schistosoma spp. (Schistosomiaza)
<i>Java e dhjetë:</i>	Monogonea-metilat me një amvis
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Cestodes-shiritat
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Nematodet parasite
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Arthropodet- rriqërat dhe këpushat, morrat dhe pleshtat;
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Llojet vectore të insekteve
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Sjelljet e amvisit të shkaktuar nga parazitët

Plani i dizajnuar i mësimi:

Java	Ushtrimet laboratorike që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Vërejtja e objekteve në mikroskop
<i>Java e dytë:</i>	Material i fixuar i Trypanosoma and Leishmania
<i>Java e tretë:</i>	Parazitët tjerë nga radhët e flagjelateve: Giardia intestinalis dhe Trichomonas
<i>Java e katërt:</i>	Parazitët ameboid: Entameba histolitica dhe Naegleria foëleri
<i>Java e pestë:</i>	Toxoplasma –Toxoplasma gondii
<i>Java e gjashtë:</i>	Ciliatet parazite-Balantidium coli
<i>Java e shtatë:</i>	Plasmodium sp-cikli i zhvillimit të shkaktarit të malaries
<i>Java e tetë:</i>	Trematoda: metilat
<i>Java e nëntë:</i>	Cestodes: Forma dhe funksioni, shiritat
<i>Java e dhjetë:</i>	Nematodes: skrrajat boshtore
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Nematodes: Filaria bancrofti

<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Arthropodet parazite: rriqnat dhe këpushat
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Morrat dhe pleshtat-material I fiksuar-preparat
<i>Java e katëmbëdhjetë:</i>	Mizat dhe Hemipterat
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Mushkonjat vektore-Anopheles sp. dhe Culex sp
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Vijimi i rregullt në ligjërata dhe ushtrime laboratorike është i domosdoshëm. Respektimi i rregullave akademike siq janë: Mbajtja e qetësisë në mësim, shkyqja e telefonave celular, hyrja në sallë me kohë. etj. është e dëshirueshme	

Formular për SYLLABUS të Lëndës: Parimet e ekologjisë dhe mjedisit

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore
Titulli i lëndës:	Parimet e ekologjisë dhe mjedisit
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	obligative
Viti i studimeve:	Semestri II-te, viti i pare
Numri i orëve në javë:	2+2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	E marte, 14.30 -16.00, salla C
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Asoc. Linda Grapci-Kotori
Detajet kontaktuese:	linda.grapci@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Kursi Parimet e ekologjisë dhe mjedisit merret me shqyrtimin e disa aspekteve themelore te ekologjisë dhe çështjeve mjedisore duke u fokusuar në problematikën aktuale mjedisore. Gjatë këtij kursi do të diskutohet per tipet e ndryshme të ndërveprimeve, si atyre biotike dhe abiotike, e që rregullojnë madhësinë ekologjike të popullsisë dhe strukturën e bashkësive jetësore. Gjatë këtij kursi do të theksohet rëndësia e dy parimeve themelore e qe jane ruajtja e mjedisit dhe krijimi i kushteve me te mira për jetën e të gjitha qenieve te gjalla duke përfshirë edhe vet njeriun.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Ky kurs ka për qëllim që me per se afermi ti njoftoj studentët me spektrin e hulumtimit në ekologji dhe mjedis si : Parimet e Ekologjisë: Materia dhe energjia, ndërveprimet e faktorit mjedisor, dinamika e popullsisë dhe zhvillimi i bashkesive jetesore, shëndeti mjedisor dhe toksiciteti etj.</p> <p>Ky është një kurs shumë i orientuar edhe me punën në terren Laboratorët në natyrë dhe udhëtimet në terren do të shërbejnë gjithashtu për të rritur njohurinë e studentëve me natyrën.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të jetë në gjendje që:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kupton konceptet dhe terminologjitë kryesore në fushën e ekologjisë dhe mjedisit.• Identifikoi burimet me relevante te informacionit ne fushen e ekologjisë dhe të

	<p>mjedisit.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kupton metodat dhe zbatimin e hulumtimeve ekologjike dhe mjedisore. • Vlerëson ndërveprimet humane ne natyrë dhe analizon efektet e tyre në sistemet natyrore dhe mjedisin në pergjithësi. • Zhvillon një vlerësim të natyrës dhe shërbimeve të ofruara nga ekosistemet e paprekura. • Fiton përvojë në leximin, diskutimin dhe sintetizimin e literaturës primare në ekologji. • Krijon përvojë në krijimin dhe kryerjen e studimeve në terren në ekologji. • E rrite shkathtësine në prezantimin me gojë dhe me shkrim të ideve dhe rezultateve nga studimet ekologjike. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	6	3
Kollokfiume,seminare	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	5	5
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	<i>Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe ne teren , konsultime, , detyra shtëpie, kollokuime, provime</i>		
Metodat e vlerësimit:	<i>Në vlerësim duhet të caktohet përqindja e pjesëmarrjes së secilit vlerësim në vlerësimin definitiv. Një nga mënyrat e vlerësimit do të ishte si në vazhdim: Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25%</i>		

	<p><i>Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10%</i> <i>Vijimi i rregullt 5%</i> <i>Provimi final 30%</i> <i>Total 100%</i></p>
Literatura	
Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>William P. Cunningham, Mary Ann Cunningham, Principles of Environmental Sciences Inquiry and Application, Third Edition (2006)</i> • <i>Beeby, Alan and A.M. Brennan First Ecology London: Chapman and Hall (1997)</i>
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> • Environmental Studies -Benny Joseph-Tata McGrawHiU-2005 • .Environmental Studies - Or. D.I. Manjunath, Pearson Education-2006. • Environmental studies- R, Rajagop-illan -Oxford Pubtiotion • 2005

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Ta njohim mjedisin tone
<i>Java e dytë:</i>	Parimet e ekologjise- material, energjia dhe jeta
<i>Java e tretë:</i>	Populatat, Bashkesite dhe Nderveprimet llojore
<i>Java e katërt:</i>	Populacionet humane
<i>Java e pestë:</i>	Biomasa dhe biodiversiteti
<i>Java e gjashtë:</i>	Konservimi (ruajtja e mjedisit), pyjet, livadhet, parqet
<i>Java e shtatë:</i>	Parazitizmi dhe semundjet
<i>Java e tetë:</i>	Zingjiret ushqimor dhe Agronomia - Vleresimi I pare intermediar
<i>Java e nëntë:</i>	Shëndeti Mjedisor dhe Toksikologji
<i>Java e dhjetë:</i>	Klima e Ajrit dhe Ndotja
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Rezervat ujore dhe ndotja
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Gjologjia mjedisore dhe resurset tokesore
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Energjia
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Mbeturinat e ngurta dhe te rrezikshme
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Shkenca mjedisore dhe politikat mjedisore
Plani I detajuar I ushtrimeve laboratorike	
Javet	
<i>Java e parë:</i>	Parashtrimi I pyetjeve dhe hipotezave ne ekologji
<i>Java e dytë:</i>	Mjediset tokesore, bota bimore dhe shtazore
<i>Java e tretë:</i>	Kapja dhe markimi I specieve I ne terren

<i>Java e katërt:</i>	Kapja dhe markimi I specieve II ne laborator
<i>Java e pestë:</i>	Demografia humane
<i>Java e gjashtë:</i>	Predatorizmi I vezeve
<i>Java e shtatë:</i>	Pregaditja e raportit te ndermjetem
<i>Java e tetë:</i>	Kompeticioni ne boten bimore-studim ne terren
<i>Java e nëntë:</i>	Selekcionimi natyror- teren
<i>Java e dhjetë:</i>	Selekcionimi natyror- laborator
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Diversiteti I llojeve –invertebroret terestral
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Diversiteti I llojeve- invertebroret akuatik
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Modele te zingjirit ushqimor-shembuj terestral
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Modele te zingjirit ushqimor-shembuj akuatik
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Raporti final I punes ne terren dh elaborator

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Vijimi i rregullt i ligjëratis; Pritet që studentët të jenë të rregullt në ligjëratë dhe të jenë aktiv gjatë diskutimeve.

Pjesëmarrja aktive gjatë ligjërimit do të merret parasysh gjatë vlerësimit.

*Unë pres që studentët do të shpenzojnë pak kohë në reflektimin e asaj se çka kanë mësuar gjatë ligjëratis dhe diskutimeve. Ndërsa vetë **EKOLOGJIA** pret nga ju që të jeni përgjegjës për zotimin e materialit përkatës.*

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FSHMN-Drejtimi Ekologji mbrojtje e mjedisit
Titulli i lëndës:	Parimet e qëndrueshmërisë mjedisore
Niveli:	Bsc
Statusi lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	
Numri i orëve në javë:	2+2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof Dr Kemajl Bislimi
Detajet kontaktuese:	kemajl.bislimi@uni-pr.edu kemajlbislimi@yahoo.com 044-243-470
Përshkrimi i lëndës	<p>Kursi është dizajnuar për të eksploruar potencialin e zhvillimit të qëndrueshëm për të kapërcyer sfidat mjedisore dhe sociale me të cilat ballafaqohet njerëzimi në shekullin e 21-të. Duke shqyrtuar nxitësit kryesorë të tillë si rritja e popullsisë, ekonomia e tregut, risitë teknologjike, modelet e konsumit dhe qëndrimet e publikut, ky kurs hulumton shkaqet komplekse të shqetësimeve aktuale globale. Shumëllojshmëria e këndvështrimeve mbi çështjet e qëndrueshmërisë theksohet përmes diskutimit të polemikave dhe studimeve të rasteve. Kursi inkurajon një qasje të fuqishme ndërdisiplinore për të kuptuar zhvillimin e qëndrueshëm dhe kërkon të nxisë mendimin dhe debatin kritik.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Lënda ka për qëllim që studenti:</p> <p>Të identifikoj dhe shqyrtoj parimet për të cilat janë dakord për të formuar thelbin e zhvillimit të qëndrueshëm, dhe të shqyrtojë shkallën e çështjeve mjedisore aktuale përballë shoqërisë.</p> <p>Gjithashtu synon të shqyrtojë forcat lëvizëse themelore për ndryshimin e mjedisit, në kushtet e rritjes së popullsisë, ndryshimet teknologjike, ekonominë e tregut dhe konsumin.</p> <p>Ky kurs inkurajon një qasje të fuqishme ndërdisiplinore për të kuptuar zhvillimin e qëndrueshëm dhe kërkon të nxisë të menduarit kritik dhe debatin.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Pas përfundimit të këtij kursi, studenti do të jetë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none">- Artikulojnë parimet themelore të zhvillimit të qëndrueshëm.- Angazhohen më gjerësisht dhe thellësisht që në mënyrë kritike të vlerësoj argumentet dhe pretendimet e njohurive lidhur me qëndrueshmërinë- Kuptojnë evoluimin e zhvillimit të mjedisit të

	<p>qëndrueshëm dhe kuptimet e saj të kontestuara</p> <ul style="list-style-type: none"> - Njohë interferimin e disiplinave të ndryshme për për çështje komplekse të qëndrueshmërisë mjedisore. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	-	-	-
Punë praktike	-	-	-
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	10	10
Vizita në teren	5	2	10
Kollokfiume,seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15	45
Përgaditja përfundimtare për provim	20/semester	-	20
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	2	4
Projektet,prezentimet ,etj	2	-	2
Totali			125
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Ligjerata tradicionale, mësim interaktiv me studentin në qendër, punë në grupe , seminare, debate, konsultime, tryezë e rumbullakët etj. Për ilustrim dhe përforcim të fakteve dhe koncepteve do të zgjedhë materiale pamore, si sllajde, figura, skema, filma-per rrezikimin e ekosistemeve ne permasa globale dhe lokale, burime nga interneti, si dhe studim dhe vrojtim ne terren-ekskursion . Do të përzgjedhen metoda e strategji të përshtashme të mësimdhënies e mesimnxënies që motivojnë dhe nxisin maksimalisht të nxënit aktiv te studentit.</p>		
Metodat e vlerësimit:	<p>-Do të përdorë mjete dhe teknika të ndryshme te mesimdhënies bashkohore për të mbledhur infomacione të mjaftueshme për vlerësimin e shkallës së arritshmërisë së studentit. Do te behet vleresim i vazhdueshem i te gjitha aktiviteteve te studentit, puna ne terren, shkathtesite interpretuese etj. Arritjet e studentit do të vlerësohen duke u bazuar në kritere dhe duke aplikuar teste me shumë zgjidhje. Vlerësimi bëhet në pjesën teorike. Përçindja e pikave në vlerësim: Vlerësimi i parë 40 % Vlerësimi i dytë 40 % Angazhime të tjera 15% : puna seminarike, pjesëmarrja në debate, eksurzion, angazhimi në zgjidhjen e detyrave</p>		

	<p>lidhur me ndotjen e mjediseve të mbyllura dhe të hapura.</p> <p>Vijimi i rregullt 5% : vijimi me rregull në ligjërata, hyrja në sallë me kohë, mbajtja e qetësisë në mësim, etj. Pikët e fituara do të konvertohen në notë sipas sistemit ECTS.</p>
Literatura	
Literatura bazë:	<p>Beder, S. (2006). Environmental Principles and Policies. An Interdisciplinary Introduction. Earthscan, London. ISBN: 1844074048.</p> <p>Dresner, S. (2008). The Principles of Sustainability, 2nd Edition. Earthscan, London. ISBN: 9781844074969 [Available online via Searcher].</p> <p>Hulme, M.M. (2009). Why We Disagree About Climate Change: Understanding Controversy, Inaction and Opportunity. Cambridge University Press, Cambridge. ISBN: 9780521727327.</p> <p>Jackson, T. (2009). Prosperity Without Growth: Economics for a Finite Planet. Earthscan, London. ISBN: 9781844078943</p> <p>McNeill, J.R. (2001). Something New Under The Sun: An Environmental History of the World in the 20th Century. W.W. Norton & Company, New York. ISBN: 0393321835.</p> <p>Middleton, N. (2008). The Global Casino: An Introduction to Environmental Issues, Fourth Edition. Hodder Education, London. ISBN: 9780340957165.</p> <p>Rogers, P.R., Jalal, K.F., and Boyd, J.A. (2007). An Introduction to Sustainable Development. Earthscan, London. ISBN: 9781844075201.</p>
Literatura shtesë:	<p>Wilkinson, R.G., and Pickett, K. (2010). The Spirit Level: Why Equality is Better for Everyone. Penguin, London. ISBN:</p>
Plani i dizajnuar i mësim:	
<i>Java</i>	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë</i>	Syllabusi-Hyrje në lëndën Parimet e qëndrueshmërisë mjedisore
<i>Java e dytë</i>	Historiat i shkurtër i qëndrueshmërisë mjedisore
<i>Java e tretë</i>	Sfidat e zhvillimit të qëndrueshëm
<i>Java e katërt</i>	Të kuptuarit çfarë është zhvillim i qëndrueshëm
<i>Java e pestë</i>	Botëkuptimet kontradiktore te mjedisit dhe zhvillimit
<i>Java e gjashtë</i>	Treguesit e qëndrueshmërisë dhe parimi i integritimit
<i>Java e shtatë</i>	Limitet mjedisore dhe principet e qëndrueshmërisë Vleresimi i pare intermediar
<i>Java e tetë</i>	Ndryshimet klimatike dhe parimi i parandalimit
<i>Java e nëntë</i>	Popullatat, konsumi dhe parimi i barazisë
<i>Java e dhjetë</i>	Parimi ndotësi paguan
<i>Java e njëmbëdhjetë</i>	Angazhimi i komunitetit dhe parimi i pjesëmarrjes
<i>Java e dymbëdhjetë</i>	Vizioni për një të ardhme të qëndrueshme

<i>Java e trembëdhjetë</i>	Çështjet globale mjedisore
<i>Java e katërbëdhjetë</i>	Legjislacioni, e drejta nderkombetare, marreveshjet shumëpalëshe mjedisore
<i>Java e pesëmbëdhjetë</i>	Qendrueshmeria mjedisore në Kosovë Vlerësimi i dytë intermediar

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohen
<i>Java e parë</i>	Natyra dhe vlera e sistemeve ekologjike
<i>Java e dytë</i>	Emisionet në mjedis
<i>Java e tretë</i>	Ennergjia dhe konsumi i karburanteve fosil
<i>Java e katërt</i>	Ndërtesat
<i>Java e pestë</i>	Sistemi i ushqimit
<i>Java e gjashtë</i>	Bizneset dhe organizatat shërbyese
<i>Java e shtatë</i>	Trajtimi i deponive kundrejt inceneratorëve
<i>Java e tetë</i>	Shenjat e ndryshimeve klimatike
<i>Java e nëntë</i>	Gjurmët e karbonit
<i>Java e dhjetë</i>	Pastrimi dhe shëndeti publik
<i>Java e njëmbëdhjetë</i>	Zhvillimi i strategjive të qëndrueshmërisë mjedisore
<i>Java e dymbëdhjetë</i>	Zhvillimi dhe dizajnimi i produkteve
<i>Java e trembëdhjetë</i>	Çështjet etike të ndërlidhjes së emisioneve mjedisore dhe varfërisë
<i>Java e katërbëdhjetë</i>	Pesticidet dhe zingjiri ushqimor
<i>Java e pesëmbëdhjetë</i>	Metalet e rënda dhe zingjiri ushqimor
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata, marrin pjesë në vizita studimore në terren. Shkyqja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit dhe mbajtja e qetësisë në mësim poashtu janë obligative.	

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Planifikimi hapësinor dhe mjedisi
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti III, semestri V
Numri i orëve në javë:	2+0+1
Vlera në kredi – ECTS:	4
Koha / lokacioni:	E enjte, 11.30-13.00, Laboratori i Zoologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Halil Ibrahim
Detajet kontaktuese:	044240225, halil.ibrahimi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Kjo lëndë hulumton mjediset biofizike dhe ekologjinë e vendbanimeve urbane. Temat kyçe që do të përfshihen kanë të bëjnë me mjedisin fizik (në veçanti klimën dhe ujin), veçoritë e rritjes së shoqërisë njerëzore karshi zhvillimit, strukturën dhe funksionin e ekosistemeve (produktiviteti primar, dheu, cikli i ushqimit, popullatat) ndotja urbane dhe politikën dhe rregulloret e qëndrueshme të zhvillimit urban.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Qëllimi i kësaj lënde është që të jep një pasqyrë integruese të zhvillimit në shoqëritë e sotme në pajtim me normat dhe standardet miqësore ekologjike dhe mjedisore.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Me përfundimin e këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kuptojnë influencën e zonave urbane në popullatat, bashkësitë, ekosistemet dhe shoqëritë njerëzore• Udhëheqin diskutimet në tema specifike rreth ekologjisë urbane dhe planifikimit hapësinor• Bashkëpunojnë me hulumtuesit dhe palët e tjera në fushën e ekologjisë urbane dhe planifikimit hapësinor.• Analizojnë dhe marrin pjesë aktive në hulumtimet që kanë të bëjnë me ekologjinë

	urbane. <ul style="list-style-type: none"> Kontribuojnë në të kuptuarit e ekosistemeve urbane dhe organizmave që i popullojnë mjediset urbane me theks të veçantë në zonat metropolitane. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	0		0
Punë praktike/ Ushtrime në teren	8	2	16
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	12	12
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	10	20
Përgatitja përfundimtare për provim	4	4	16
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	3	2	6
			100
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe terren, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kolokuiume, provime.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	1. Advances in Urban Ecology, Marina Alberti, Springer 2010		
Literatura shtesë:	1. Adler, F.R., Tanner, C.J. (2013) Urban Ecosystems: Ecological Principles for the Built Environment. Cambridge University Press, Cambridge.		

	2. Seto, K.C., B. Güneralp, Hutyrá, L.R., (2012) Global Forecasts of Urban Expansion to 2030 and Impacts on Biodiversity and Carbon Pools. Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America, 109 (40): 16083-16088, 2012.
--	--

Plani i dizajnuar i mësimit: Ligjëratat	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Ekosistemet urbane
<i>Java e dytë:</i>	Njerëzit si pjesë e ekosistemeve
<i>Java e tretë:</i>	Veçoritë urbane dhe funksionimi i ekosistemeve
<i>Java e katërt:</i>	Proceset urbane hidrologjike
<i>Java e pestë:</i>	Proceset urbane biogjeokimike
<i>Java e gjashtë:</i>	Proceset urbane atmosferike
<i>Java e shtatë:</i>	Dinamikat e popullatave dhe bashkësive I Vlerësimi i parë intermedier
<i>Java e tetë:</i>	Dinamikat e popullatave dhe bashkësive II
<i>Java e nëntë:</i>	Planifikimi hapësinor dhe ligji
<i>Java e dhjetë:</i>	Legjislacioni: zhvillimi dhe mjedisi
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Zhvillimi i qëndrueshëm
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	E ardhmja e ekosistemeve urbane
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Ekologjia urbane, një sintezë
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Strategjitë alternative në planifikimin hapësinor
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Mekanizmat e vendimmartjes në planifikimin urban Vlerësimi i dytë intermedier

Ushtrimet - Punë seminarike
Në kuadër të ushtrimeve studentët do të kryejnë punën seminarike ku do të përfshihen tema të ndryshme që kanë të bëjnë me planifikimin hapësinor dhe mjedisin në aspektin teorik dhe praktik në Kosovë dhe botë. Secili student do të zgjedhë temën specifike, për të cilën ai do të mbledhë informacion nga artikujt shkencorë, raste studimore ode dhe praktika të ndryshme. Studentët, rezultatet e mbledhura të do ti analizojnë dhe bazuar në rezultatet e fituara do të shkruajnë një raport të detajuar. Në fund secili student do të prezantojë punën e tij para studentëve të tjerë.

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjëratat dhe ushtrime. Shkycja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësime janë po ashtu të obligueshme.

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	FSHMN , Departmenti i Biologjise, Programi Biologji
Titulli i lëndës:	Protista dhe kërpudhat
Niveli:	Baqelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti I, semestri -II
Numri i orëve në javë:	2+2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Asoc. Dr.Ferdije Zhushi. Prof. Dr. Kemajl Kurteshi
Detajet kontaktuese:	ferdije.zhushi@uni-pr.edu kurteshi@yahoo.com , kemajl.kurteshi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	
	Mbretëria Protista përfshinë organizmat eukariot të cilët nuk janë bimë, shtazë as kërpudha. Kjo mbretëri përfshinë kryesisht organizma njëqelizorë por edhe disa shumëqelizorë. Ky kurs përfshinë njohuritë mbi grupet e caktuara të protistave që kanë karakteristika të shtazëve, në veçanti me llojet të cilat shkatojnë sëmundje te njeriu dhe organizmat tjerë (Trypanosoma sp., Plasmodium sp.,Leishmania, etj) si dhe grupet e caktuara të protistëve që kanë karakteristika të bimëve (grupet sistematike të algave dhe likeneve) Në këtë kurs përfshihet edhe mbretëria e kërpudhave dhe studentët do të njihen me karakteristikat e Kërpudhave si dhe klasifikimin, ndërtimin përhapjen dhe rëndësinë e tyre.
Qëllimet e lëndës:	Të pajisen studentët me njohuri për organizmat e mbretërisë Protista dhe Kërpudhave (Fungi) dhe shkathtësi për identifikimin e tyre.
Rezultatet e pritura të nxënies:	<i>Pas përfundimit të këtij kursi studentët do të jenë në gjendje që:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kuptojnë karakteristikat e mbretërisë Protista 2. Dëshmojnë njohuri mbi ndërtimin anatomik, morfologjik, shumëzimin dhe ciklin e zhvillimit të protistëve 3. Përdorin kategoritë sistematike për klasifikimin

	<p>e protozoave,algave,likeneve dhe kerpudhave</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Njohin përhapjen dhe rëndësinë e protistëve për njeriun dhe mirëqenien e tij 5. Dallojnë protistët që kanë karakteristika të shtazëve prej atyre që kanë karakteristika të bimëve 6. Njohin llojet e protistëve që shkaktojnë sëmundje te njeriu 7. Dijnë karakteristikat e mbretërisë së Kerpudhave, klasifikimin, ndërtimin dhe rolin e tyre 8. Pregadisin preparate mikroskopike dhe herbar. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	6	3
Kollokfiume,seminare	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	5	5
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ligjërata: Power point prezentime dhe diskutime rreth temave të ligjëruara ➤ Ushtrime laboratorike dhe në teren 		
Metodat e vlerësimit:	<p>Testi (kollokuium) i parë: 20%</p> <p>Testi(kollokuiumi) i dytë: 20%</p> <p>Vlerësim nga pjesa praktike/laboratorike:30%</p> <p>Provimi përfundimtar: 30 %</p> <p>Totali: 100%</p>		

Literatura	
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hickman, Roberts, Larson, I' Anson and Eisenhour: Integrated principles of Zoology, 15th edition McGraw Hill (Chapter 11: Protozoan Groups) 2. Kemajl Kurteshi :Sistematika e bimëve të ulëta. Skriptë, 2010 3. Kemajl Kurteshi : Praktikum i Sistematikës së bimëve të ulëta.
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Linda E. Graham Lee, W. Wilcox (1999) Algae Prentice hall PTR 2. Hindak, F., Marvan, P. Komarek, J, An introduction to phycology (1995) Cambridge University Press 3. C.J. Alexopoulos M. Blackwell with Meredith Blackwell (1995): Introductory Mycology 4th ed. Wiley, John & Sons. Incorporated

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjeratat që do të zhvillohen
<i>Java e parë:</i>	Protista me karakteristika të shtazëve (Grupi Protozoa) karakteristikat e përgjithëshme dhe përhapja
<i>Java e dytë:</i>	Phyllumi Euglenozoa (Mastigophora)
<i>Java e tretë:</i>	Phyllumi Sarcodina-Amebat
<i>Java e katërt:</i>	Phyllumi Apicomplexa (Sporozoa)
<i>Java e pestë:</i>	Phyllumi Ciliophora (vlerësimi i I-rë intermediar)
<i>Java e gjashtë:</i>	Karakteristikat themelore të protistave bimore
<i>Java e shtatë:</i>	Ndarja Cyanophyta, Ndarja Pyrrophyta,
<i>Java e tetë:</i>	Ndarja Xanthophyta Ndarja Chrysophyta
<i>Java e nëntë:</i>	Ndarja Bacillariophyta, Ndarja Phaeophyta
<i>Java e dhjetë:</i>	Ndarja Rhodophyta Ndarja Euglenophyta, Ndarja Charophyta
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Ndarja Chlorophyta (vlerësimi i dytë intermediar)
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Ndarja Mycophyta,
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Klasa Chytridiomycetes, Klasa Oomycetes,

<i>Java e katërmbëdhjetë:</i>	Klasa Ascomycetes, Klasa Basidiomycetes,
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Ndarja Lichenophyta, ndërtimi homeomer dhe heteromer

Plani i dizajnuar i mësimit: Praktika	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohen
<i>Java e parë:</i>	Mastigophora: vërejtja e preparatit mikroskopik të Euglena viridis dhe Trypanosoma cruzi
<i>Java e dytë:</i>	Sarcodina: vërejtja e preparatit mikroskopik të Amoeba proteus Vërejtja në mikroskop e guaskave të Foraminiferave
<i>Java e tretë:</i>	Apicomplexa(Sporozoa): Vërejtja e preparatit të Gregarina polymorpha
<i>Java e katërt:</i>	Apicomplexa:vërejtja e preparatit dhe Cikli i zhvillimit të Plasmodium vivax-shkaktari i malaries
<i>Java e pestë:</i>	Ciliophora:Vërejtja e Paramecium caudatum në kulturën e pregaditur dhe në preparat mikroskopik
<i>Java e gjashtë:</i>	Ndarja Cyanophyta,
<i>Java e shtatë:</i>	Ndaraj Pyrrophyta, Ndarja Xanthophyta Ndarja Chrysophyta
<i>Java e tetë:</i>	Ndarja Bacillariophyta
<i>Java e nëntë:</i>	Ndaraja Phaeophyta, Ndarja Rhodophyta
<i>Java e dhjetë:</i>	Ndarja Euglenophyta, Ndarja Charophyta
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Ndarja Chlorophyta
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Ndarja Mycophyta, Klasa Chytridiomycetes
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Klasa Oomycetes , Klasa Zygomycetes
<i>Java e katërmbëdhjetë:</i>	Klasa Ascomycetes, Klasa Basidiomycetes
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Ndarja Lichenophyta Strukturat Homeomere dhe heteromere. Ramalina, usnea barbata, cladonia, graphis scripta, lobaria pulmonaria

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
Hyrja me kohë në ligjëratat - e domosdoshme; Vonesa mbi 10 minuta – nuk arsyetohet; Telefonat celularë duhet të shkyçen para se të fillojë procesi mësimor; Mbajtja e qetësisë dhe sigurimi i një ambienti të përshtatshëm të mësimit janë të

domosdoshme;Gjatë provimit final nuk lejohet kopjimi as pëshpëritja;
Gjatë hartimit të eseve apo të seminareve nuk lejohet plagjiatura;
Kontakti me mësimdhënësin e lëndës, lidhur me çështjet që dalin nga
lënda përkatëse – mund të realizohet ditëve të parapara për konsultime,
nëpërmjet postës elektronike apo kur është e nevojshme edhe përmes
telefonit.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës			
Njësia akademike:	FSHMN, Departamenti i Biologjisë		
Titulli i lëndës:	Tema e diplomës		
Niveli:	Bachelor		
Statusi lëndës:	Obligative		
Viti i studimeve:	Viti III, Semestri veror		
Numri i orëve në javë:	0+5		
Vlera në kredi – ECTS:	6		
Koha / lokacioni:	//		
Mësimdhënësi i lëndës:	Të përzgjidhet nga studenti		
Detajet kontaktuese:			
Përshkrimi i lëndës	Mentori në bashkëpunim me studentin do të propozojë temën e diplomës. Studenti do grumbulloj dhe shqyrtoj literaturën relevante lidhur me temën e propozuar, në mënyrë që të kuptojë problemin specifik. Studenti nën mbikëqyrjen e mentorit do të mbledh materialet biologjike të nevojshme për punimin e temës si dhe do të realizojë punën në terren/punë laboratorike në vartësi të temës. Në fund studenti do ti përpunoj, do ti diskutojë rezultatet e paraqitura dhe finalizojë shkruarjen e temës.		
Qëllimet e lëndës:	Kursi ka për qëllim përfshirjen aktive të studentëve në procesin planifikimit, mbledhjes së të dhënave nga eksperimentet ose hulumtimet në terren, si dhe në analizimin, interpretimin dhe prezantimin e të dhënave të mbledhura në laborator/terren.		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të kursit studentit duhet të jetë në gjendje të: <ul style="list-style-type: none"> - Shfrytëzojë artikujt shkencor dhe ato revial, - Planifikoj dhe realizoj eksperimente/punë në terren - Dokumentoj dhe interpretoj gjetjet gjatë punës eksperimentale punës në terren, - Analizoj në mënyrë kritike rezultatet e veta me të dhëna të tjera, - Krahasoj rezultatet e nxjerra gjatë punës eksperimentale me ato të fituara nga autorëve tjerë, - Sqaroj dhe diskutoj rezultatet e fituara, - Formulohet përfundimet, - Shkruan dhe prezanton rezultatet e gjetura. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënies të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	-	-	-

Ushtrime teorike /Punë praktike/ Punë në teren	5	15	75
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Koha e studimit vetanak, shkrimi i temës	3	15	45
Përgatitja përfundimtare për provim Shkrimi i temës	2	6	12
Projektet, prezantimet, etj	3	1	3
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:			
	Punë në terren, punë laboratorike, diskutime, konsultime.		
Metodat e vlerësimit:	Puna laboratorike/terren	40%	
	Shkrimi i temës	40%	
	Prezantimi i rezultateve	20%	
	Gjithsejte:	100%	
Literatura			
Literatura bazë:	Literatura do të ofrohet nga mentori varësisht nga tema e zgjedhur.		
Literatura shtesë:			
Plani i dizajnuar i mësimi:			
Java	Ligjërata që do të zhvillohet		
<i>Java e parë:</i>	Varësisht nga tema e zgjedhur		
<i>Java e dytë:</i>			
<i>Java e tretë:</i>			
<i>Java e katërt:</i>			
<i>Java e pestë:</i>			
<i>Java e gjashtë:</i>			
<i>Java e shtatë:</i>			
<i>Java e tetë:</i>			
<i>Java e nëntë:</i>			
<i>Java e dhjetë:</i>			
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>			
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>			
<i>Java e trembëdhjetë:</i>			
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>			
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>			

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Biologji
Titulli i lëndës:	Zoologjia e pakurrrizoreve
Niveli:	BA
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I-rë
Numri i orëve në javë:	3 +2+1
Vlera në kredi – ECTS:	7
Koha / lokacioni:	16.15-18.45 Amfiteatri i fizikës
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof.Dr.Ferdije Zhushi Etemi Ass. Dr. Nesade Muja Bajraktari
Detajet kontaktuese:	Email: ferdijezhushi2010@gmail.com; ferdije.zhushi@uni-pr.edu. tel:+38344249636
Përshkrimi i lëndës	
	Lënda përfshinë materialin mbi përhapjen, ekologjinë, ndërtimin anatomik dhe funksionet e organizmave shtazorë shumëqelizorë pakurrrizorë. Në kuadër të lëndës përfshihen organizmat Parazoa si dhe organizmat shtazorë shumëqelizore të vërtetë Eumetazoa: Cnidaria, Ctenophora, Plathelminthes, Nemertina, Pseudocelomata me Ecdyozoa dhe Lophophozoa, Mollusca, Annelida, Arthropoda dhe Echinodermata.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimet e këtij kursi janë që të pajisë studentët me njohuri themelore mbi përhapjen, diversitetin dhe klasifikimin e grupeve të organizmave shtazorë pakurrrizorë në Mbretërinë Animalia.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studenti do të ketë këto njohuri, aftësi dhe shkathtësi: 1. Kupton principet e ndërtimit dhe funksionimit të organizmave shtazorë 2. Dallon/identifikon përfaqësuesit e grupeve kryesore të pakurrrizoreve 3. Përshkruan në mënyrë krahasuese ndërtimin e trupit te grupet e ndryshme shtazore

	<p>4. Klasifikon organizmat sipas hierarkisë në kategoritë themelore sistematike</p> <p>5. Dëshmon shkathtësi gjatë disekcionit të shtazëve të studiuara në ushtrime laboratorike.</p> <p>6. Vlerëson diversitetin e botës së gjallë dhe rëndësinë e ruajtjes së saj</p> <p>7. Përdorë në praktikë njohuritë dhe shkathtësitë e fituara</p>		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	3	15	45
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	10	5
Ushtrime në teren	1	15	15
Kollokfiume,seminare	1	3	3
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	3	15	45
Përgaditja përfundimtare për provim	2	10	20
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	2	4	8
Projektet,prezentimet ,etj	2	2	4
Totali			175
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata ne PP, diskutime, video, ushtrime laboratorike, pune ne terren, prezentime te studenteve		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 20% Vlerësimi i dytë 20% Provimi praktik 30 Provimi final 30% Total 100% Nota do te llogaritet ne baze te arritjes ne vleresim: 51%- 60% = 6 61% -70% = 7		

	71% - 80% = 8 81% - 90% = 9 91%-100% =10
Literatura	
Literatura bazë:	<p>1.Cleveland Hickman, Jr., Susan Keen, David Eisenhour, Allan Larson and Helen I'Anson :(2019) Integrated principles of Zoology(e-book) McGraw Hill; 18th edition (August 28, 2019)</p> <p>2.Cleveland Hickman, Jr., Larry Roberts, Allan Larson, Helen I'Anson(2019): Laboratory Studies in Integrated Principles of Zoology 18th Edition McGraw-Hill Interamericana de España S.L.; 18th edition (February 9, 2021)</p> <p>3. Esmë Rugova: Morfologjia dhe sistematika e pakurrizorëve(dorëshkrim), Universiteti i Prishtinës 2005</p>
Literatura shtesë:	<p>1.Triplehorn, CH. Johnson, N.2005. Borror and DeLong's Introduction to the Study of Insects, Thomson Brooks/Cole</p> <p>2. F.Zhushi Etemi: Hyrje në Entomologji, skriptë,programi CDP+, Prishtinë, ribotim 2021</p> <p>3. Burime të ndryshme nga Interneti</p>

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Hyrje në Zoologji. Principet themelore të ndërtimit të organizmave shtazorë, Vetitë strukturale dhe funksionale të organizmave shtazor
<i>Java e dytë:</i>	Principet dhe metodat e sistematikës së shtazëve
<i>Java e tretë:</i>	Parazoa- Sfungjerët, tipet e ndërtimit të trupit dhe ekologjia
<i>Java e katërt:</i>	Shtazët shumëqelizore te verteta –Metazoa

	Teoritë mbi origjinën e metazoave, zhvillimi embrional dhe zgavrat e trupit
Java e pestë:	Cnidaria-Shtazët me simetri radiale Klasa Hydrozoa, Anthozoa dhe Scyphozoa-përfaqësuesit karakteristik
Java e gjashtë:	Acelomatet bilaterale-Platyhelminthes (Klasa Turbellaria, Trematodes dhe Cestodes- ndertimi dhe cikli I zhvillimit Nemertina dhe Gnathostomulidae
Java e shtatë:	Pseudocelomatet- Phyllozoota dhe Lophotrochozoa
Java e tetë:	Mollusca (butakët)-Karakteristikat e përgjithshme, përhapja dhe klasifikimi klasët Monoplacophora, Polyplacophora dhe Gastropoda,
Java e nëntë:	Mollusca (butakët) klasët Scaphopoda, Bivalvia dhe Cephalopoda
Java e dhjetë:	Annelida-shtazët me segmentim homonom të trupit Polychaeta, Oligochaeta dhe Hirudinea
Java e njëmbëdhjetë:	Arthropoda-këmbënyjëzuarit, Karakteristikat e grupit dhe klasifikimi Trilobita dhe Chelicerata - ekologjia dhe përfaqësuesit
Java e dymbëdhjetë:	Arthropoda-Mandibullatet ujore-Crustacea Mandibullatet tokësore-Uniramia Myriapoda(shumëkëmbëshit)
Java e trembëdhjetë:	Klasa Insecta. Karakteristikat dhe ekologjia
Java e katërbëdhjetë:	Klasifikimi I insekteve
Java e pesëmbëdhjetë:	Dega Echinodermata (gjemborët)

Plani i dizajnuar i mësimit për pjesën praktike	
Java	Ushtrimet që do të zhvillohet
Java e parë:	Spongia- tipet Ascon, Sycon dhe Leucon. Vërejtja e qelizave skleroblaste njeboshtore dhe sponginës në mikroskop dhe skeletit të <i>Spongia officinalis</i>
Java e dytë:	Cnidaria-Hydrozoa- <i>Chlorohydra viridissima</i> - vërejtja e preparateve mikroskopike të pamjes së jashtme të Hidrës, Hidrës në bulim dhe prerjes gjatore. Hydrozoa- <i>Obelia geniculata</i> , vërejtja e preparateve mikroskopike të polipit.
Java e tretë:	Plathelminthes- <i>Planaria gonocephalla</i> – vërejtja e preparateve mikroskopike të pamjes së jashtme të Planaries, prerjes gjatore dhe prerjes tërthore në nivel të faringut. Vërejtja në Stereomikroskop të Planaries së konzervuar <i>Fasciola hepatica</i> -(metili i deles)-vërejtja e preparatit mikroskopik të prerjes gjatore të metilit të deles

Java e katërt:	Cestoda- <i>Taenia solium</i> (shiriti i dërrit) – vërejtja e preparateve mikroskopike të Sxoleksit të shiritit të dërrit dhe një proglotisi të zhvilluar. Vërejtja e shiritave të konzervuar. Nematoda- <i>Ascaris lumbricoides</i> , vërejtja e prerjes tërthore të <i>Ascaris</i> femër dhe mashkull si dhe materialit të konzervuar.
Java e pestë:	Molluska-mledhja dhe konzervimi i materialit, Gastropoda- diseksioni i kërmillit të vreshtës <i>Helix pomatia</i> , vërejtja e Radulës në mikroskop, izolimi i sistemit të qarkullimit të gjakut dhe të frymëmarrjes, izolimi i sistemit të tretjes dhe sistemit gjenital hermafrodit.
Java e gjashtë:	Acephala/Bivalvia- <i>Anodonta cygnea</i> , vërejtja e morfologjisë së jashtëme të guacës, umbove, ligamentit dhe diseksioni
Java e shtatë:	Cephalopoda - <i>Sepia officinalis</i> , vërejtja e Sepieve të konzervuara ku analizohet morfologjia e jashtëme trupore
Java e tetë:	Annelida-Polyacheta, <i>Nereis pellagica</i> , vërejtja e preparatit mikroskopik të prerjes tërthore të <i>Nereis</i> it. Oligochaeta- <i>Lumbircus terrestris</i> , vërejtja e kontraktimit të trupit, keteve tek skrraja e gjallë dhe diseksioni i skrrajës së konzervuar.
Java e nëntë:	Arthropoda-Chelicerata: <i>Buthus</i> sp. Vërejtja e pamjes së jashtëme në stereomikroskop të akrepit të konzervuar dhe <i>Araneus diadematus</i> Vërejtja e pamjes së jashtëme në stereomikroskop të merimangës me kryq dhe llojeve të tjera të merimangave të konzervuara.
Java e dhjetë:	Crustacea- <i>Daphnia pulex</i> , vërejtja e preparatit mikroskopik të <i>Dafnias</i> <i>Cyclops albidus</i> , vërejtja e preparatit mikroskopik të Ciklopsit
Java e njëmbëdhjetë:	<i>Astacus fluviatilis</i> -gafortja e lumit; pamja e jashtëme, vërejtja e dallimit në mes të gaforës femër dhe mashkull si dhe diseksioni.
Java e dymbëdhjetë:	Insekta-morfologjia dhe metodat e mbledhjes së insekteve në terren, punimi i insektariumit
Java e trembëdhjetë:	Analizimi i pjesëve të trupit, llojeve të antenave, krahëve dhe këmbëve tek Insektet e mbledhura në terren.
Java e katërmbëdhjetë:	Aparati gojor brerës dhe lëpirës të insektet, vërejtja e preparateve mikroskopike të aparateve gojore. Analizimi i pjesëve të trupit, llojeve të antenave, krahëve dhe këmbëve tek Insektet e mbledhura në terren
Java e pesëmbëdhjetë:	Echinodermata-morfologjia e Iriqit të detit <i>Echinus esculentus</i> , vërejtja e tekës si dhe diseksioni

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematike-Natyrore
Titulli i lëndës:	Zonat e mbrojtura dhe menaxhimi i tyre
Niveli:	BSc.
Statusi lëndës:	Obliguese
Viti i studimeve:	Vitit i tretë/semestri dimëror
Numri i orëve në javë:	2+0+1
Vlera në kredi – ECTS:	4
Koha / lokacioni:	Departamenti i Biologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. dr. Behxhet Mustafa
Detajet kontaktuese:	behxhet.mustafa@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Studentët do të njihen me sisteme të ndryshme të zonave të mbrojtura të natyrës që aplikohen në nivele lokale, regjionale dhe ndërkombëtare, për konservimin in situ të biodiversitetit, historikun e zonave të mbrojtura, gjendjen e zonave të mbrojtura në Kosovë, rajon dhe nivelin ndërkombëtar, legjislacionin që lidhe me zonat e mbrojtura dhe konservimin e natyrës, planet menaxhuese dhe financiare, etj. Vëmendje e veçanet do ti kushtohet zonave të mbrojtura të shpallura sipas IUCN-së dhe NATURA 2000. Gjatë shtjellimi të kursit do të inkorporohen shembuj nga praktikat e suksesshme të përdorimit të zonave të mbrojtura për konservimin e biodiversitetit, si dhe vizita studimore në terren dhe institucionet përgjegjëse për shpalljen e zonave të mbrojtura.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Kursi ka për qëllim që studenteve të ju mundësoj njohjen e aspekteve themelore dhe aplikative të zonave të mbrojtura, kategorizimin e tyre, rolin që ato kanë në konservimin e biodiversitetit, si dhe njohjen me strategjitë dhe planet menaxhuese që aplikohen në zona të mbrojtura.</p>
	<p>Pas përfundimit të kursit studentët do të jenë në gjendje që të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interpretojnë rendësin e zonave të mbrojtura në konservimin e natyrës dhe zhvillimin e qëndrueshëm në Kosovë, rajon dhe nivelin ndërkombëtar, - Dallojnë dhe klasifikojnë sistemet dhe kategoritë e ndryshme të zonave të mbrojtura, - Identifikojnë llojet specifike të bimëve, shtazëve si dhe elementeve tjera të ekosistemit që mund të përdoren për monitorim, - Interpretojnë planet menaxhuese në zonave të mbrojtura, - Aplikojnë njohurit e fituara në lëmin e fushës së konservimit

	të natyrës dhe zhvillimit të qëndrueshëm, - Komunikojnë dhe diskutojnë në mënyrë kritike aspektet e konservimit të natyrës dhe strategjitë menaxhuese.		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	0		0
Punë praktike/ Ushtrime në teren	8	2	16
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	12	12
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	10	20
Përgatitja përfundimtare për provim	4	4	16
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuis,provim final)	3	2	6
			100
Metodat e vlerësimit:	<p>Do të bëhet vlerësim i vazhdueshëm i të gjitha aktiviteteve të studentit, përfshirë edhe punën në terren. Vlerësimi bëhet përmes vlerësimeve intermediere dhe provimit përfundimtar.</p> <p style="margin-left: 40px;">Vlerësimi intermediar 40%</p> <p style="margin-left: 40px;">Vijimi i rregullt 10%</p> <p style="margin-left: 40px;">Provimi final 50%</p> <p style="margin-left: 40px;">Total 100%</p> <p>Nota do të llogaritet si më poshtë:</p> <p style="margin-left: 40px;">51%- 60% = 6</p> <p style="margin-left: 40px;">61% -70% = 7</p> <p style="margin-left: 40px;">71% - 80% = 8</p> <p style="margin-left: 40px;">81% - 90% = 9</p> <p style="margin-left: 40px;">91%-100% =10</p>		
Literatura			
Literatura bazë:	<ul style="list-style-type: none"> - Behexhet Mustafa dhe Esat Hoxha (2004): Biodiversiteti dhe zonat e mbrojtura. Dispens, Prishtinë, - Lee Thomas and Julie Middleton (2003). Guidelines for Management Planning of Protected Areas. IUCN Gland, Switzerland and Cambridge, UK. - Dudley, N. (ed.), 2008: Guidelines for applying protected area management categories. IUCN Gland, 		

	Switzerland,
Literatura shtesë:	<ul style="list-style-type: none"> – Stuart Chape, et.al., eds, The World’s protected Areas: Status, Values & Prospects in the 21st Century. – European Commission, Directorate-General for Environment (2019), Managing Natura 2000 sites. : Publications Office of the European Union, 2019. doi:10.2779/02245
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Hyrje, konservimi in situ i biodiversitetit.
Java e dytë:	Konceptet, kategoritë dhe specifikat e zonave të mbajtura sipas IUCN-së
Java e tretë:	Zonat e mbrojtura strikte
Java e katërt:	Parqet kombëtare
Java e pestë:	Monumentet e natyrës dhe zonat për menaxhimi të llojeve/habitateve
Java e gjashtë:	Peizazhet e mbrojtura dhe zonat e mbrojtura për shfrytëzim të qëndrueshëm të resurseve natyrore Vlerësim intermedier
Java e shtatë:	Zonat e mbrojtura sipas rrjetit ekologjik Natura 2000
Java e tetë:	Zonat e potenciale për rrjetit ekologjik Natura 2000 në Kosovë
Java e nëntë:	Sistemet tjera të zonave të mbrojtura në Kosovë që lidhen me mbrojtjen e natyrës (zonat e mbrojtura sipas Konventës Ramsar, UNESCO-s, zonat ndërkufitare, etj.
Java e dhjetë:	Llojet e mbrojtura, kategoritë, metodat për vlerësimin e nivelit të rrezikshmërisë së llojeve.
Java e njëmbëdhjetë:	Legjislacioni për shpalljen e zonave të mbrojtura në Kosovë
Java e dymbëdhjetë:	Qeverisja në zonat e mbrojtura, komunikimi, pjesëmarrja e publikut dhe palëve të interesit në menaxhimin e zonave të mbrojtura.
Java e trembëdhjetë:	Menaxhimi i zonave të mbrojtura: planet menaxhuese, hapat, procedurat, si dhe modelet që përdoren për planifikim menaxhues.
Java e katërbëdhjetë:	Financimi i zonave të mbrojtura - plani financiar; monitorim i menaxhimit të zonave të mbrojtur
Java e pesëmbëdhjetë:	Roli i zonave të mbrojtura në ruajtjen e biodiversitetit dhe zhvillim socio-ekonomike Vlerësim intermedier
Java	Ushtrimet që do të zhvillohet
Vizita e parë:	Punë në terren - Vizitën njëditore në Institutin e mbrojtjes së natyrës.
Vizita e dytë:	Punë në terren – Vizitë disa zonave të mbrojtura në Kosovë

--	--

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:

Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe të marrin pjesë në vizita studimore. Shkyçja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit dhe mbajtja e qetësisë në mësim po ashtu janë obligative.

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Zoekologji me Zoogjeografi
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti III, semestri VI
Numri i orëve në javë:	2+2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	E mërkurë, 08.00-10.15, Laboratori i Zoologjisë
Mësimdhënësi i lëndës:	Dr.sc. Agim Gashi
Detajet kontaktuese:	044113819 agim.gashi@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	<p>Kjo lëndë ka të bëjë me ligjshmëritë dhe konceptet e ndërveprimit midis organizmave shtazorë dhe mjedisit, faktorët ekologjikë ndërlojorë dhe brendallojorë, popullatat dhe ekosistemet, faunën në kontekstin e zhvillimit historik si dhe konceptet e përhapjes gjeografike të llojeve shtazore në rajonet zoogjeografike në Tokë.</p>
Qëllimet e lëndës:	<p>Programi mësimor i lëndës Zoekologji me zoogjeografi ka për qëllim zhvillimin e njohurive teorike dhe praktike rreth veçorive ekologjike të shtazëve dhe përhapjes së tyre në Tokë.</p>
Rezultatet e pritura të nxënies:	<p>Me përfundimin e këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none">• Përshkruajnë karakteristikat e ndërveprimit midis botës shtazore dhe mjedisit• Definojnë rolin e faktorëve ekologjikë në jetën e shtazëve• Përkufizojnë trendet e përhapjes së botës shtazore nëpër rajonet zoogjeografike• Të aplikojnë konceptet e suksesionit dhe nishit ekologjik në përhapjen e sotme të shtazëve.• Të kuptojnë dhe përshkruajnë konceptet e qarkullimit të materies dhe energjisë në ekosistem

Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	6	3
Kollokfiume,seminare	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	5	5
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, diskutime, ushtrime, punë praktike në laborator dhe terren, konsultime, projekte të pavarura, detyra shtëpie, kollokuime, provime.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 30% Vlerësimi i dytë 25% Detyrat e shtëpisë ose angazhime tjera 10% Vijimi i rregullt 5% Provimi final 30% Total 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samuel Kendeigh (2012) Animal Ecology, Literaly Licencing LCC, USA. 2. Niko Peja (2005): Ekologjia , SHBLU Tiranë 		
Literatura shtesë:	<ol style="list-style-type: none"> 3. Luigi Boitiani dhe Todd K. Fuller, (2011) Research Techniques in Animal Ecology, Columbia University Press, USA 4. Marash Rakaj (2006): Biogjeografia, SHBLU, Tiranë 		

Plani i dizejnuar i mësimi:
Ligjëratat

Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Faktorët ekologjikë
<i>Java e dytë:</i>	Roli ekologjik i temperaturës
<i>Java e tretë:</i>	Roli ekologjik i lagështisë
<i>Java e katërt:</i>	Roli ekologjik i dritës- fotoperiudha
<i>Java e pestë:</i>	Faktorët demo-ekologjikë të popullatës
<i>Java e gjashtë:</i>	Faktorët biotike brendallojor
<i>Java e shtatë:</i>	Faktorët biotikë ndërlojor- Konkurrenca ndërlojore, grabitshmëria, parazitizmi
<i>Java e tetë:</i>	Strategjitë demografike
<i>Java e nëntë:</i>	Karakteristikat e përgjithshme të ekosistemit dhe biocenozës- Nocioni i ekosistemit, nocioni i biocenozës
<i>Java e dhjetë:</i>	Suksesionet ose njëpasnjëshmëritë ekologjike Vlerësimi i parë intermedier
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Rrjedha e energjisë dhe cikli i materies në eksositem-zinxhirët ushqimor, nivelet ushqyese, rrjeti ushqimor, piramidat ekologjike
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Zoogjeografia, objekti i studimit, historiat i zhvillimit lidhja me shkencat tjera
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Horologjia- kuptimi i arealit të llojeve organike Fauna, kuptimi, struktura, analiza krahasuese e faunës dhe endemizmi
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Ndarja zoogjeografike e Oqeanit botëror
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Ndarja zoogjeografike e mjedisit tokësor- Mbretëria Paleogea, Rajoni zoogjeografik i Etiopisë, Indo-Malajas, Madagaskarit dhe Polinezisë Vlerësimi i dytë intermedier
Plani i dizajnuar i mësimit: Ushtrimet	
Java	
<i>Java e parë:</i>	Hulumtimet faunistike në terren
<i>Java e dytë:</i>	Metodat e mbledhjes së artropodave tokësore
<i>Java e tretë:</i>	Metodat e mbledhjes së faunës së ujërave
<i>Java e katërt:</i>	Metodat e mbledhjes së faunës së tokës
<i>Java e pestë:</i>	Vlerësimi i rezultateve të hulumtimeve në terren
<i>Java e gjashtë:</i>	Indeksat e llojlojshmërisë
<i>Java e shtatë:</i>	Metodat e vrojtimit të shpendëve
<i>Java e tetë:</i>	Merocenoza
<i>Java e nëntë:</i>	Suksesionet
<i>Java e dhjetë:</i>	Metodat e vrojtimit të gjitarëve
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Metodat e llogaritjes së dendësisë së populacioneve shtazore – metodat absolute

<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Metodat e llogaritjes së dendësisë së populacioneve shtazore – metodat relative
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Përpunimi laboratorik i materialit të mbledhur shtazor
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Përpunimi laboratorik i materialit të mbledhur shtazor
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Termoklina

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
--

<p>Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkycja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësim janë po ashtu të obligueshme.</p>
--

Formular për SYLLABUS të Lëndës

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave Matematiko Natyrore, Departamenti i Biologjisë, Drejtimi Ekologji dhe Mbrojtje e Mjedisit
Titulli i lëndës:	Zoologji e kurrizoreve
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti i II-te, sem. III-te
Numri i orëve në javë:	2+2+1
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	13.00-15.30, enjte
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr. Daut Rexhepaj
Detajet kontaktuese:	e-mail: dautrexhepaj@hotmail.com Tel: +38344150052
Përshkrimi i lëndës	
	Ky modul ka per qellim per hulumtimin e origjines e kordateve dhe provat fosile mbi paraardhesit e kordateve. Nentipi Tunicata (zhgunoret), perhapja filogjenia dhe evolucioni regresiv. Vertebroret – shperndarja, zhvillimi, origjina dhe sistematizimi. Peshqit - morfologjia, shperndarja, klasifikimi dhe zhvillimi. Ujetoksoret me bisht dha pabisht - morfologjia, distribuimi dhe rendesia e tyre ne evolucionin e metejm te vertebroreve. Karakteristikat e pergjithshme te reptileve. Organizimi, shperndrja gjeografike dhe kalimi prej jetes ujore ne ate tokesore. Shpezet fluturuese, vrapuese dhe notuese. Vecorite e pergjithshme, morfologjia, zhvillimi, klasifikimi dhe migrimi i tyre. Transformimi i organeve respiratore te vertebroreve te ujit, tokes dhe ajrit. Gjitarët që prodhojnë veze, strajcoret dhe ata placental. Morfologjia, klasifikimi, distribuimi gjeografik dhe radijacionet evolutive.
Qëllimet e lëndës:	Që të aftësohet mbi klasifikimin, distribuimin, ndërtimin anatomik të shtazëve, prejardhjen, diverzitetin dhe rëndësinë e tyre. Të zhvillojnë kompetencat në interpretimin dhe komunikimin e gjetjeve të hulumtimit për kolegët dhe audiencat , dhe të rrisin aftësitë në komunikim dhe në të menduarit kritik.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas perfundimit te pjeses teorike dhe laboratorike

	<p>studenti do te jete ne gjendje te:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dije të përshkruaj dhe te klasifikoj llojet shtazore të kurrizorëve - krahasoje ndërtimin anatomik, evolutiv dhe trendin e zhvillimit të tyre - beje planin për aplikimin e prodhimeve shtazore në industrinë ushqimore, etj. - te projektoje programe për ruajtjen dhe kultivimin e popullatave dhe habitateve - - te hartoje dhe propozoj masa mbrojtese te llojeve shtazore të rrezikuara ne nivelin global dhe lokal 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	15	15
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.5	6	3
Kollokfiime,seminare	1	5	5
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	3	10	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste,kuiz,provim final)	1	5	5
Totali			150
Metodologjia e mësimdhënies:	<p>Ligjërata tradicionale, zbatimi i strategjive të mësimdhënies dhe të nxënit ndërveprues të cilat nxisin të menduarit konstruktiv përmes leximit dhe shkrimit, punës në grupe, diskutimit, të mësuarit përmes projekteve, zgjedhjes së problemeve, punës laboratorike dhe në terren si dhe prezantime audiovizuele me diaproskop, videoprojektor, grafoskop, CD etj.</p>		
Metodat e vlerësimit:	<p>Punë seminarike: 20% Provimi praktik: 30% Provimi përfundimtar: 50% Gjithsej: 100%.</p> <p>Nota përfundimtare do te llogaritet si ne vijim: 51%- 60% = 6</p>		

	61% -70% = 7 71% - 80% = 8 81% - 90% = 9 91%-100% =10
Literatura	
Literatura bazë:	1.Zoologjia e kurrizoreve. 2015 (ligj. Te auto.). 2. Manual of Zoology – Ayyar E.K. and Ananthakrishnan, T.N Vol II. Part I. Viswanathan Pvt. Ltd. 1992
Literatura shtesë:	3. A. Dimofski (1991) Zoologjia e Vertebrorëve, 4. Kotpal R. L. A.(2009)Modern text book of Zoology Vertebrates.

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Tipi hemichordata - ndërtimi, sistematika, filogjeneza Literatura: Zoologjia e kurrizorëve, faqe 15
<i>Java e dytë:</i>	Tipi chordata - karakteristikat e përgjithshme, ndërtimi, sistematika, perhapja, rendesia
<i>Java e tretë:</i>	Nëntipi tunicata karakteristikat e përgjithshme klasifikimi dhe rendesija filogjenetike
<i>Java e katërt:</i>	Nëntipi Acrania
<i>Java e pestë:</i>	Nëntipi Vertebrata
<i>Java e gjashtë:</i>	Cyclostomata dhe chondrichthyes karakteristikat e përgjithshme, ndërtimi, sistematika dhe zhvillimi
<i>Java e shtatë:</i>	Osteichthyes, morfologjia, sistematika dhe zhvillimi embrional
<i>Java e tetë:</i>	Teleostei - sistematika, zhvillimi dhe ekologjia
<i>Java e nëntë:</i>	Amphibia - karakteristikat e përgjithshme, kalimi prej jetes ne uje - toke
<i>Java e dhjetë:</i>	Reptilia - Chelonia dhe crocodilia - diverziteti, zhvillimi dhe klasifikimi
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Ophidia dhe lacertilia - morfologjia, zhvillimi, sistematika dhe rendesia e tyre
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Aves - Natantes dhe ratitae-morfologjia ,sistematika dhe ekologjia.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Volantes - karakteristikat e përgjithshme, sistematika, shumimi dhe migrimi. Mekanizmat adaptues te jetes ne uje, toke dhe ajer.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Mammalia - Prototeria dhe metatheria. Morfologjia, sistematika dhe zhvillimi
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Eutheria - mekanizmat adaptues te jetes ne uje, toke dhe ajer - prejardhja, sistematika dhe rendesia.

Ushtrimet laboratorike nga zoologjia e kurrizoreve

<i>Java e parë:</i>	Salpa mucronata dhe democratica
<i>Java e dytë:</i>	Amfioksus lanceolatus ne dy nivele
<i>Java e tretë:</i>	Struktura e lekures te peshqit, ujetoksoret dhe gjitaret
<i>Java e katërt:</i>	Formacionet e brinjezuara te lekures te kurrizoret
<i>Java e pestë:</i>	Korda dhe derivatet e saj
<i>Java e gjashtë:</i>	Leforet te peshqit
<i>Java e shtatë:</i>	Skeleti boshtor
<i>Java e tetë:</i>	Konzervimi, ruajtja dhe kujdesi ndaj shtazeve
<i>Java e nëntë:</i>	Celesi per determinimin e peshqve te ujerave te embel
<i>Java e dhjetë:</i>	Celesi per determinimin e anureve
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Celesi per determinimin e urodeleve
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Celesi per determinimin e reptileve
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Celesi per determinimin e gjarperinjve
<i>Java e katërmëdhjetë:</i>	Celesi per determinimin e shpezeve
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Menyrat per preparimin dhe konzervimin e shpezeve
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
Studentët janë të obliguar në vijimin e rregullt në ligjërata dhe ushtrime. Shkycja e telefonave celularë, hyrja me kohë në sallën e mësimit si dhe mbajtja e qetësisë në mësime janë po ashtu të obligueshme.	